

БЕИНСА ДУНО

УЧИТЕЛЯТ
за
СЛОВОТО

София 1999

УЧИТЕЛЯТ ЗА СЛОВОТО

Първо издание
София, 1999

ISBN 954-8785-28-5

© Асен Чилингиров – съставител

© Алфа Дар – издание

Всички права запазени

*В началото бе Словото и Словото бе у Бога; и
Словото бе Бог. То в началото бе у Бога. Всичко чрез
Него стана и без Него не е станало нищо от това,
което е станало.*

Евангелие от Йоана: 1, 1-3.

*Помагай ни и ни съдействуй да растем във всяко
познание и мъдрост, да се учим от Твоето Слово и
да пребъдваме в Твоята Истина.*

Добрата молитва

Всичко, което съществува в природата, е проява на Словото. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 107)

Всички неща в света са създадени само за Словото. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 235)

Всички неща в света имат смисъл само в Словото. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 235)

Словото е единствената реалност, с която сме свързани. От Словото, т. е. от Разумното Начало, е излязъл Животът. От Живота е излязла Светлината, която озарява всеки човек. Животът съдържа всичко, което ние възприемаме. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 108)

Словото Божие внася Живот – Животът е дошъл по пътя на Разумното Слово. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 33)

Онова, което осмисля Живота, е Словото. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 235)

Словото е Живот, понеже Бог е в Словото. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 261)

Под Слово разбираме Разумния Живот, който се изявява в правилни форми, в правилни тонове. В този живот всеки тон, всяка дума има свой определен смисъл. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 93)

Словото Божие е Великата Разумност в Живота. Тя има отношение към вътрешния, разумен човек, който разбира дълбокия смисъл на Божествените Закони. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 35)

Под *Слово* разбирам Разумното Начало в човека. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 134)

Мнозина се питат какво е предназначението на човека. Предназначението на човека е да се свърже с Разумното Слово. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 114)

Словото е само за разумните хора. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 28. СКРИТОТО ИМАНЕ, Русе 1926, с. 3)

Само разумните същества говорят – значи говорът е метод, с който си служат разумните същества. При това те се стремят да говорят правилно. За да говори правилно, човек се нуждае от Виделина – щом има Виделина, между думите и мислите му има тясна връзка. Ако не са свързани, те произвеждат шум, бучене. Например силният вятър, буйните води, падащите камъни произвеждат бучене. Пъшкането, стененето на болния също не е говор. Сега и аз говоря на учениците, на които съзнанието е будно и които живеят във Виделина. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 242)

Словото подразбира Божествените Мисли. Милиони години са били нужни, докато се създаде сегашното Слово. Някои ясновидци, както и много от заминалите, които са проникнали във висшите полета на духовния свят, казват, че този свят е безмълвен. Те считат, че той е свят на абсолютно мълчание, че той е абсолютно идеен свят. Който е ходил в оня свят и се е върнал на Земята, казва: «Втори път не отивам там.» Защо? – «Защото там владее абсолютно мълчание. Там всеки живее за себе си.» Казвам: Това е най-голямото заблуждение. Божественият Свят не е свят на мълчание, а свят на пълна хармония, на красив музикален говор. Най-красивата реч е тази на Божествения Свят. За да разбере това, човек трябва да притежава такива органи, чрез които да възприема висшите вибрации на Божественото Слово. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 86)

Словото Божие носи Божията Любов. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 40)

Под *Словото Божие* Христос разбира онази Любов, която отваря на хората царската врата и за Небето, и за Земята. Помнете: На онзи, който е възприел Словото Божие в себе си, пътят му е навсякъде отворен. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 40)

Словото Божие трябва да се разнесе по света, а с него заедно и Божиите Блага. (ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1942), София 1942, с. 255-256)

* * *

Някой чете беседите и се колебае в себе си: “Христово Слово ли е това или не? Да се държа ли за това слово или да се откажа?” Ако искате да знаете Божествено ли е Словото, което говоря, опитайте го, подложете го на проверка. Всяко нещо, което е изпитано и проверено, е реално. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи, София 1935, с. 167)

Някой ме гледа и се съмнява в мене. Казвам му: Не се съмнявай – пред тебе стои човек, който може да ти каже Истината. Опитай ме, но не ме човъркай – ако ме човъркаш, ти сам се спъваш. (КОЙТО ДОЙДЕ ПРИ МЕНЕ, Неделни беседи (1924-25), София 1950, с. 82)

Това, което говоря аз, говорят го и ангелите, светлите същества, говори го и Христос. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 212)

Някои правят разлика между това какво учил Христос и какво съм учил аз. Аз и Христос учим едно и също нещо – нищо повече! Някои питат: «Ти кой си?» Не е въпросът кой съм аз. Други питат: «Кой е Христос?» Не е въпросът и Христос кой е. В света има само Един и той е Бог на Любовта, Който се проявява както иска и чрез когото иска. И всяка слава, и всяка мъдрост, и всяко знание в света е Негово. И всеки един пророк, колкото и да е висок той, и всеки учител или някой от боговете, който само се осмели да вземе тази титла върху себе си, да си присвои туй, което Бог има в Себе Си, е една фалирала личност. Ние не сме заблудени, нито искаме слава от някъде, за да отговаряме какви сме. Не

– не за нас! За нас е важно в това Слово на Великия Господ на Любовта всички хора да имат Неговото Благословение, Неговата Светлина и Топлина и не чрез ушите, не чрез езика, не чрез носа, а чрез очите си. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 379)

* * *

Словото, което ви говоря, не е мое. То е мисълта на разумните и светли същества, които стоят зад мене. Те не са едно, две – те са милиони. Това са идеите на Бога, на Вечния Дух. Те минават през цялата вечност. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 213)

Това, което ви се дава, е от Учителите. Питате се: «Защо някой е Учител?» Ще ви дам един пример: Работите с едно длето – като се изхаби, вие го изхвърляте и взимате друго. Така и Господ, според времето и работата, сменя Учителите. Главният Учител в света, обаче, е Един. Когато Господ говори, аз приемам Божественото, който и да ми го каже – Учител, ангел, дете или простак. Божествените Думи имат за мен една и съща цена, от когото и да се изговарят. (ГОДИШНА СРЕЩА НА УЧЕНИЦИТЕ НА БЯЛОТО БРАТСТВО, Търново 19-26 август 1919 г., Берлин 1996, с. 143)

Бъдете мост на Господа, а не на хората. Христос казва: *Аз станах път, за да минат другите*¹. Той казва: *Говори!* и аз говоря. И вие ще имате същото отношение към мен, и отношенията помежду ви ще бъдат същите. (ГОДИШНА СРЕЩА НА УЧЕНИЦИТЕ НА БЯЛОТО БРАТСТВО, Търново 19-26 август 1919 г., Берлин 1996, с. 143)

Някои искат да знаят кой е Христос. – Думите, които Той е казал – това е Христос. Могат ли тия думи да ви ползват, за да станете щастливи, това е Христос. Силата на Живота не е в буквата, а в духа на нещата. (ДУХЪТ И ПЛЪТТА, Неделни беседи II серия (1914-17), Пловдив ³1933, с. 198)

¹ Сравни с ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 14; 6.

Някои искат да намерят Христа в мене. Не, Христа ще намерите в Неговото учение. Ако искате да знаете кой съм аз, ще ви кажа. Аз съм братът на най-малките в Царството Божие. Аз, най-малкият, искам да изпълня Божията Воля, както Бог е заповядал; искам да осветя Неговото Име, както Той ме е осветил. Бог е бил толкова добър към мене, че аз, братът на най-малките, искам да Му се отплатя с всичката си признателност. Искам и вие да последвате моя пример. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 184-185)

Често идват при мене да ме питат от Бога ли съм изпратен или не. От Бога съм изпратен – не само аз, а всички хора сме изпратени от Бога. В това няма никакво съмнение. Важно е обаче дали вършим Божията Воля. (ВЕЧНОТО БЛАГО, Съборни беседи (1943), София 1944, с. 19)

Дошъл съм на Земята за да се уча и да слугувам на Бога. Ако мога да слугувам на Бога, по-велик от мене няма. Ако вие можете да обичате Бога, по-велики от вас няма. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 125)

Аз съм една ръка, на която Бог заповядва: «Простри се напред!» – И аз се простирам. – «Свий се!» – И аз се свивам. – «Направи това!» – И аз го правя. Ще кажете, че това е ограничение, отсъствие на свобода. – Това е изпълнение на Волята Божия, а **в изпълнението на Волята Божия се крие свободата на човешката душа**. Каквото Бог върши, това въря и аз. При това аз съм свободен да простра или да не простирам ръката си. Аз съм свободен дотогава, докато простирам и свивам ръката си, докато имам избор да направя едното или другото. Дойде ли някой да ми простира или свива ръката, аз нямам никаква свобода. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 131 сл.

Кой съм аз, това не те ползва – ти не се нуждаеш от чешмата, а от водата, която излиза от тази чешма. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 135)

На мене ми побеля главата да слушам да казват: «Защо ни говори така?» Но аз казвам и ще продължа да казвам, че говоря това, което ми диктува Този, Който ме е изпратил, без да гледам кой какво щял да си помисли и какво щял да каже.

Ако пък вие мене не ме искате, също както евреите не искаха Христос, можете да ме изпъдите на онзи свят. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 343, 15 (28) август 1914 г.)

Този, Който ми говори, е Еллохим, един от великите князе на Небето, Велик Служител Божий, Който е нарочно изпратен от Господа на Силите, за да изпълни Неговата Воля. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1992-1993, 31 XII 1992)

Бог Син, Еллохим – така е било името на Христа, преди да дойде на земята. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 25, 15 (28) август 1907 г.)

Туй знание, което ви изнасям сега, няма да го намерите никъде – в никоя книга няма да го прочетете. Ще го добиете в най-голямото мълчание на вашата душа. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1983-1984, 27 XII 1983)

* * *

Музиката, звукът е безпредметен без ушите. Словото е безпредметно без езика. (БЪДЕЩЕТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, Съборни беседи (1933), София 1934, с. 78)

Свържете ли се с Бога, с Учителя си, трябва да слушате с двете си уши. Сърцата и умовете ви трябва да бъдат така подготвени, че да разбират всяка Негова дума. Не критикувайте думите на Учителя си. Съмнявате ли се в нещо – проверявайте. От резултатите ще съдите за истинността на Неговите думи. Свържете ли се с Учителя си, и Светлината ще дойде. Дойде ли Светлината, тя ще увеличи живота и свободата ви. Ако светлината, животът и свободата на човека се увеличават, какво повече може да желае той? В Живота са постиженията на всички желания; в Светлината са постиженията на всички мисли; в Свободата се постига всичко, което човек желае. Нямате ли връзка с Бога, с Учителя си, нищо не можете да постигнете. (БЛАГОСЛОВЕНА МЕЖДУ ЖЕНИТЕ, Съборни беседи (1930), София 1930, с. 125-126)

Учителят има пособия, с които си служи, и ученикът гледа към тези пособия, ползва се от знанията на своя учител. Неговият учител гледа към друг учител, той пък към друг свой

учител и т. н. Ученикът трябва да черпи знанията си от мястото, отдето учителят черпи знания. От това място всички същества черпят знанията си. Отправи ли човек ума си към посоката, където всички същества се отправят, той ще придобие толкова, колкото би придобил, ако чукаше хиляди години на едно и също място. Този е единственият начин, по който човек може да познае Бога. И след това той ще каже: «Разбирам вече какво представлява Бог, какво представлява Любовта!» (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 153)

Някой казва: «Дай ми да пия вода от твоето шише!» Казвам: По-добре иди на някоя чешма или на някой извор, там да се напиеш, отколкото да пиеш вода от моето шише. Колкото да е пресна и чиста водата в моето шише, все пак тя не струва толкова, колкото водата на извора. Питам: Трябва ли и вие да пиете вода от вашите шишета? – На всички препоръчвам: Изсипете водата от вашите шишета, идете с тях на чешмата или на извора и ги напълнете с чиста, свежа вода. Да давате на другите хора вода от вашите шишета, това значи да се явявате като техни учители. Ето защо най-добре е човек да пие вода направо от извора. Пазете се от учения, които покваряват ума и сърцето на човека! Който иска да наложи на хората своето учение, той им дава да пият вода от неговото шише. Колкото и да е чиста тази вода, тя не може напълно да задоволи човек – всички деления между хората се дължат именно на водата в техните шишета. Такива деления имаше още в първите времена на християнството. Мнозина проповядват за Бога, но в тия учения все липсва нещо. Те започват добре, но свършват зле. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 178-179)

Малките извори са само за малки хора, а големите извори са за големи хора. Седиш при чучура по половин час и не даваш на другите да пият, но като дойда аз и пусна крана, отворя най-широката тръба, тогава ти ще седиш насреща. Аз съм решил да направя големи тръби, да пусна такова голямо течение, че всички ще помните. Бистра вода ще протече. Аз казвам: Господ ме е пратил – като отворя този кран и като мине през обществото, всичко ще очисти и умие. И аз съм

решил да пусна този кран. Първо ще има кал, но след това калта ще се очисти, всички ще бъдат доволни и ще има изобилие. Аз искам, щом дойде тази вълна, да бъдете готови, да не се уплашите и да не бягате, че идел голям порой и че ще се удавите, а да застанете на краката си и да кажете: «Слава Богу, че тази вълна иде!» (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 339)

При сегашните условия трябва да изпразним шишенцата си, за да ги напълним. Значи, дойде някой при мене, ще му кажа: Изпразни своето шишенце, че да ти туря друго знание. Аз наричам идеално шишенце онова, което никога не може да се напълни. Тези шишенца аз наричам скачените съдове на света. Били ли сте вие в такива малки шишенца, в такива малки съдове? Защо те не могат да се напълнят? Това са милиарди шишенца, които са тъй скачени, че всички се пълнят едновременно. Всички ние сме скачени съдове в света. Следователно добродетелите на хората, и злото, и доброто, които идват в света, като се вложат в тези скачени съдове, в тези шишенца, равномерно се разпределят. И затова всички ние трябва да се стремим към нашето цяло, към добродетелите, понеже доброто е общо за цялото човечество, а ние сме части от цялото. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 3. ТОЙ ЗНАЕШЕ, Русе 1926, с. 34-35)

Когато говоря за един извор, това значи, че съм бил при него, пил съм от водата му, изследвал съм я и я познавам. На връщане аз напълвам шишето си от водата на извора и я донасям пред вас, като казвам: Аз бях на извора и нося тази вода оттам. Много от съвременните хора седят и чакат да им дойде нещо наготово. Нещата не могат да дойдат наготово. Станете, вземете шишето си и сами идете на извора, за да си налееете от него чиста, кристална вода. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 80)

Вглеждайте се в живота на извора и всякога постъпвайте като него. Това е учението на Всемирното Бяло Братство. От хиляди години насам Белите Братя са такива, каквито днес ги знаем. Те се раждат готови души, а не стават такива на Земята. Мнозина казват: «Ние, Белите Братя...» Вие още не сте Бели Братя, а сте само оглашени. Много време има още,

докато станете Бели Братя. Сега сте само сенки на Белите Братя. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 183)

Някой казва: «Аз искам да видя един Бял Брат.» Знаете ли какво ще произведе във вас срещата ви с един такъв брат? Представете си, че вашият стомах е малко слаб, нежен, не е пригоден за силна храна. Вие обаче виждате някъде хубава, добре приготвена баница с орехи, с масло, със захар, и силно желаете да си хапнете от нея. Най-после вие не можете да откажете на това силно желание и хапвате от тази баница. Не се минава дълго време и стомахът ви силно се разстройва – явява се хлопане, чукане, преобръщане вътре, и докато не изхвърлите баницата навън, никакво спокойствие не наставя у вас. Казвам: Каквото разстройство предизвиква ореховата баница на слабия стомах, също такава дезорганизация представлява срещата на обикновения човек с един Бял Брат. Белите Братя не искат да причиняват никому страдания, но в желанието си да направят някакво добро, получават се обратни резултати. Това се дължи на обстоятелството, че хората още не са готови за такива срещи. За готовите хора срещата с един Бял Брат е голямо щастие. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 183-184)

Ако остане аз да ви уча, вие ще си останете невежи през целия си живот. Аз съм за вас само едно условие, за да се прояви онова, което Бог е вложил във вас – от началото на Битието има нещо вложено във вас. Аз съм само едно условие да израсте хубавото, което Бог е вложил във вас. И като израсте то, аз ще зная, че съм работил, понеже съм извикал Божественото у вас. Вярата у мен ще дойде от само себе си. Гледайте във всеки от вас да събудите нещо добро. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 129)

Вие ме слушате и си казвате: «Какво ни говори сега Учителят?» – Аз говоря за онова, което слушам. Аз говоря за Бога, Когото познавам – познавам, че всичко е от Него. И то не само теоретически – във всяка моя постъпка, във всяка моя мисъл, във всяко мое чувство при вас и вън от вас аз зная, че Той ме следи. Той ме следи, скрит някъде, дори когато никой

не ме вижда, когато вие всички нищо не знаете. Той обаче знае всичко – знае говоря ли право или не. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 155-156)

Често и за мене казват, че лъжа хората. – Не, аз никого не лъжа. Зная, че когато човек си позволи да каже най-малката лъжа, той престава да бъде човек. (КОЙТО ДОЙДЕ ПРИ МЕНЕ, Неделни беседи (1924-25), София 1950, с. 217)

Опасно нещо е лъжата – пазете се от нея! Опасно е даже да говорите за нея. След това трябва да се чистите. И аз понякога греша, като се опитвам да ви обясня какво е лъжата. Като говоря за нея, трябва да се облека в десет дрехи, за да не ме засегне. Тя е по-страшна от радия – с ръце не се пипа. Като говоря за нея, ще си сложа ръкавиците на Истината, защото само Истината може да я пипа. Пипна ли я без ръкавиците на Истината, ръката ми ще изгори. По-добре е само ръката да отиде, отколкото целият човек. Не говори за нея, за да не попаднеш в нейната област. (КРАСОТАТА НА ДУШАТА, Утринни слова, том 12 (1937-38), София 1948, с. 72)

Мойсеевото учение е Божествено. Христовото учение е Божествено. И сегашното учение е Божествено. Източникът е един и същ, само формите са различни – Духът е един и същ. Да допуснем, че ви казвам една максима, един закон, а не го подписвам – вие го изпълнете, няма да изгубите много, ако името ми го няма там. Но Христос казва, че Неговото учение трябва да се изпълни. Вие изпълнете или това, което Бялото Братство ви разкрива, или Христовото, или Мойсеевото учение – но едно от тези учения трябва да се изпълни. Аз ви поставям тези три положения, понеже вие нахвърляте мисли на съмнение. Аз не искам да махам никого и бих желал да изпълните едновременно и трите учения – в пълнотата си те са едно и също: Христос в Мойсея е същият, Христос в Исуса е същият, и Христос, Който е в мене, е същият. Искам да разбирате вътрешната страна на нещата – Слънцето има за нас значение, доколкото то ни изпраща Светлина. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 119)

Аз съм дошъл, за да кажа една Велика Истина – да кажа какво говори Господ, Когото познавам много добре. Комуто съм

казал тази Истина и той я е проверил, винаги е имал резултат. Всичко, което казвам, подлагам на строга научна проверка. Всеки, който иска да направи с мен опит, не може да се отърве лесно. При мен са идвали някои, за да ги лекувам. Аз ги питам: Вие сте обиколили всички лекари – готови ли сте сега да служите на Бога, да посветите на Него живота си? Ако сте готови, ще ви помогна. Някой иска знания. – Готов ли си да посветиш живота си на Бога? Ако си готов, ще ти открия някоя велика тайна, а ако не си готов, ще ти говоря за ябълки, круши, листа, клончета и други подобни, но няма да ти кажа никаква тайна. И аз си имам известни ръководни начала, които никога не престъпвам. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи III серия (1915-19), Русе 1929, с. 273)

Аз съм ви казвал най-хубавите думи – няма човек в България, пък и в целия свят, който да е казал по-хубави думи от мене. Съберете всичко това, което са казали писателите за Истината и нека го сравнят с онова, което съм казал аз за Истината. Аз съм казал много хубави думи за Истината, защото живея съобразно с нея, мисля съобразно с нея, действам съобразно с нея. Действайте и вие съобразно с нея – тя е и за вас благо, не само за мене. Ако беше само за мене, аз бих седнал на друго място и щях да бъда спокоен, нямаше да седя между българите. Какво съм спечелил тук? Слава ли? Че каква слава – това е смешно! Ако е за пари – пари ли съм спечелил? Ако е за храна – че какво ми трябва на мене? За обед ми трябва една-две ябълки или две-три круши, четири-пет ореха и едно парче хляб. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 82)

Няма човек в България, който да проповядва Любовта по-добре от мен. Няма човек в България, който да свети повече от мен. Ако мислите, че има някой друг, това е заблуждение. Аз мога да светя като Христа – не повече от Христа. Аз мога да светя като Бога – не повече от Бога. И като казвам, че светя като Христа, аз се радвам, защото това е Божията Светлина – не [моя], Божия Светлина е тя! Аз светя като Бога. Защо? – Защото Бог е вътре в мене. И вие можете да светите като Бога. Ако Бог е във всички нас, ние ще се обичаме, помежду ни ще има взаимно уважение и почитание. (НА-

СТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 30. И ОБХОЖДАШЕ ИСУС ВСИЧКАТА ГАЛИЛЕЯ, Русе 1925, с. 35)

От две хиляди години нито един проповедник не е говорил толкова за Любовта, но и никой не се е криел толкова, колкото вас. (КРОТКИТЕ, Извънредни беседи (1921-23), София 1996, с. 93)

Аз съм говорил много за Любовта, но още не съм дошъл до встъплението на Любовта. Защо? – Защото има елементарни работи, които предшестват Любовта, а те трябва да се знаят. Ако влезете между говеда, първата ви работа е да следите да не се мушкат, да не тъпчат храната си, да не цапат около себе си. Като научат тия неща, само тогава може да се говори за възпитанието им. Не може ли волът изведнаж да хвърли рогата си? – Не може. За да създаде рогата си, чрез които се брани, волът е мислил хиляди години. Конят е създал задните си крака, за да рита. Кучето е създало зъбите си, за да хапе. Това са оръжията на животните, с които се бранят. Не може ли без оръжия в света? – Засега не може. Един ден, когато волът се повдигне по-високо, отколкото е днес, той сам ще хвърли рогата си. Щом съзнанието му се повдигне, той ще излезе от положението, в което се намира сега. (ЛЪЧИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1937), София ²1993, с. 203)

Мнозина мислят, че познават Любовта. И аз съм говорил за Любовта – но за пъпката на Любовта. За цвета на Любовта още нищо не съм казал. И що е Любовта като плод, още много години има да ви се говори. (ЗАВЕТЪТ НА ЛЮБОВТА, Беседи от Учителя (1944), том I, София 1944, с. 49-50)

* * *

Има една наука, на която можем да разчитаме. Тя е Божествената Наука – науката на човешкия дух, на Любовта, на която вторият принцип е Вярата. Тя е неизменна наука – не се мени. Съвременната наука е човешка, тя е наука на вярванията, на хипотезите. А в науката на Вярата всичко е определено точно, математически. В нея всичко е точно предвидено, както в техниката, както в организма. (ТРИТЕ ОСНОВИ НА ЖИВОТА, Неделни беседи (1920-21), София, ²1947, с. 30)

Всяко учение трябва да бъде строго определено в нашите умове, за да не се зараждат противоречия. Кое е правото учение? – Правото учение е само Божественото Учение, което може да се приложи – учение, което може в продължение на една година да видоизмени човека и по форма, и по съдържание, и по естество. [...] Всяко учение трябва да бъде строго математически определено – не механически, а строго математически. Ние трябва да имаме увереността, че то е чисто Божествено и да можем да го използваме в живота си. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 377-379)

Аз не ви проповядвам учение, което не знаете – аз само ви припомням това, което сте знаели, но сте забравили. Вие знаете как да любите, знаете Учението за Любовта – аз само ще ви го припомня. Казано е в Писанието: *Когато дойде Духът на Истината, Той ще ви научи и ще ви припомни всичко*¹. И аз само ще ви напомня за Любовта, а който е готов, ще я приеме. Тогава вие ще бъдете свободни. Само в Любовта има свобода – дето е Любовта, там има вътрешно разбиране между хората. (КОЙТО ДОЙДЕ ПРИ МЕНЕ, Неделни беседи (1924-25), София 1950, с. 16)

Казано е в Писанието: *Духът на Истината ще ви научи какво да правите*. Като се спират на този стих, мнозина религиозни и духовни очакват всичко от Господа. Те казват: «Господ ще дойде и ще ни научи на всичко.» Да се проповядва така на хората, това значи да се залъгват тъй, както залъгват младата мома, че ще дойде някой царски син да се ожени за нея. [...] Дни, месеци, години минават, тя все го чака, но той не идва. Защо? – Защото не е работила, не се е приготвила за царския син. Духът на Истината ще дойде, но само за онези, които са работили и подготвили условията за неговото идване. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 305-306)

Който иска да влезе в християнството чрез знания, трябва да разбере, че по благодат може да ви спасят, може да ви

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 14; 26.

излекуват, може да ви облекат, но знание не може да ви налееят. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 77-78)

Мнозина казват, че не се нуждаят от външни учители. Те казват, че Духът ще дойде и ще ги научи на всичко. – Не е така. Ако Духът може да научи човека на всичко, тогава той не се нуждае нито от майка и баща, нито от братя и сестри, нито от учители. За него външната природа ще бъде безпредметна. Човек трябва да учи и отвън, и отвътре – реалността е и вън от човека, и вътре в него. Вслушвайте се в думите, които Духът ви нашепва, но работете и навън, за да видите какво сте научили. Човек се учи отвътре, а навън прилага наученото. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 349)

Ако разбирате това, което ви говоря, ще разберете и Духа, и Той ще се прояви чрез вас. Ако аз говоря разумно, а вие се повдигате от мисълта ми, това показва, че Духът действа чрез мене. За да се прояви Духът на Земята и да бъде разбран за вас, Той е минал през няколко среди, т. е. обвивки. Това е необходимо, за да намали Той силата на Светлината и трептенията си и да станат те поносими за вашата нервна система. Който възприема Светлината и трептенията на Духа, той се свързва с него. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 54)

Учението, което ви проповядвам, се състои предимно в това: Аз искам да ви запозная със законите на Живата Природа – туй, на което досега никой не ви е учил. И това става много бавно. В книгите, които четете, това е лесна работа, но ако искате да учите законите на Живата Природа, тази школа е трудничка. Аз искам да бъдете свободни в мислите и чувствата си. Аз не съм ви ограничавал в нищо, но има други, които ще ви ограничат. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 121)

Това, което ви казвам, аз съм го изпитал и проверил. И ви проповядвам само това, което сам съм опитал и направил. Никога не проповядвам нещо, което не съм опитал. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 349, 15 (28) август 1914 г.)

Аз ви говоря като на ученици и желая да ме разбирате. Приятно е да говориш на някого, който те разбира. Като говоря, някои се запитват какво искам да кажа. Значи те не разбират беседите. Защо не разбират? – Защото беседите ми са обвити в няколко опаковки. Това правя съзнателно, за да не ги цапате – ръцете, мислите ви не са чисти. Дойде някой да слуша беседа, но се съмнява в думите ми, подозира ме. Щом се съмнява и подозира, и аз му се отплащам по някакъв начин – опаковам беседата. Той се чуди защо нищо не разбира. Много естествено – този човек е болен. Как може да слуша и да възприема правилно оня, който страда от болки в корема? Той се върти в леглото, не може да се успокои. Това е адът на Земята. След това ще каже, че Господ го е забравил. – Не го е забравил Господ, а той е забравил Господа. Болният се обръща към Господа с думите: «Господи, защо Си се отдалечил от мене?» – Как ще се отдалечи Бог, когато Писанието казва, че Той изпълва цялата вселена? Следователно не Бог се отдалечава от нас, а ние се отдалечаваме от Него. (НОВОТО НАЧАЛО, Утринни слова, год. XIII (1943-44), София 1944, с. 20)

Мнозина ме слушат, малцина ме разбират. Това зависи от разбирането – всеки разбира според своята мярка. Това не е лошо, но понякога вие съкращавате тази мярка – с един-два милиметра, но все ще я съкратите. Защо става така? – Защото бързате. Кое е по-добре – да увеличава човек нещата, или да ги намалява? – Това се определя от случая. Ако ти е дошъл гост и пожелаеш да го нагостиш, дай му изобилно ядене, за да остане доволен. А ти, когато се храниш, никога не преяждай. На госта ще дадеш изобилно, за да не мисли, че си скъперник. Към себе си ще бъдеш строг, няма да преяждаш; към госта обаче бъди щедър, не мисли, че той ще те ошети. (НОВОТО НАЧАЛО, Утринни слова, год. XIII (1943-44), София 1944, с. 32-33)

Има една красива страна в четенето на Словото. Тя се заключава в разбирането му. В разбирането на нещата има разнообразие, а в неразбирането – еднообразие. Човек може да гледа на света по няколко начина: Първо, той може да гледа на света през една малка дупчица; второ, той може да гледа

на света през прозорците на своята къща; трето, той може да гледа на света вън от своята къща; и най-последно, той може да гледа на света от високо, отгоре. Следователно има четири начина за разбирането на Словото. Ето защо вие трябва да различавате вътрешното схващане и разбиране на Словото от външното разбиране, т. е. от разбирането по буква. Когато някой казва, че е чел Словото и го е разбрал, той трябва да знае, че Словото е обширно като света. Казано е за Словото: ***Всичко чрез Него стана***¹ – Това значи, че всички прояви в целокупния живот се извършват чрез Словото. Който разбира Словото, той разбира всички външни и вътрешни процеси в живота. Без Словото никакви процеси не могат да стават в човешката душа – душата е средата, чрез която се проявява духовният, т. е. реалният свят. Следователно духовният свят се проявява чрез Духа, чрез душата и чрез тялото. Физическият свят пък се проявява чрез ума, чрез сърцето и чрез волята. Едва сега хората идват до разбиране на Духа и на душата като нещо реално, както и до тялото, което е плод на тяхната дейност. Умът съответства на Духа, сърцето – на душата, а волята – на тялото. (БЪДЕЩЕТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, Съборни беседи (1933), София 1934, с. 3)

Неразбирането се дължи на противоречивото естество на човека, което постоянно го отделя от Бога. (ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА, Съборни беседи (1934), том 1, София 1934, с. 4)

Вие не можете да разберете Писанието, ако не сте свързани с Онзи, от Когото то е произлязло. Ако пиете вода далеч от извора, в разбиранията ви за нея ще има много утайки; ако я пиете при самия извор, разбиранията ви ще бъдат съвършено чисти. По този начин вие ще знаете защо някога не разбирате нещата добре, в тяхната първична чистота. (БЪДЕЩЕТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, Съборни беседи (1933), София 1934, с. 4)

Гласът е външната страна на човека, чрез която той изразява своята реч, т. е. своето Разумно Слово. Освен с гласа си, човек си служи още и с движенията, като съществени символи за изразяване на онова, което е дълбоко скрито в него. В това отношение гласът, както и движенията на човека,

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 1; 3.

трябва да станат разумни, защото те не всякога са израз на разумното. Всеки неразумен глас ние наричаме шум. И всяко движение, което не съдържа вътрешна пластичност и хармония, ражда изопачени образи, изопачени форми във въображението. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 234)

* * *

В Писанието се казва: *Бога никой никога не е видял*¹. Само Единородният Син, Който е излязъл от Отца, Той ни Го е открил. А този, Единородният Син, кой е? Това е Любовта, която е излязла от Бога – тя ни Го е изявила. И тази Истина, която е излязла от Безграничното, тя е направила нещата ограничени – и граничното тя е изявила. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 149)

Казвате: Писанието казва, че Бога никой никога не е видял. Да, вярно казва Писанието, че слепите хора не са видели Бога, а всички хора, на които духовните очи са отворени, са видели Бога. И затова Христос е казал: *Чистосърдечните ще видят Бога*². (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 21. ДАВА ПЛОД, Русе 1926, с. 10)

Евангелистите казват: *Бога никой никога не е виждал*. Не, не! Слепите хора не са Го видели, а всички хора, на които очите са отворени, са Го видели поне един път в годината. Този, който е писал Евангелието, е взел само част от стиха: *Бога никой никога не е виждал в своето невежество* – понеже Бог не е Бог на невежите, на слепите, и всеки, който има знание, Божествено Знание, Го е видял. А ако е православен, ще каже: «Господ е толкова свят и чист, че ние, грешните хора, сме недостойни да Го видим, а само чрез някой правоверен, светия, свещеник, [можем да се доближим до Него,] ако той се помоли за нас, че дано Господ се смили.» И затуй сме дошли до този хал, защото пращаме при Господа все такива нескопосници! (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 192)

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 1; 18.

² ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЙ: 5; 8.

За да ме разберете, вие трябва да гледате на Бога тъй, както аз гледам Неговото Лице. За да разберем Слънцето, трябва да възприемем всички еднакво неговата Светлина. Ние трябва да знаем положителната страна на Живота, а сегашните учени хора казват: «Ако ние гледаме Бога, всякаква култура ще спре, затова по-добре да не Го виждаме.» Ето първата и най-голяма лъжа в света! Значи вън от Бога има култура, а вътре в Бога няма култура! – Не, всяка култура в света, всяко възвишено чувство на човешкия дух започва с онзи дълбок стремеж на духа към Любовта. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 13. ПОЗНАТ ОТ НЕГО, Русе 1926, с.22-23)

Когато направя нещо, Господ е пред мен и аз виждам Лицето Му. Като река да каже нещо, аз Го виждам. И като ме погледне, не че ме е страх от Господа, но си казвам: Господ е бил толкова добър към мене и тъй ме е търпял, аз сега няма да опетня Неговото Лице. Заради тази Любов аз ще бъда готов да изтърпя всичко – и лишения, и богатство, и имот, и съм готов да се помиря с хората. Всичко съм готов да направя заради тази Любов. (ТИХИЯТ ГЛАС, Извънредни беседи (1924-30), София 1997, с. 93)

Всеки от нас може да види Бога, да разговаря с Него, да живее с Него, да работи. И всички благословения ще дойдат. Кога? – Цялата вечност е на ваше разположение. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 198)

* * *

Човек е дошъл на Земята, за да слуша Гласа на Господа. На Небето никой не може да чуе Божия Глас – ако там можеше да се чуе Гласът на Бога, никой не би дошъл на Земята. Даже и възвишените същества се стремят към Земята с единственото желание да чуят този глас. Те са готови да страдат, да се мъчат, само да чуят Божия Глас. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 239)

Страданията развиват слуха на човека, за да може да възприеме най-нежните вибрации на Божия Глас. Някога и вие сте били на Небето, знаели сте много неща, но всичко сте

забравили. Сега пак сте дошли на Земята, в земното училище, за да научите изкуството да слушате Гласа на Бога. Животът сега започва за вас. Като не знаете това, казвате: «Да отидем на Небето!» Използвайте сегашния ден – Бог и днес ще ви проговори. Важно е колко от вас ще чуят Гласа Му и колко ще заспят. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 239)

Ако Господ в миналото е говорил на хората, Той и днес ще им говори, ще им говори и в бъдеще. (ГОЛЯМОТО БЛАГО, Неделни беседи XII серия (1929), т. 3, София 1936, с. 116)

Вие четете какво е казал Христос преди две хиляди години. Много неща е казал Христос. По някой път се интересувате какво е казал Господ за бъдещето – и то е хубаво. Но има нещо, което Господ сега казва. Кое е важно за вас в дадения случай – това, което Бог е говорил в миналото, това, което говори сега, или това, което ще говори в бъдещето? – Това, което Господ говори сега, е най-важното. От сегашното говорене ще се образува миналото и бъдещето. Миналото и бъдещето са относителни неща – миналото за едно, е бъдеще за друго; това, което за нас е настояще, за друго е минало. (НОВАТА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 1, София 1947, с. 45)

Едно време Христос говореше като нас, а сега иска ние да говорим като него. Това *едно време* вече мина. Христос казва: Едно време аз чувствах като вас, а сега вие ще чувствате като мене; едно време аз мислех като вас, а сега вие ще мислите като мене. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 300)

Ние казваме, че Господ ни говори. Да, Господ ни говори, но между нас и Бога има толкова много напреднали души, та като проговори Господ, Гласът Му преминава през всички тези по-висши същества и докато дойде до нас, той вече се е изменил. Ние още не знаем Божия Глас и като казваме, че Господ ни говори, това значи, че Божественият Дух ни е проговорил. Знаете ли през колко среди е минал този Дух? (РАЗУМНИЯТ ЖИВОТ, Съборни беседи от Учителя, дадени на

учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1924 г. в София, Берлин 1997, с. 50)

Знаете ли през колко среди е минала Божествената Мисъл, докато дойде при вас? За да разберете тази мисъл тъй, както е предадена, трябва да я хванете от първия дух, през когото е минала. (ПЪТ НА МИСЪЛТА, 6 неделни и извънредни беседи (1920-22), София 1949, с. 20)

Външно никой не е чул Гласа на Бога. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 262)

Който мисли, че Бог отвън му говори, той е в голямо заблуждение. Бог никога не говори на човека отвън. Само хората говорят помежду си външно. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 45)

Бог направо не говори на хората, нито отвън, нито отвътре, а чрез други – отвън и отвътре. Чрез хората Той говори отвън, а чрез духовете – отвътре. Когато се казва, че Бог говори, трябва да знаете, че говори или човек, или дух, но пак чрез човека. Направо Бог не говори. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1988-1989, 4 IV 1989)

Когато иска да каже нещо на хората, Бог им говори отвътре, като изпраща за това Духа Си. Понякога Той им говори чрез ангелите, чрез светиите, чрез праведните, или чрез някои техни заминали за онзи свят. Случва се понякога нашата атмосфера да е толкова гъста, че ангелите не искат да слязат на Земята да се цапат. Тогава те предават Словото на светиите. Ако и светиите не искат да слязат до хората, те предават Словото на праведните. Ако и праведните не искат да слязат между хората, най-после те предават Словото на техните деди и баби – те да им кажат как да живеят, как да се изправят. (КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА, Неделни беседи XII серия (1929), т. 2, София 1935, с. 78-79)

Божият Глас се отличава с едно качество: Които чуят Гласа Му – оживяват; болният оздравява, невежият учен става. Словото Божие съдържа в себе си мощ и сила. Всичко друго, което не носи здраве, сила и живот, е човешко. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи (1935), София 1935, с. 194)

На всички говори Бог, но в този говор има нещо особено, не е като говора на обикновените хора. Бог говори на човека при специални случаи и навреме. Когато никой не може да му помогне, Бог тихо му проговаря и му помага. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 196-197)

Гласът на Господа не прилича на никой друг глас – нито на гласа на майка ти, нито на баща ти, нито на приятеля ти. Който чуе Гласа на Бога в себе си, той изпитва свещен трепет в душата си. Този трепет му дава подтик, импулс, да върви напред. Подчини се на този подтик! Той е като пламъка на кибритената клечка, която е в състояние да разпали и най-дебелите дърва – от малката клечка кибрит се разгаря цял пожар. Такова нещо е Божественият Глас. От малка искра той разпалва цял пожар. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 132)

Как говори Господ на човека? – Господ не говори нито на български, нито на английски, нито на френски, нито на немски, нито на руски, нито на китайски, нито на санскритски, но речта Му се превежда на всички езици. Господ не говори и на ангелски език, но от памтивека речта Му се превежда и на този език. Езикът, на който Господ говори, е общ, всемирен. Който разбира свещения език на Бога, той разбира същината на нещата. Как можем да познаем кой човек е дошъл до това положение? – Как можете да познаете свещта? По какво ще я познаете? – По светлината ѝ. Щом запалите една свещ, тя веднага започва да свети. Свещта е свързана с понятието Светлина. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 252)

[Това, което ви се говори] е неразбрано за вас, защото се говори за неща, които вие не знате. Докато ви се говори на български език, вие разбирате; щом ви заговорят на английски език, вие преставате да разбирате. Ако същото обаче се говори на англичани, те всичко ще разберат. (КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА, Неделни беседи XII серия (1929), т. 2, София 1935, с. 30)

Не е само българският език, на който може да се говори – има много езици, на които хората разговарят и разбират. Те

са: английски, немски, френски, италиански и др. Има обаче един език, който всички хора трябва да изучават, и на който трябва да се разбират. Той е езикът на Живата Природа, той е ангелският език, той е езикът на Любовта. Който не знае този език, той е осъден на големи страдания. (КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА, Неделни беседи XII серия (1929), т. 2, София 1935, с. 30)

* * *

Аз съм слушал хора, които сами със себе си разговарят. Ако вярват в духове, те ще кажат, че духовете им говорят. Ако са религиозни, ще кажат, че Бог им говори. – Не, Бог не говори на хората. При това сегашните хора още нямат онези органи, с които да възприемат направо Божия Глас. За да се възприеме енергията от Божия Глас, той трябва да мине през девет сфери, т. е. през девет превода. Не се разбира лесно този глас! (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 130)

Хората сами говорят от Името на Бога както им понася. Слабият казва: «Така е рекъл Христос, така е рекъл Бог.» – Ти казваш това, а не Бог. Всеки говори от Името на Бога това, което е в негов интерес. Днес мнозина религиозни, сектанти, правоверни четат Евангелието и вадят само тези стихове, които им понасят и започват да просвещават хората. Себе си се представят за праведни, а другите – за големи грешници. Казвам: Приятели, всички сте прави, но вашите шишета са толкова малки, че не могат да съберат дори една стомилионна част от Истината. Не казвам, че не сте взели от Водата на Истината, но тая не е всичката. Ако задържите тази вода във вашите малки шишета два-три месеца, тя ще се изпари или ще са развали. Тази вода трябва да се освежава всеки ден, за да бъде прясна. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 262)

Някой казва, че не прави поправки в произведенията си – както му диктували духовете, така пишел. Ако разчиташ на духовете, ще направиш най-големите грешки в живота си. Не разчитай на водата в шишето, а на Живия Божествен Извор, Който дава изобилно и доброволно. Разчитай на онези мисли, чувства и постъпки, които минават през твоя ум, през

твоего сърце и през твоята воля. Разчитай на тях, защото те ще ти донесат нужната опитност. (ВЕЧНОТО БЛАГО, Съборни беседи (1943), София 1944, с. 246)

И на вас могат да ви говорят, но питам кой ви говори. Може духове да ви говорят и ако сте щастливи, ще кажете, че Бог ви говори. Ако Бог ви говори и не го разбирате, голямо зло ще ви сполети. Бог говори на днешните хора: “Обичайте се, не правете зло, не се насилвайте, премахнете затворите, обичайте всички, разделете справедливо богатата, които ви давам. Ако не ме послушате, ще изпратя моите бирници с вас да се разправяте.” Какво представляват бирниците? – Злото в света, т. е. Божието Добро. Казахме, че злото на Земята е добро на Небето. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 81)

Някой се занимава с духове и иде да ме пита: «Това, което казва Духът, вярно ли е?» – Че аз не съм по-горен от Духа! Щом е от Духа, щом Духът говори – какво ще ме пита вярно ли е! Щом дойде Светлината, ще питам ли това Светлина ли е? – Разбира се, че е Светлина! Някой пита: «Сега Духът ли ми говори?» – Щом си в тъмнина, ще питаш! Който пита, е в тъмнина! И когато Духът дойде в човека, той знае как да пее, как да мисли, как да говори. Тогава всичко е свършено. А щом не знае да пее, щом не знае да мисли – Духът не му говори! (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 134)

Не е лошо, че чувате гласовете на духовете – и те излизат от Бога. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 196)

Чудни са хората. Някой казва: «Аз чух Гласа Божи.» Да, чул гласа Божи! Пророк Илия чу Гласа Божи, но се възнесе на Небето. Този, Живият Христос, чу Гласа на Бога и възкръсна от гроба. И всички онези апостоли, пророци, светии, праведници, които чуха Гласа Божи, възкръснаха, станаха и напуснаха Земята, и сега живеят на Небето. Някой казва: «Аз чух Гласа Божи.» Не, приятелю, ако ти беше чул Гласа Божи, ти нямаше да бъдеш един обикновен човек, ти нямаше да бъдеш

човек, който зависи от условията – ти щеше да възкръснеш. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 8. ДО СКОНЧАНИЕТО НА ВЕКА, Русе 1926, с. 12)

Когато чу гласа на Христа, Лазар не запитва защо трябва да излезе от гроба. Този е човекът от четвъртото посвещение. Когато Павел, който беше в първото си посвещение, чу гласа на Христа, запитва: «Кой си ти, дете ме гониш?» Христос го бутна от *коня* и му отговори: «Аз съм Христос, Когото ти гониш.» И след като стана от *Земята*, Павел разбра какво трябва да се прави. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), том 1, София 1934, с. 135)

Някой казва: «Аз съм говорил с Господа!» – Той няма още Живота, а с Господа говорил! Ние трябва да имаме първо Живота, да познаваме неговия език и тогава да говорим, че познаваме и разбираме Бога. Как ще познаваме Бога, ако не разбираме езика Му? Бог не говори на друг език, освен чрез езика на Живота. Цял свят се моли на Господа, но Той не слуша. Защо? – Защото хората не знаят езика, на който трябва да Му говорят. Някой път ние си правим илюзии, че знаем всичко и казваме: «Аз се молих на Бога, но Той не отговори на молитвата ми. Втори път няма да се моля!» Вие си мислите, че Бог е невежа – не знае какво искате и не може да ви отговори. Като е създал света, Той е предвидил всичко за тебе, а ако се молиш тъй, както трябва, ще ти даде повече знания, за да видиш какво той е отредил за тебе и да можеш да използваш всичко разумно. В това отношение молитвата ще ти даде знания. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 33. В СВОИТЕ СИ, Русе 1926, с. 8-9)

Някой казва, че Господ му е говорил. – Господ му е говорил, а той е последен бедняк и се оплаква от положението си! Господ му говорил, а той боледува! Господ му е говорил, а работите му не вървят добре! Каква е тази вяра? Господ му е говорил, но той не слуша този глас. По-право той говори на Господа, а Господ не му отговаря. Това, коенто хората наричат разговор с Бога, не е нищо друго, освен отглас на тяхното съзнание. Запитвам тези, които казат, че Бог им е говорил, какъв е Божият Глас и те казват, че бил като техният. – Не,

Божият Глас не е като човешкият. В Гласа на Бога има нещо особено. Той е глас на Вечността, глас на Абсолютното. Който само веднаж е чул Божия Глас, той никога няма да го забрави. Някой казва: «Господ ми говори всеки ден.» Възможно е, аз обаче зная, че Господ говореше всеки ден само на Адама, когато беше в рай. Тъй че всички, които казват, че Бог всеки ден им говори, те трябва да са в рай. Според мене те сами си говорят. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 130)

Вие трябва да различавате източниците на знанието, за да не изпадате в заблуждения. Ще кажете, че слушате Гласа на Бога. – Там е въпросът – този глас коренно се различава от гласа на обикновените хора. Дойде заминалият ви дядо и започва да ви говори: «Синко, едно време и аз живях като тебе, но нищо не постигнах. Трябва да се измени този начин на живот!» – Това е гласът на дядо ти. След него ще се изредят баба ти, прабаба ти, и всички ще пеят една и съща песен, че някога живели като тебе, но така не се живее. [...] Това не е Божественият Глас. Бог никога не говори на хората така. Човек трябва да дойде до вътрешна опитност, за да различава тези гласове от Божествения. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 134)

Важно е за вас да различавате кога Господ говори, кога духовете ви говорят. Много пъти ви е говорил Бог, но вие сте давали ухо повече на другите гласове – объркали сте гласовете в себе си. «Защо сме се объркали?» – Защото ухото ви е притъпено, не можете да чуете Тихия Глас на Бога. Духовете са гърлести, те говорят силно, за да ги чуете. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 196)

Хората правят грешки, като не могат да разграничават нещата. Слушате някой религиозен или духовен човек да казва, че Господ му бил проговорил – възможно е, но той трябва да знае откъде иде този глас. Гласът може да иде от от три места: отдолу, отстрани – от към ушите, и отгоре – от центъра на мозъка. Най-мощният глас иде отгоре. (БОЖЕСТВЕНИЯТ И ЧОВЕШКИЯТ СВЯТ. Рилски беседи, София 1940, с. 367)

Казваш: «Чух един глас ми проговори.» – На кое място го чу? Един път казваш, че гласът излязъл от слънчевия възел, друг път от главата. Кое е правото? В кой случай това, което си чул, е Глас Божий? Мислиш ли, че всичко, което минава през сърцето ти, е все от Бога? Дъждовните капки, които минават през пространството и падат на земята, запазват ли своята чистота? Защо не остават чисти? – Условията на Земята са такива. Следователно, докато сте високо в пространството, ще запазите чистотата си; щом слезете в долината, ще се окаляте. (НОВАТА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 1, София 1947, с. 135)

Как говори Бог? – Всяка права мисъл е Глас Божи. Тя иде от три места: отдалеч, отвътре и през главата. Чуеш ли глас близо до ушите, това е глас на изкушение. Божият Глас идва отдалеч. Чуеш ли глас отдолу, около пъпа, това е някакво отражение – не се вслушвай в него. Чакай да чуеш гласа отвътре – някъде отдалеч и от главата. Мисъл, която идва само от едно място, е от физическия свят. Ако мисълта идва от две места, тя е от духовния свят. И най-после, мисълта, която идва едновременно от три места, е Божествена, тя идва от Божествения Свят. Този закон важи и в науката, и в музиката и в поезията. Вслушвайте се в Божия Глас, за да разберете какво значи вдъхновение. (ЗАКОНЪТ И ЛЮБОВТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), том 2, София 1936, с. 122-123)

Дойде някой при мене и казва: «Господ ми говори, затова не искам никого да слушам.» Господ говори на студента в университета, но след това той завършва университета и излиза от него. Ти завърши ли университета? «Не съм завършил.» Щом не си завършил, Господ не ти е говорил. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 163)

Много от сегашните хора, мъже и жени, казват, че и на тях Господ е говорил. Радвам се, че Господ им е говорил, но той може да им е говорил както говори професорът на слугата в университета, а може да им е говорил и както говори професорът на студентите си. Това са две различни положения.

Следователно вие не трябва да се самозаблуждавате. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 157)

Някой казва: «Господ ми е говорил.» – Не се заблуждавай! Ако Бог ти е говорил, можеш ли да кажеш как Той говори? (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 239)

Ако и аз ви кажа, че Бог ми говори, и на мене не вярвайте. Но аз ви казвам: Бог живее в мене и аз живея в Него. Ако и в това не вярвате, за мене е по-добре. Аз ще отида на някоя друга планета, там ще ми бъде по-добре. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 171)

Когато Господ ни говори както на Мойсея, ние правим и добри работи, правим и грешки. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 163)

Всички стари учения аз считам за консерви, които сега ви се дават да ги ядете. “Еди кой си пророк бил тъй казал.” – Хубави консерви! Вие вярвате в онова, което едно време пророците са говорили, а не вярвате в това, което сега Бог ви говори. Евреите вярваха в Мойсея, а като дойде Христос да им говори, не повярваха в Него – този, в Когото евреите преди две хиляди години не повярваха, сега вярват в Него. В това, което сега се говори, хората сега не вярват, но след две хиляди години ще повярват. Тези хора, които вярваха в пророците, а не вярваха в Христос, умни ли бяха? Че вярваха в пророците, умни бяха; че не вярваха в Христос, бяха глупави. Че как може Господ да говори чрез пророците, да говори чрез Христос, а сега да не говори? Господ и тогава е говорил, и сега говори. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1993-1994, 6 I 1994)

Има верни неща, казани от пророци и учени, но има и много, които не са верни. Някой пророк казвал, че говорил с Бога, че Бог му казал това и това, а след него идва друг, който също казва, че говорил с Бога, но изнася неща, съвършено противоположни на това, което казва първият. Кого от двамата ще слушате? Човек трябва да бъде разумен и да се пази от заблуждения. Задачата на всеки пророк, учен, философ се заключава преди всичко в това, да научи хората да по-

стъпват правилно. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 248)

Трябва да знаете кога Господ говори, кога духовете говорят, кога ангелите говорят. Има ангели, които крадат, задигат богатствата ви, други задигат здравето ви, ума ви, и оставят само сухи кости. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1992-1993, 8 X 1992)

Преди години идва една сестра, на която духовете много говореха – пишеше стихове много хубаво. Казва ми: «Искам да ги проверя чрез тебе.» Като ги чете, виждам, че който и да е поет може да ги напише, а тя казва “особен някой дух е”. Не трябва да бъдем деца. Великите Учители на света заговорват на своите ученици, само когато те са готови да разберат тяхното учение – онзи велик учител или музикант заговорва на своя ученик, само когато последният е готов да разбере висшата математика на музиката, когато може да разбере вътрешния ѝ смисъл. И при ония ученици, които сега едва започват с гамите, се явяват само обикновени учители. И сега понякога тези ученици искат да повдигнат реномето на своите учители. Не, не – той е един обикновен учител по музика, нищо повече! (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 36-37)

Оценявайте Божественото и не казвайте, че Бог говори на този или на онзи. Всъщност Бог говори само на Себе Си, т. е. само на Божественото. Като видя невежеството на хората, Бог ги остави да ходят сами в своите пътища, а като поумняха, Той започна да им говори чрез Своя Син, Когото изпрати на Земята, за да ги спаси, да им покаже правия път и правия начин на живот. Значи Бог първо е говорил на хората чрез духовете, после чрез ангелите, след това чрез Сина Си, а най-после и Той Самият ще им проговори. Знаете ли какво ще стане, когато Бог проговори на хората? – Казано е в Писанието, че когато Бог проговори на хората, цялата Земя ще изгори, а те ще се превърнат в прах и дим. Това означава, че всичко непостоянно, всичко променливо ще изгори, мислите и чувствата на човека ще се видоизменят. Под свършване или изгаряне на света се разбира ликвидиране с всички криви мисли, с всички измами и заблуждения. Ще изгори всичко

нереално, а ще остане само истинското, реалното. Тогава хората ще разберат, че са братя, а Бог – тяхен Баща. Тогава всички ще разберат, че Земята е създадена за благо на живите същества, а вселената – за научни изследвания. Онези, в които Божественото е събудено, още днес могат да живеят по този начин. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 141)

Всеки човек, на когото Бог много говори, много бой получава. Човек трябва да разбере смисъла на този бой. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 166)

Питам: Как ще познаете, кога Господ говори? От книгите ли ще научите това? – Не. Всеки човек има своя специфична вътрешна опитност, чрез която е дошъл до познаване на Божия Глас в себе си. Много са начините, по които природата може да се разбере, но един е пътят, по който може да се влезе в света на Истината. Истината е най-чистият свят, в който Любовта се проявява. Истината е най-чистият образ на Любовта – Истината е най-висшето проявление на Любовта. Най-голямата Свобода се придобива чрез Истината, Най-голямата Светлина се придобива чрез Любовта. В окултен смисъл Любовта се замества с Правдата. Ако искате топлина, горещина, търсете Правдата. Дойде ли Правдата в света, тя нагорещява – Правдата е най-голямата горещина на Любовта, а Любовта е горещината на Живота. Дойдете ли до Живота, ще знаете, че по-високо нещо от Живота няма. Следователно Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата са области, светове, чрез които Животът се проявява. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 136)

Когато човек възприеме една Божествена Мисъл и я приложи навреме и правилно, тя ще остане при него за по-дълго и ще го ползва повече. Не я ли приложи навреме, използва ли я неправилно, тя го напуска. (БЛАГОСЛОВЕНА МЕЖДУ ЖЕНИТЕ, Съборни беседи (1930), София 1930, с. 36)

Дойде ли една Божествена Мисъл в ума ви, каквато работа и да имате, оставете я, за да приложите тази мисъл. (БЛАГОСЛОВЕНА МЕЖДУ ЖЕНИТЕ, Съборни беседи (1930), София 1930, с. 37)

Когато Мойсей вдигна своята тояга в пустинята, каза: «Аз не мога ли да ви извадя вода?»¹ За кого направи той това нещо? Понеже Мойсей не каза Името на Онзи, за Когото го прави, стреси и не можа да влезе в Обетованата земя. Той каза аз, не каза Името на Бога и съгреси. (ДУМИ НА ПРАВДА, Неделни беседи XVI серия (1932-33), том 1, Бургас 1996, с. 21)

Време е човек да се отрече от своето дребнаво честолюбие. Какво от това, че някой казал нещо лошо за вас, или че ви оплюл? Не се интересувайте от отрицателните неща, не ги внасяйте в ума си! Нека всички хора те почитат, но работи, докажи, че си човек с достойнство, с честолюбие. Работи десет години непрекъснато, за да развиеш сила и мощ в себе си, за да покажеш на хората, че си човек. Влез в някое село, вдигни един голям камък, тежък цял тон, че да очудиш всички селяни. Като видят, че проявяваш такава сила, те сами ще кажат: «Не закачайте този човек – с него шега не бива. Силен човек е той!» А ти влезеш в някое село, и най-малкото камъче не можеш да вдигнеш, сам се нуждаеш от най-малки услуги, а отгоре на това ще искаш хората да те почитат. И след всичко това ще разправяш, че с Господа разговаряш! Онзи, който разговаря с Господа, той е силен човек, планини може да пренася от едно място на друго. Не можеш ли планини да пренасяш, не се заблуждавай – всеки друг може да ти е говорил, но не и Господ. Когато Господ проговори на Мойсей, той вдигна тоягата си, удари канарата и от нея протече вода. Господ протовори на Мойсея и манна падна от Небето. Господ проговори на Мойсея и той води еврейския народ цели 40 години през пустинята. Този човек пък себе си не може да прехрани, а разправя, че Господ му проговорил. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 135-136)

Искам Господ да проговори на българите, за да има сред тях мир, любов, радост, мъдрост, истина, правда и добрина – за да могат сами да кажат: «Ние вярваме в това не защото ни се каза, а защото сами опитахме Господа.» (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1988-1989, 23 III 1989)

* * *

¹ Изход: 17; 6.

Учениците на древността са ходили в един от храмовете на Египет, там да четат една от свещените книги, за която се казва, че била завързана с верига, така че никой не могъл да я взима в дома си да я чете, а трябвало да я чете в храма. Страниците на тази книга били направени от тънки, неразрушими металически пластинки. Учениците, които се удостоверявали да я четат, трябвало да отиват в храма, дето се намирала тази свещена книга. Според едно предание, и Библията някога е била вързана с верига. Обаче това не е важно. Важно е да се знае, че Библията, Светото Писание, не е създадена само от евреите. Част от нея е писана от египтяните; те пък взели много неща от другаде и т. н. Ако речем да разглеждаме произхода на тази книга, ще напишем цял роман. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 28)

В древността, при един от знаменитите адепти, Ешавора, се явява архангел Аниел и му донася две написани книги, като му казва: «В тия две книги се съдържа знанието на цялото човечество. Едната книга ще запазиш за себе си, никой да не я пипа, освен тебе, а другата книга ще оставиш отвън, за да се учат по нея твоите ученици.» И върнал се тогава ангелът в света на светлите духове. Започнал Ешавора своята работа, поканил всички, на които съзнанието било повдигнато, да дойдат и да се учат от новата книга. Започнали да идват ученици един след друг да учат. Всеки, който завършвал школата, трябвало да прелисти книгата, да прочете най-важното място и след туй да я затвори. Обаче всеки ученик, като намирал най-важното място, толкова се влюбвал в него, че отрязвал листа, който бил тъничък, и го скривал в себе си. Излизали си учениците от там пак един по един. Това последно прелистване на книгата се считало като един вид дипломна работа за завършване на школата. Тъй както се изреждали учениците един след друг, година след година, книгата доста се смалила. Учениците, които идвали отпосле, казвали на Ешавора: «Тази книга не е пълна, от Небесния свят не са се доизказали, забравили са да напишат някои неща.» – «Е – казал им той – недописаното пък вие ще напишете.» Всички тези ученици продължили все тъй да четат

от тази книга и да си откъсват по един лист от най-хубавото място, което им харесва, докато най-после Ешавора забранил тя да се отваря. И сега от тази книга за света са останали само два листа – Старият и Новият завет. И днес всеки от вас носи по един лист от нея. От всичкото това знание, което се пръснало из света, станала днешната голяма галиматия. Тези листа не били номерирани, та хората не знаят кой какво носи, забравили. Сега и в науката, и в религията, всеки пише по цели томове върху листа, който е взел от тази книга. Всеки написва по нещо, но откъде са тия листове? (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 10. МИРОТВОРЦИ, Русе 1925, с. 15)

Говорите за Стария и за Новия Завет, без да знаете какво означават те. Старият Завет е заветът на стария човек. Новият Завет е заветът на Новия човек. Това, което се даде преди две хиляди години от Христос, беше предговорът към Новото. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 309)

В Библията са събрани опитностите и знанията на хората от редица поколения насам. В нея са изложени животът и учението на Христос, макар и в съкратена форма, но който има просветен ум и чисто сърце, той може да се учи от всичко, което е изнесено там. Просветеният човек се учи от всичко, във всички явления той намира непрерывна връзка. По тази връзка той съди за онази целокупност на Живота, която се изразява в цялата природа, в целия космос. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 3, София 1931, с. 112)

Като четем Светото Писание, ние сме в общение с тези души, които са го писали. Туй, което е казал Христос, е живо. Щом изречеш тези думи, ти влизаш във връзка с Христа. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 264)

Като ученици, препоръчвам ви да изучавате Библията. Ползвайте се от опитностите на ония, за които се говори там. (НОВАТА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 1, София 1947, с. 281)

Аз препоръчвам на всички ръководители да изучават добре Библията. Ще я прочетете един, два, до три пъти през годината. Ще прочетете и всичките ми беседи и ще си извадите от тях бележки на по-главните мисли и закони. Много важно е да проследите какво приложение може да имат тези закони за всеки от вас. Когато вършите тази работа, отгоре ще ви посетят по-напреднали ученици, а може да ви посетят и по-напреднали братя. И аз ще присъствам при вас с една лампа. (ДВАТА СВЕЩЕНИ ПРИНЦИПА, Съборни беседи от Учителя, дадени на учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1925 г. в Търново, Берлин 1997, с. 43)

Това, което може да подобри живота ви, е да изучавате Евангелието. Изучавайте го дълбоко! Ще отделите особено време за изучаване на Евангелието. Вие ще го изучавате не когато сте в най-добро разположение на духа си, а когато имате най-голямото страдание, каквото светът не може да си въобрази. Тогава ще прочитате по една глава и ще видите как добре ще я разбирате. [...] Следователно Евангелието не е наука за щастливите хора – то е наука за нещастните. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 492-493)

Какво значение има Библията за живота ни? – Тя има непосредствено отношение към живота, защото е излязла от опитността на хората и може да бъде използвана като човешка опитност. А опитността на цялото човечество е опитност на индивида. И тази опитност ние не трябва да игнорираме и не трябва да мислим, че ще намерим нови и по-добри правила за живота. Принципите не са претърпели никакво изменение, а само нашите отношения спрямо тези принципи са се изменили. Например Светлината за нас е по-голяма или по-малка според нашето схващане и според това, доколко ние можем да реагираме на нея. В Библията има духовна материя и от нея може да се получи гориво, от което бихме могли да се ползваме при нашите трудности. Например в даден момент сте разположени, а в друг момент не сте; и после, една година сте разположени, а на следващата – не сте. И така състоянията се редуват. Затова имаме 12 милиона години за разположение и неразположение. Това е Великият

Божествен Закон за вдишването и издишването, за прилива и отлива. И когато ние сме разположени, и когато сме неразположени, между нас и Бога става обмяна и тази именно обмяна е Любовта Божия. Господ дава на всяка една душа добро и зло. В това се извява Съзнанието на Бога, и каквито и последствия да има от това добро или зло, Той ще ги даде. Следователно, каквото поискаме от Бога, Той ще ни го даде – Той никога не ни отказва. Той е Единственият, Който никога не отказва на отправените към Него молби. За Него думата *няма* не съществува. Затова всички духове, от най-големите до най-малките, благоговаят пред Него – защото Той е един дух, който носи бремето на всички, защото всички същества постоянно искат от Него. Например един възвишен дух иска от Бога да му направи един голям свят и Бог ще му го даде. Вие искате, например, десет хиляди лева за къща – и на вас ще ви ги даде, няма да откаже. Нали и Христос казва: *Търсете, искайте, хлопайте, и Господ ще ви даде и ще ви отвори*.¹ Ако вие постоянно стоите на вратата и хлопате, Бог ще ви даде това, което искате. Разбира се аз тук ви говоря какъв е законът, а как вие ще го приложите, това е друго нещо. Като искате, Господ ще ви даде, но как ще използвате това, което Той ви даде, това вече е друг въпрос. Тези принципи в Библията трябва да се оползотворят. Те имат практическо приложение в живота. Ние ще слезем от теорията към практическото приложение, защото вие живеете сред вълци и трябва да знаете, как да постъпвате. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 89-90, 18 (31) VIII 1909 г.)

Когато четете Библията, трябва да имате предвид две неща: духа и плътта. Духът подразбира вътрешния смисъл и съдържание на произведението, а плътта – буквата, външната му форма. Плътта подразбира променливия, неустойчивия живот, а духът – Вечното, Божественото Начало на нещата. Духът и плътта се различават коренно, но като се говори за тях, човек не трябва да се спира много и да ги разграничава какво е плътта и какво духът. В плътта се крият условия за всички видове престъпления – не смесвайте обаче страда-

¹ Сравни с ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ: 7; 7.

нията, причинени от престъпленията, с вътрешните, по-високите страдания. Страданията са преходен период от плътта към духа, те са граница между плътта и духа. Който не може да мине през тази граница, той не може да влезе в духа. Някой се смущава, безпокои, защо му идват страдания. Ако не страда, човек не може да премине от неустроеното, от нечистото, от царството на плътта, към царството на духа. В нечистотата, в неустроеното няма живот. Следователно смъртта царува в плътта, а животът – в духа. Какво е смъртта и какво – животът? – Смъртта е сянка на живота. Не за всекиго обаче смъртта е сянка. Смъртта е сянка за праведния и ад за грешния. И страданието не е за всекиго – един се мъчи, друг се труди, трети страда. Само който страда, минава от плътта в духа, от неразумния в разумния живот, който е организиран. Разумният живот е без противоречия, без сенки. Когато боледува от някаква болест, човек се намира в страданията на плътта. Като страда, по този начин той изучава законите на живота. Всяка болест показва, че е нарушена някоя добродетел. Болката на очите, на главата, на гърдите, на стомаха, както и на всички останали удове в организма, показва, че тия удове са лишени от нещо. Щом придобият това, което им липсва, здравословното състояние ще се възстанови. (ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА, Съборни беседи (1934), том 1, София 1934, с. 14-15)

Казват, че Свещеното Писание е Живо Слово. Ако е така, турете го на главата на болния и вижте ще оздравее ли. «Не може да оздравее.» – Значи Свещеното Писание не е Живо Слово, но съдържанието му внася в човека жизнена енергия. Превърни тази енергия в Живот и болният ще се излекува. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 117)

В Свещената книга се съдържат велики истини. Те са велики именно поради това, че носят Живот. Великото в света е Животът. Съвременните хора искат да станат велики извън Живота. Те мислят, че всичко се заключава във външното растение, във външното богатство и знание, във външното величие. Въсщност величието на човека се заключава в неговия живот. Това величие иде от най-силния извор, от най-силния източник, от най-голямата сила, които изпълват

Битието. Всички хора, и учени, и прости, знаят това нещо и го приемат като подбудителна причина, като велик подтик в Живота. Този подтик носи различни имена. Някои го наричат Любов, без да знаят какво е Любовта. Любовта ще остане неразбрана за вечни времена. В това е красотата на Живота. И всеки, който се е опитвал да обясни, да разбере, да определи по някакъв начин Любовта, той е потъвал в дълбоките ѝ води. Който се е опитвал да определи Любовта, той е подобен на човек, който иска да носи Земята на гърба си. Колкото е възможно на човека да носи Земята на гърба си, толкова е възможно да определи какво представлява Любовта. (ЧАСЪТ НА ЛЮБОВТА, Съборни беседи (1934), том 2, София 1934, с. 3)

Ако Библията е ценна и до днес, това не се дължи на пророците, които са я писали, а на онзи Велик Дух, който ги е подтиквавал да пишат и им е диктувал. Много пророци са писали тази книга, а всъщност един е Духът, който им е диктувал да пишат. Питам: Възможно ли е човек да напише една книга с един пръст или с една ръка? Тъй че и Свещената Книга не може да бъде написана с един пръст и с една ръка – тя е писана с всички пръсти на ръцете и на краката, писана е с очите, с ушите, с устата, с космите на главата. Всичко е взело участие в написването ѝ. Това значи, че Библията е написана от един дух. (КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА, Неделни беседи XII серия (1929), т. 2, София 1935, с. 113-114)

Съвременните хора искат да разберат смисъла на Живота. Смисълът на Живота е в това да живееш. Ако не живееш, какъв смисъл може да има Животът? Ако не живеете, а говорите за смисъла на Живота, все едно, че сте взели Библията и размествата буквите ѝ или чоплите с игла всяка буква, за да видите какво има под нея. Какво ще остане тогава от Библията? – Библейска каша. При това положение вие трябва да намерите онези, които са писали Библията навремето си, те да ви помогнат. Същото става и когато размествате в ума си всички ваши схващания за живота и за природата. (ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА, Съборни беседи (1934), том 1, София 1934, с. 15)

Когато четете Свещената книга, трябва да знаете на какво гледище заставате: външно – по буква, или вътрешно – по дух. И прочетената глава може да разглеждате двойко: ако я разглеждате външно, ще имате едно разбиране; ако я разглеждате вътрешно, ще имате по-дълбоко разбиране. Каквото и да четете, трябва да се пазите от еднообразието в разбирането, в мисленето, в чувстването. Еднообразието не е нищо друго, освен старото в живота, т. е. това, което е изчерпано, което нищо не дава. (ЧАСЪТ НА ЛЮБОВТА, Съборни беседи (1934), том 2, София 1934, с. 51)

Мнозина четат Библията, говорят за Бога, но малцина познават Любовта, Мъдростта и Истината. Може ли някой да каже, че е чел и чете Словото Божие, ако не се е запознал с Любовта, с Мъдростта и с Истината? За него Словото Божие е затворена книга. (ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1942), София 1942, с. 239)

Искаш да прочетеш нещо от Евангелието, но си казваш: «Много пъти съм чел Евангелието, сега да видя какво пишат днес вестниците.» – Не, първо прочети нещо от Евангелието, поне два-три стиха, и мисли върху тях. Има време и за вестника. (РАБОТА НА ПРИРОДАТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 2, София 1948, с. 103-104)

Ние не притежаваме друга книга като Библията. На мнозина тя може да изглежда разхвърляна, съставена без определена система и безсмислена, но там се съдържат велики истини, които като възприемем, ще се възстанови хармонията в света. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 229, 15 (28) VIII 1912 г.)

Библията е склад на неизчерпаемо богатство, тя е жив свят, но ако четеш Библията без да се свържеш с този жив свят, тя остава без значение. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 4)

Не всичко писано в Стария Завет е валидно за всички времена и епохи, в него обаче има истини, които са надживели времето си, вследствие на което, когато и да се четат или

казват, те имат своята цена и своето значение. Те са валидни за всички времена и епохи, за всички хора и народи. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 2, София 1933, с. 174)

Има редица теории за създаването на света, на Адама, от които са взети само няколко куплета и са поставени в сегашната Библия. Всички теории са събрани в една голяма книга, която можете да четете и на Небето, и на Земята. Дълго време трябва да четете тази книга, за да я разберете. Мнозина ще пожелаят да намерят тази книга, за да я преведат. Такъв род книги не може да се превеждат. Защо? – Защото умовете на съвременните хора не са достатъчно чисти, за да могат да приемат всички образи в тяхната първична чистота. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 2, София 1933, с. 9-10)

Човек трябва да бъде внимателен, да не пипа никоя книга с нечисти ръце, за да не я оцапа. Когато пипате Божествената Книга, и мокри да са ръцете ви, тя не се цапа – по-чиста, по-светла става, но петно не хваща. Пипате ли обаче с нечисти ръце човешките книги, ще им оставите петна. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 196)

Изучавайте Евангелието като справочна книга, за да знаете какво да взимате от различните автори. Не само Евангелието е написана книга – всеки жив човек, който благовестува, е евангелие. Ако благовестуваш, ти си евангелие, което хората трябва да четат. (ЗАКОНЪТ И ЛЮБОВТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), том 2, София 1936, с. 101-102)

Евангелието е една велика наука – наука за Живота. В него са изложени всички основни закони, по които светът се развива. (ПРОТОКОЛ от среща с Учителя на 20 септември (3 октомври) 1909 г.)

Колкото и да четете Библията и Евангелието, колкото и да се запознавате с живота и опитностите на пророците и апос-

толите, все ще ви липсва нещо. Тези книги не са единствените, от които човек може да се ръководи. Преди всичко те излязоха от времето на Мойсея насам. Той е учил в Египет, събирал отгук-оттам материал, получил нещо и от възвишения свят и така написал Стария Завет. Но какво е било преди Мойсея? Какви книги са ръководили Авраама, Йеремиа и другите пророци? – Авраам нямаше никаква ръководна книга, но беше приятел на Бога. Авраам носеше в сърцето си книга, неписана от човек. Всеки, който носи тази книга в сърцето си и я прилага в живота си, е приятел на Бога. Мнозина говорят за тази книга, без да са я чели. Не говорете за неща, които не сте чели! Аз не обичам да говоря за неща, които не съм чел и не познавам. Затова именно аз говоря винаги за неща, които съм чел и познавам. Ако не сте чели цялата книга, а само няколко страници от нея, говорете само върху това, което вече сте прочели. Всяка книга се познава, само когато се прочете. Препоръчат ли ви някоя книга, прочетете я, за да видите на какъв език е написана. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 299)

Свещените книги хора са ги писали, не ги е писал Господ – Господ е говорил, хората са ги писали. А те са писали онова, което им е допадало, или което им е изнасяло. Онова, което не им е допадало, не са го писали. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 286)

Когато Мойсей писа петте книги, такава ли беше Библията? Той писа малко. После дойдоха големите пророци и писаха. Дойдоха и малките пророци – и те писаха; дойдоха и историчите – и те писаха. Дойде Давид и писа псалми. Соломон – и той писа. Дойдоха евангелистите – Матей, Марко, Лука, Йоан, Павел – всички писаха. И аз ще пиша, и вие ще пишете. И после, ако е хубаво писаното, то ще се приложи. Ако пък не е хубаво – не съжالياвайте, а пишете. Да бъдем смели като пророците! Ние и днес се ползваме от това, което те са писали. И ние да пишем, та после, като дойдат другите след нас, и те да се ползват от онова, което ние сме писали. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1984-1985, 31 XII 1984)

Библията е авторитет, създаден от хора, принадлежали към един народ, а всички знаят, че Бог създаде света. Той създаде и народите, а не човекът. (КОЙТО ИМА НЕВЕСТАТА, Неделни беседи XII серия (1929), т. 2, София 1935, с. 106-107)

Сега четете Библията по буквата, без дълбоко разбиране на нейното съдържание. В Библията външните знаци, формите, числата, събитията, законите – всичко е символ. И за да я разберете и да се ползвате от нея, ще трябва да намерите реалността, смисъла на друго място. Или да преведа на ваш език: вие имате една ябълчна семка. Аз казвам: В тази семка се крие цялото дърво. «Как е възможно?» – Вземете семката, изровете една малка дупка, посейте я и след десет години ще имате едно голямо дърво. Ако не вложите всяка мисъл във вашия мозък като една семка и не работите с вашия ум, с вашето сърце и с вашата воля, всеки текст от Библията ще ви остане неизяснен, а той трябва да се разчепка, да се проучи по-дълбоко, за да се разбере, а не да се чете механически или пък да му давате повърхностно тълкувание. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 283)

* * *

Свещена книга е Библията, но друг е истинският оригинал – това е Библията на Божествения Свят, в която е изразен целокупния живот. От нея излизат и духовната, и физическата Библии като копия, т. е. отражения на живота. Божествената Библия се чете само от гениални хора и светии. Те правят преводи от нея и ги дават на хората да се учат от тях. Всяка мисъл, свалена от Божествения Свят, претърпява две пречупвания: първо минава през ангелския свят, а после през човешкия свят. Тази е причината, поради която Божествените Идеи понякога се изопачават. Колкото по-високо е организиран човешкият ум, толкова по-вярно схваща идеите, които слизат от Божествения Свят. (ВЕЧНОТО БЛАГО, Съборни беседи (1943), София 1944, с. 315-316)

Много неща са написани в Библията, но там са написани едновременно и законите за разбирането им. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 189)

Вземете превода от еврейски език на свещените псалми. Те се четат мъчно, не са преведени както трябва и онези, които са ги превеждали, са били далеч от разбирането на вътрешния смисъл, вложен от онези псалмопевци, които са ги писали преди хиляди години. Следователно не е упрек, че те не могат да преведат вътрешния смисъл на един псалом или да разберат Евангелието, което е писано преди две хиляди години, или посланията на апостолите – например ПОСЛАНИЕТО НА АПОСТОЛ ПАВЕЛ КЪМ ГАЛАТЯНИТЕ. А днес те седят и се догаждат тъй, както геолозите се догаждат за Земята, както астрономите се догаждат за Слънцето, както биолозите, химиците, физиците се догаждат по известни въпроси. Всички все с догатки се занимават. Предполагат, допускат, измерват, но колкото и да измерват, има известни величини извън човешките схващания – ние ги наричаме ирационални числа. Мериш, мериш, все остава известен малък излишък – не можеш да го делиш. Делиш, делиш, оставяш го настрана, казваш: «Е, няма нищо!» Не – тези най-малки излишъци, които остават, те са, които създават най-големите страдания на съвременното човечество. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 385)

Няма защо да се връщаме назад няколко хиляди години, за да търсим какво е казал Мойсей или да отиваме по-далеч. Ние сега можем да проверим Истината – имаме такива документи и доказателства, против които и най-дебелите глави на учените не могат да се противопоставят; само за 5 минути те могат да повярват. За това не се изисква голяма философия. – «Как ще убедиш хората?» – От мене зависи: Вечерно време е. Представете си, че четете книга в една стая, където сте запалили лампата. Но вие не разполагате с ключовете за тази светлина – всички четете, но аз завъртя ключа и вие не можете да четете. Обръщате листовите на книгата, но не можете да четете. Завъртвам ключа, дойде Светлината, и вие сте вече учени, пак четете. Завъртвам ключа – пак сте

невежи. Учени и невежи – това са две състояния: едни минават за учени, а други за невежи. Едните имат Светлина, те са учени, а другите нямат – невежи са. Ако вашата ученост почива на книгата, вие трябва да четете от нея – щом затворите Светлината, вече не можете да четете, следователно не сте учени. Ако можете да четете при затворена Светлина, на тъмно, вие сте учени; очаквате ли Светлина, вие сте прости. Значи едновременно вие може да бъдете и учени, и прости. В Божественото Учение е обратно – там има свобода, растеж, разширение и безсмъртие. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 73-74)

Вие може да четете и Битието, и Евангелието, но в четенето на тия книги има особена философия. Когато четете Битието и Евангелието, където се говори за Христа, за пророците, за добрите хора, които са живели по това време, вие трябва да се свържете с тях и да отправите мисълта си към онази посока, дето те са отправяли своята мисъл. Свържете ли се с тия разумни души, не питайте дали Христос ви разбира, дали Бог ще приеме молитвата ви. Щом отправите съзнанието си към общото съзнание на всички същества, все ще получите нещо от общото благо, независимо от това дали го заслужавате или не. Достатъчно е да отправите съзнанието си нагоре, за да получите поне по едно *самунче* – казано на човешки език. Не отправите ли съзнанието си към съзнанието на всички същества, колкото и да плачете и да се молите на Бога, няма нищо да получите. Бог не обича да се занимава само с едно лице. На вашата молитва Той ще отговори: «Ще почакаш за утре!» На другия ден ще станеш рано и ще чакаш да дойде определеният момент, когато всички души отправят съзнанието си към Бога. Тогава и ти ще отправиш мисълта си към Него и няма да питаш дали си в права посока или не, дали ще видиш Бога – това са второстепенни въпроси. За тебе е важно да отправиш ума си нагоре и да чакаш – все ще получиш нещо от общото благо. И слепият не вижда, но като погледне нагоре, все ще дойде някой да му тури едно *самунче* в ръката. Той казва: «Слънцето не видях, но хляб получих.» Това е достатъчно за него. Това са фигури, които изясняват добре идеята. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 142-143)

Има разни начини за изучаване на Библията – има един механичен начин, но има и друг начин за изучаване. Някои изучават Библията като онзи с десетте хамбара с костилки от сливи, ябълки, круши, мушмули, които той всяка година изваждал, преброявал и пак ги турял в хамбара. Знаел в кой хамбар колко костилки имал. По същия начин хората знаят Библията, но това не е знание. Знанието е в посаждането – първо костилката трябва да се посади, а после плодът да се смели, за да стане плът и кръв в човека. Ако не приемеш соковете на черешата, не можеш да приемеш нейната сила. Черешата е писмо – като прочетеш това писмо, ще разбереш. А сегашното разбиране е съвсем механично. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 457)

Тъй както хората изучават света, е все едно да броите скъсани дрехи на *бит-пазар*. (НЕ ОГРАНИЧАВАЙ БОЖЕСТВЕНОТО, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVI (1936-37), т. 2, Берлин 1995, с. 102)

Като говоря, искам да избегна всички отрицателни думи, за да не хвърлят сянка в съзнанието ви. Отрицателните думи са вектории, които продават на *бит-пазар*. Човек не трябва да мисли за тия вектории. Когато върви из улиците и гледа, той не трябва да спира погледа си върху неща нечисти или стари. Щом има очи, нека спира погледа си върху хубави дървета, върху чисти извори, върху красиви, зрели плодове, върху хубави канари. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 242 -243)

Ученият човек се познава по това, че се занимава с неизвестни работи; простият, неученият човек се познава по това, че се занимава с известни, с понятни работи. Простият търговец, който продава стоките си на *бит-пазар*, се занимава с вектории. Ученият човек е един шивач, който шие все нови дрехи – като дойде някой при него, той му взима мярка, скроява дрехата и я ушива. Някои хора много обичат бит-пазара; те казват: «Дайте ни един катехизис на живота!» Ако искате катехизис, идете на бит-пазар. Ако светът можеше да се оправи с катехизис, тогава вземете един будически, един

католически, един православен или някакъв друг – навсякъде има катехизиси, няма защо да търсим нови. И вижте тогава доколко светът може да се справи с тях. (ВЗЕМИ ДЕТЕТО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 2, Бургас 1993, с. 290)

Казвате: Вече 20-30 години откак сме тръгнали по тоя път, още ли не сме приготвили условия за идването на Божия Дух в нас? Аз от няколко хиляди години подготвям тия условия и считам, че още нищо не зная, а вие от 20-30 години работите и мислите, че всичко знаете. Има едно „бит-пазарско“ знание, гдето се продават вехтории, стари обувки, обърнати и боядисани дрехи. Аз виждам много от вас в религиозния свят облечени все в такива вехтории. Ще ви дам един съвет: Никога не обличайте стари религиозни дрехи. (ЗАВЕТЪТ НА ЛЮБОВТА, т. 1, София 1944, с. 56)

* * *

Новото учение [...] иде сега от извора. Не мислете, че то е в Библията – в Библията са само формулите. А сега Божественото Учение идва от Господа чисто. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 34 и 42)

В Библията не е Словото – като я четеш, Словото ще дойде отпосле, отвътре. Тук са само символи – какво ще разбереш при буквалното четене на текста! Гледаш на едно листче пише *хляб* или пък е нарисуван един хляб – ти го гледаш, много хубаво е нарисуван по цвят, по форма, но щом не може да задоволи гладния ти стомах, колкото хубаво и да е нарисуван, нищо няма да придобиеш от него. Така е и с буквалното разбиране на Словото и на Писанията. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1984-1985, 4 XI 1984)

Ние трябва да изучаваме Христовото учение като една велика наука, а не като догма, защото догмата е буква, която стяга и спира напредъка. Формите и нормите трябва да се изменят съобразно нашата възраст също тъй, както се сменят дрехите на малкото дете според растежа му. Това значи да искаме от Господа Дух, съобразно нашата възраст. Когато дрехите са тесни, те стягат и затова трябва да бъдат разширени. Същият закон важи и за природата. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕ-

ЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 235, 16 (29) VIII 1912 г.)

Това знание, което съществува днес, е само въведение към истинското знание. Дълбоки знания има, които още не могат да се дават на хората – те не са готови още за тия знания. Защо? – Тези знания могат да възгордеят или да обезсърчат човека, ако той не е готов за тях. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 2, София 1933, с. 20-21)

Библията е един малък превод от истинската Библия. Мнозина мислят, че това е цялата Библия. Друг пък взима само Евангелието за авторитет. Не мислете, че Евангелието съдържа всичко, което Христос е говорил. Сам Йоан казва, че Христос е говорил по три-четири часа. Ако всичко, което е говорил, беше напечатано, щеше да се събере в хиляда книги, големи като Библията. Защо толкова знание не е дошло до нас, това е друг въпрос. Обаче то се пази – всичко, което Христос е говорил, се пази. Тези книги един ден ще се намерят и вие тогава ще ги четете. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1993-1994, 10 XII 1993)

Сегашните християни изучават Евангелието, както е било дадено преди две хиляди години за учениците на Христа – по-голямата част от Евангелието е била говорена за учениците, а не за мнозинството. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 284)

Много е говорил Христос, но всичко, което е казал, не е записано – за нас са останали само извадки от това, което Христос някога е говорил, но мъдрият, разумният човек може да извади от малкото много, докато глупавият – обратно: от многото вади малко и то изкривено и изопачено. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 158)

[В Библията] четете една част от реч, която Христос е държал в продължение на няколко часа. Тук имате малка част от притчите му, а и тия притчи не са свързани. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 222)

Аз често възразявам на правоверните, които казват, че Христос е казал всичко. Питам: Имате ли всички речи на Христа? – Нямаме ги. Имате ли всичко, което са казали пророците? – Нямаме. Имаме ли всичко това, което много умни, учени хора са казали? Де са тия хиляди неща? – Пазят се в хранилището на Великата Книга на Живота. Няма умни неща, казани в света, които да не са запазени. Има определени хора, писари, които каквото чуят, дори и от вас казаното, стига да им хареса, веднага го отбелязват, както правят и тук моите стенографи, и един ден ще ти кажат: «Преди толкова и толкова години ти направи това, каза това и т. н.» Тъй че ако влезете в тази Велика Библиотека на Живота, ще видите ред ваши съществувания от миналото, ще видите как сте живели, как сте действали. Веднага целият ваш сегашен живот ще ви стане ясен. Вие не вярвате в това, но то ще дойде. Един ден вие ще влезете в тази Велика Библиотека, но само от едно нещо ще ви предпазя: Гледайте кандилниците и маслениците ви да бъдат пълни с масло, защото е казано: „Комуто масленицата не е пълна, т. е. комуто главата не е пълна със знания, няма да бъде приет в Царството Божие.“¹ Аз не считам за знание това, да бъдеш натоварена камила – това не е знание. Аз наричам знание да знаеш къде има заровено в земята богатство и да се ползваш от него всеки момент, но разумно. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 15. БЪДЕТЕ СЪВЪРШЕНИ, Русе 1926, с. 24-25)

Мнозина казват: «Какви ценни неща са казали апостолите Павел, Петър, Яков!» Казвам: Това не е всичко, което те са казали преди две хиляди години. Нито апостолите, нито дори Христос са днес това, което са били преди две хиляди години. Ако Христос днес би говорил на съвременното човечество, Той би говорил съвсем другояче. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 50)

Кое трябва да четете в Евангелието? – Като го четете, трябва да знаете как да възстановите оригинала. Като започнете да четете Евангелието, трябва да имате пред очите си целия живот на Христа с всички апостоли от началото до края – да ги виждате като на кино, тъй както то е било неопорочено, а

¹ Сравни с ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ: 25; 1-13.

не взето от тук и от там. Това не е Евангелие, то е само една скица. Понякога трябва целият този процес да се възстанови във вашия ум. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 127)

Колко години са минали от написването на Светото Евангелие? – Близо две хиляди години. Тези, които са взели участие в написването му, и до днес още работят отгоре. Ето защо, като четете Евангелието, вие се свързвате с тези, които са работили и работят върху него. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 98)

Това¹ е само един стих от една дълга Христова беседа, която е предадена на съвременните хора само отчасти. Ако имахме налице цялата беседа, тя щеше да ни даде много обяснения по редица въпроси. При това положение, обаче, нашата задача е да работим за пробуждане на нашето подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свърхсъзнание. Щом постигнем това, ние ще дойдем до положението да можем да възстановим само от един стих цяла беседа на Христа. Това е възможно, понеже всяко произнесено слово съществува в пространството. По този начин ще възстановим всички хубави, велики неща в живота, които привидно са изчезнали. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 279)

Мнозина ще кажат, че са чели Евангелието и знаят всички глави. Така е, но трябва да се знае, че колкото пъти и да четете една глава, човек все ще намира в нея нещо ново, все ще открива по-дълбокия ѝ смисъл. Много естествено! Причината за това е, че психическите условия, при които човек се намира, когато четете Евангелието, или учи нещо, не са едни и същи. За всеки даден момент идеите, чувствата на човека са различни. Всеки момент в съзнанието на човека става известно изменение, известно разширяване. Следователно тъй, както днес четете и разбирате тези глави, никога друг път така не сте ги чели и разбирали. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 3)

¹ Стихът: *На колко наемници бащини ми остава хляб, а аз мрам от глад* (ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЛУКА: 15; 17).

Като четете Библията и Евангелието, някои от вас ще кажат: «Много неща прочетохме!» – Въпросът не е в многото четене, а в това което човек запомни и приложи. Смисълът на яденето не е в многото ядене, а в това, което човек асимилира и задържи в себе си. Смисълът на учението не е в многото учене, а в това, което човек задържа в ума си и прилага в живота си. Като слушат да се проповядва едно учение, някои казват: «Ние знаем тези неща – повече знания не са ни нужни.» – Не е така. Материалът, от който може да се направи една колиба, не е достатъчен за направата на един палат. От знанието, което сте придобили досега, може да се направи само една малка колибка. При това тази колибка може да има само два метра ширина и три метра дължина. Ако в нея влязат двама души, те няма къде да се обърнат. Само единият ще заеме пространство от два метра дължина и един метър ширина. Къде ще се помести вторият? Колко квадратни метра има тази колибка? – Всичко шест квадратни метра. – Колко души могат да се поместят в нея? – Двама души, а в краен случай и трима, но те ще бъдат много притеснени. Кой е виновен за това? – Всеки сам си е виновен. Колкото са знанията му, толкова голяма ще бъде и стаята му. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 69-70)

Някои от вас мислят, че са завършили развитието си, че всичко знаят. Други мислят, че като прочетат Писанията, всичко са разбрали и казват: «Туй е всичкото!» – Не е всичкото в тази книга! Тази книга е една малка опитност – а къде е опитността на ангелите, къде е опитността на тези светии? Апостол Павел е казал много малко неща. И Христос е казал много малко неща. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 168)

Сегашните хора мислят, че като знаят да декламираат някои думи от Писанието, знаят какво е искал да каже този пророк. Но докато той е написал тези думи, знаете ли под каква дисциплина е минал? Апостол Павел, при все че имал дълбоки познания по Писанието, сам е казал, че има откровение, но как е добил това откровение, сам си знае – онези, които имат

неговата опитност, сами си знаят как се добива туй откровение. Ще ви приведа примера за апостол Павел. Апостол Павел първоначално е проповядвал едно, но след като го биха, след като му удариха *пет пъти по тридесет и девет удари*, написа едно послание и каза: «*С много скърби ще влезем в Царството Божие.*»¹ (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 165)

Някои от вас знаят повече от мен написаната Библия, пък и чак толкова не я уча, защото е резюме от една голяма Библия. Но онази Библия, която аз зная, нея вие не знаете. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 222)

Отворете книгите на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце, и ги прочетете. Това са най-хубавите книги, които трябва да четете. Новото, което днес ви казвам, е да прочетете тия четири книги, в които е описан целият ви живот, от създаването ви досега. По-хубави книги от тях не съществуват. Досега сте чели много книги, оригинални и преводни, но те всички се нуждаят от корекция. Четете книгите на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце, за да видите какво Бог е писал в тях. Те представляват истинския оригинал на нещата. Каквото друго и да четете, вие ще се объркате. От всичко четено, задържайте в себе си само онова, което е вярно с оригинала. Което не е вярно с оригинала, туряйте настрана. (ЛЪЧИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1937), София 1993, с. 205)

ОТКРОВЕНИЕТО аз наричам „запечатаната книга със седем печата“. Преведено, това е *омега* на цялото Битие. Началото, *алфата*, е Животът а ОТКРОВЕНИЕТО, *омега* – краят. Начало и край на нещата. Всички нещастия се дължат винаги на края на нещата – трагедията на Живота винаги е в края, а не в началото. [...] Животът е една запечатана книга, която трябва да се изучава. Някой път учените, пък и религиозните хора си мислят, че тази книга е лесна за четене. – Не е и е. Тя не е трудна за учения човек, но е много трудна за невежия.

¹ ВТОРО ПОСЛАНИЕ ДО КОРИНТИЯНИТЕ: 11; 24; ДЕЙНИЯТА НА АПОСТОЛИТЕ: 14; 22.

Онези, които се занимават с обществените въпроси, политиките, държавниците, философите, всички искат да отворят тази книга. Ако знаеха как да я отворят, те щяха да си уредят живота – понеже животът не е уреден, те не са отворили книгата и не знаят какво е написано там. И понеже не знаят какво е написано, те правят само преводи, предположения. (ЖИВОТ, СВЕТЛИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1931-1932), том 3, Бургас 1994, с. 67-68.)

Дълго време плакал Йоан, като видял пред себе си книга, затворена със седем печата. Той не могъл да отвори книгата, но и ако би я отворил, не би могъл да я чете. Да отвориш една книга, това значи Словото в нея да оживее, редовете, думите и буквите да се размърдат, да излезе нещо от четенето. Най-после дошъл един ангел при Йоана и казал: «Има Един, Който може да отвори книгата и да размърда редовете ѝ.» – «Кой е Той?» – «Това е Агнето – Агнецът Божий, Любовта.» Агнецът Божий е огънят, който излиза от Любовта. Той отваря книгите, размърдва Словото и чете. (ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1942), София 1942, с. 239)

В ОТКРОВЕНИЕТО се говори за една книга, затворена със седем печата. Йоан казва, че нямало кой да отвори тази книга. Днес тази книга е отворена и всеки е свободен да чете от нея. Тази книга е пред вас и вие трябва да я четете. Коя е тази книга? – Тя е книгата на вашата душа, на вашия дух, на вашия ум и на вашето сърце. (ЛЪЧИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1937), София ²1993, с. 205)

Йоан написа ОТКРОВЕНИЕТО, защото го беше посетила Любовта. Никой не може да има откровение, ако не го е посетила Божията Любов и Божията Истина. Мнозина идват да ме питат какво да говорят на хората, че да ги запознаят с Новото учение. И аз отговарям: Лесна работа – ето аз как бих проповядвал: На бедните и гладните ще дам храна – това е проповед. На окъсаните ще купя нови дрехи; на онези, които нямат къщи, ще им съградя къщи – ето проповед. На болните ще проповядвам, като ги излекувам и им дам здраве. А вие какво искате да проповядвате сега – само да философствате ли? Или само да повтаряте какво аз съм казал? Трудна рабо-

та е – и средства са нужни, и ум, и Любов. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1984-1985, 31 XII 1984)

* * *

Много символи има в свещените книги, но всички не са обяснени. Често цитират стиха от Писанието, че Слънцето ще потъмнее, звездите и Луната ще паднат, но какво означава това, малцина знаят. Ще потъмнеят небесните светила, т. е. славата на великите и учените хора ще загасне. Не е въпросът в тълкуванието на нещата, а в поуката, която човек взима от тях. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), том 3, София 1940, с. 385)

Казано е в Писанието, че *Слънцето* и *Луната* ще потъмнеят. Това подразбира, че религията и науката ще слязат от положението, в което се намират. Нов Живот, нови условия идват в света. (ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА, Съборни беседи (1942), София 1942, с. 151)

Гледам, дойде някой при мене, чел Библията от единия край до другия, та като дошъл до ОТКРОВЕНИЕТО пита: «Какво искал да каже евангелист Йоан?» – Е, то е много лесна работа. Аз няма да тълкувам думите на Йоана, а ще извикам свети Йоан и ще му кажа: Кажете на този човек какво си искал да кажеш. Аз вярвам, че евангелист Йоан е жив. Някои казват: «Какво искал да каже Христос?» Аз няма да коментирам Христовите думи. Аз се занимавам с други работи, с които хората не се занимават, размишлявам върху великите Божии Думи в света. Това е най-естествено! Няма защо да ходя да преча на хората и да се занимавам с неща, с които и те се занимават – там дето мястото е засадено, там дето хората са обработвали, няма защо и аз да ходя. Има много други места необработвани. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII СЕРИЯ (1924-25), 18. ПОСЛЕДНОТО МЯСТО, Русе 1925, с. 10-11)

Агнецът означава, освен Божията Мъдрост, също и Любовта в света. Любовта е в състояние да отвори запечатаната със седем печата книга. Докато хората не възприемат еднакво

Любовта в общия живот, докато не възприемат Любовта като вътрешен импулс, тази книга ще бъде запечатана. (ЖИВОТ, СВЕТЛИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1931-1932), том 3, Бургас 1994, с. 95)

В ОТКРОВЕНИЕТО се говори за 24 старци, които седят около Престола на Бога. Теософите дават различни обяснения за тези старци. Всъщност те символизират времето, т. е. епохите, през които е минало човечеството. (ВЕЛИКИТЕ УСЛОВИЯ НА ЖИВОТА, Неделни беседи от Учителя (1919), София 1944, с. 64)

В ОТКРОВЕНИЕТО е казано, че около Престола на Бога седят 24 старци. Всеки старец е представител на една завършена епоха или раса. Значи тези 24 старци показват, че от времето на Христос до днес са изминали цели 24 епохи. В бъдещото Откровение, което новите хора ще пишат, броят на старците ще се увеличи с още един – ще бъдат 25 старци. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 35)

И видях да лети сред Небето и един друг ангел, който имаше да прогласи на жителите на Земята, на всеки народ и племе, на всеки род и език Вечното Благовестие. И извика той с мощен глас: «Бойте се от Бога и Му въздайте слава, защото настъпи часът на Неговия Съд. Поклонете се на Този, Който направи Небето и Земята, морето и водните извори!»¹ Този ангел представя двехилядната година, която иде. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), том 1, София 1937, с. 139)

В ОТКРОВЕНИЕТО се говори за това, което ще стане след хиляди години. Има едно Откровение, в което Бог разкрива Духа Си. Той изпраща велики хора в света, носители на Новото, на истинската култура. Вие ще бъдете свидетели на тези времена – ще заминавате от Земята, пак ще идвате, но в края на краищата ще се убедите в това, което днес говорях. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 309)

¹ ОТКРОВЕНИЕ, 14; 6.

Каквото обяснение и да се даде на този или на онзи стих от Евангелието, ако имате разбиранията на хората от света, нещата пак ще си останат неразбрани. Защо? – Защото тия хора са в противоречие с Божествения Ред на нещата. За себе си те са прави, но не и по отношение на Абсолютното. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи (1935), София 1935, с. 37)

Когато четете Евангелието, човек трябва да има слюнка в устата си, за да може да го смила – да го превръща в кашлица, удобна за възприемане и асимилиране. Както слюнката е необходима в устата за размекване на храната, също така и в духовно отношение е нужна слюнка, за правилното разбиране, възприемане и прилагане на Словото Божие. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 3)

Четеш Евангелието, но не го разбираш. Един ден обаче Бог присъства в душата ти, прочиташ една глава и казваш: «Чудно нещо – толкова пъти съм чел тази глава, а едва сега я разбрах!» Защо е така? – Защото дето е Бог, там всякога има Светлина. Четеш една философска или математическа книга, но главата ти не я проумява. Щом Бог обаче присъства в душата ти, всичко разбираш. Много пъти може да си гледал Небето и нищо да не си виждал, но когато Бог присъства в душата ти, пред теб се разкриват чудни неща – като че ли цялото Небе се разтваря. Това не си ти, а Бог присъства в теб. (КОЙТО ДОЙДЕ ПРИ МЕНЕ, Неделни беседи (1924-25), София 1950, с. 214)

Някой пита: «Как можем да четем Евангелието?» – Правилното четене се състои в това, като прочете човек един стих, да възстанови всичко, което е казано около него. Човек може да възстанови всички беседи, които Христос е държал на учениците си, както и всичко, което е говорил от две хиляди години насам. Казвате: «Че колко е говорил Христос в три години?» Питам: Какво прави Христос от две хиляди години насам? Той никога не е мълчал, както и сега не мълчи. Христос постоянно говори и продължава да говори. Ако съвременните хора биха могли да възстановят знанието, кое-

то Христос е проповядвал на учениците си в продължение на три години, както и това, което е говорил от две хиляди години насам, те ще придобият ценна наука. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 279-280)

Като четете Евангелието, виждате, че там се излагат принципите на Христовото учение. Като четете Деянията на апостолите, виждате вече малко отклонение от Христовото учение; там се явява спор – нещо присъщо на човешкото. Значи в живота на апостолите и на светиите има вече примес от човешки елемент. Когато дойдете до живота на обикновените хора, това отклонение се забелязва още повече. Значи съвременното християнство малко прилича на първото. Това не е за осъждане, а казвам, че от научна гледна точка между първоначалното християнство и сегашното има голяма разлика. Първоначалният извор се е размътил, в него са влезли много чужди елементи, по които хората днес не се познават. Причината за това е почвата. Тя е била чернозем, вследствие на което, когато минавала водата през тази почва, взела със себе си много примеси, чужди на нейното естество. За да може сегашното християнство да се изчисти от всички тези примеси, от всички нечистотии, трябва да дойде някой велик алхимик, да го тури в ретортата си, да го нагрее, докато най-после остане чистото Христово учение, което има пряко отношение към Бога. Но понеже се страхуват от Истината, хората избягват това – те се страхуват от Истината, както болният от лекаря. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 46-47)

Всички хора не разбират еднакво свещените книги. Това зависи от много обстоятелства: от устройството на човешкото тяло, от мозъка на човека, от някои наследствени черти на родителите, както и от Закона за прераждането и от Закона на кармата. (ВЛИЗАНЕ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 2, София 1930, с. 3)

Коя е причината, за да не могат съвременните християни да разберат Евангелието? – Причината е че всеки го чете и раз-

бира от свое лично гледище. (ПРОТОКОЛ от среща с Учителя на 18 (31) октомври 1909 г.)

Често вие, като четете Евангелието, не можете да го разберете. Защо? Защото Духовното не може да се предаде на книга. Например взимате една нарисувана лампичка – тя представлява ли Светлината? – Не, тя е само едно мнимо изображение на Светлината. От нея може ли да излезе Светлина? – Не може да излезе никаква Светлина. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 302)

Всички стихове от Евангелието могат да се разглеждат двояко: в преносен и в буквален смисъл. Ако разглеждате въпросите в преносен смисъл, вадите едно заключение; ако ги разглеждате по буква, дохождате до друго заключение. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 257)

Като четете Евангелието, вие се натъквате на някои неразбрани неща. За да ги разберете, трябва да работите с неизвестни числа. Защо? – Защото много неща от Словото на Христос са пропуснати. За да ги намерите, вие трябва да познавате математическите закони и правила и с тях да откривате неизвестните. Както палеонтолозите по отделни кости на животни, съществували в предисторически времена, могат да възстановят цялото животно, така и вие, от известното, което ви е дадено от Словото на Христос, можете да дойдете до неизвестното. (ПОСОКА НА РАСТЕНЕ, МОК VI/1 (1926-27), София 1939, с. 202)

Библията е книга само на символи. В нея човек се уподобява на овца – в действителност овца ли е той? Там често държавата се уподобява на звяр – държавата звяр ли е? Често един народ се уподобява на планина – народът планина ли е? Често животът се уподобява на река, или на море, или на извор – животът река ли е, извор ли е, море ли е? И тъй, онези, които не са запознати с този стар език, ни казват: «Да се любим.» – И действително, ние се любим. «Да се обичаме!» – И действително ние се обичаме. Как? – Както разби-

раме – нищо повече! (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 23. ЗАЗОРЯВАНЕ, Русе 1926, с. 4-5)

Защо Христос говореше с притчи, та мнозина от тия, които Го слушаха, нищо не разбираха? Питам: Кой от съвременните хора е разбрал например притчата за петте таланта или тази за петте разумни и петте неразумни девы? – С тия притчи Христос искаше да застави хората да мислят. Всяка притча е символ, азбука, с която си служи цялата жива разумна природа. Христос си е служил със същия език, с който си служи и природата. Днес мнозина проповедници и учени хора правят преводи на притчите, тълкуват ги, но те са още далеч от вътрешния смисъл, който Христос е вложил в тях. Не е лесно да си служиш с този език! Човек трябва да знае къде да постави всяка буква от азбуката. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 147)

Това което Христос преди две хиляди години проповядваше, остана неразбрано навремето си. Неговото учение и след две хиляди години пак остана неразбрано. От учението на Христа, хората разбраха тъкмо това, което Той не е говорил. Учениците Му често Го запитваха: «Защо говориш на тия хора с притчи?» Христос им отговарял: «Аз им говоря с притчи, за да не разберат думите ми, та след време да ги изопачат. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 3, София 1931, с. 14)

Някои от учениците запитваха Христа защо не говори на хората направо, та да го разберат, а им говори в притчи. Христос казваше, че още не е време да се говори на хората открито. На учениците си обаче Христос е обяснявал много неща за живота, като им казвал, че за да разберат Неговото Учение, те трябва да минат през голям огън, през големи изпитания. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 2, София 1933, с. 43-44)

За разбирането на символите, човек трябва да има отличен ум. Ние си служим повече с математически формули, със символи – едно говорим, друго разбираме. Символичният език в природата е свойствен на човека, затова всеки го разбира. А когато започнем да изясняваме физически един сим-

вол, ние помрачаваме, неговото вътрешно значение. Например в Писанието се казва, че пришествието на Господа щяло да стане в един миг. Какъв е този миг? Някои мислят, че този миг е много малко време. – Не, в такъв един миг могат да станат много неща. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 34. ЗАПАЛЕНАТА СВЕЩ, Русе 1926, с. 5)

* * *

Топлината съответства на Любовта. *Светлината* съответства на Истината. *Влагата* съответства на Живота. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 111)

Като говорим за *водата*, ние не разбираме обикновената вода, която е съставена от два атома водород и един атом кислород, а говорим за Водата, като носителка на Живота. (ВЛИЗАНЕ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 2, София 1930, с. 97)

Водата считам като символ на Живота, защото Животът се намира в също такава състояние, в каквото е водата. Думата *вода* не е българска, тя не може да се преведе. [...] Тя е една от много съдържателните думи, които не могат да се преведат на български – на български няма такъв превод. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 25. РЪКАТА СЪБЛАЗНЯВА, Русе 1925, с. 9-10)

Водата е носителка на Живота; тя означава онова възвишено състояние на нирвана, онова будическо, онова мистическо състояние, в което е вложен Животът, в което е вложено безсмъртието. Значи Водата изразява будическото състояние, будическото тяло на човека. [...] В туй будическо тяло царува Любовта. Следователно, преведено на моя език, Христос казва: Човек, който не е роден от Любовта и Мъдростта, не може да влезе в Царството Божие. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 21. МОЕТО ЦАРСТВО, Русе 1925, с. 10, 12)

Под думата *огън* разбираме света на чувствата, на сърцето. Казано е, че всеки ще се осоли с огън. Значи, ако човешкото сърце, т. е., ако човешките чувства не се осолят с огън, с Любов, те не могат да се развият. Под думата *сол* разбираме

материалния, организиращия свят на Земята. Ако телата не се осоляват, те не могат да се запазват, не могат да устояват на външните условия. Когато материята се осолява, създава се тялото на човека, което издържа на благоприятните и на неблагоприятните условия на живота. За да живее на Земята, човек се нуждае от тяло – без тяло, той не би могъл да се счита за гражданин на физическия свят. Без органите, които са дадени на човека, никакъв контакт не би съществувал между него и външния, материалния свят. Значи *солта* създава материалното тяло на човека, а *огънят* – духовното му тяло. Затова именно Павел казва, че **човек има тяло естествено, има и тяло духовно – естественото тяло се превръща в духовно**¹. Физическото тяло е необходимо като лаборатория, в която физическите енергии се превръщат в духовни. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 308-309)

Очите, носът и устата представят трите велики състояния на материята, а *веждите* представят отклоненията, които са станали при съставянето на тези три цикли. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 134)

Под думата *мъж* разбирам още Божествения Ум, а под *жена* – Божественото Сърце. Умът представя човешката воля, която се проявява в неговото тяло, а сърцето представя движение. Умът представя волевите процеси, а сърцето – рефлексните. (ВСЕ ЩО Е ПИСАНО, Неделни беседи (1917), София 1942, с. 187)

Детето представя волевият принцип в света. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 3, София 1931, с. 92)

Краката отговарят на добродетелите, *ръцете* – на Правдата, *очите* – на Истината, *ушите* – на Мъдростта, *устата* – на Любовта. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 399)

Краката представят човешките добродетели – за да влезе в Царството Божие, човек трябва непременно да има крака, изтъкани от живата материя на добродетелите, и те да бъдат

¹ Първо послание до коринтяните: 15; 44, 53-54.

чисти, свети и непорочни. *Ръцете* на човека представят Божествената Правда – който влезе в Божествения Свят, той трябва да познава Божествената Правда, която е мощното начало в неговия живот. В това отношение ръцете на човека трябва да бъдат чисти, свети и непорочни. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 3, София 1931, с. 16)

Обичаят за Господнята Вечеря е обичай на Бялото Братство и съществува от десет хиляди години насам. *Хлябът* представя Добродетелта, а *виното* – Правдата. Умиването на нозете е също стар обичай. Както вече знаете, *нозете* представят Добродетелта, а *ръцете* – Правдата. Това означава, че от същото това Братство се изисква да държи в порядък Добродетелта и Правдата. В *житото* виждаме зеления цвят, но за да може неговият принцип да действа, за да може житото да узрее и да стане годно за хляб, нужни са и останалите шест цвята. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 268, 19 август (1 септември) 1912 г.)

Когато Бог създаде човека, той го постави при условия да работи. Тези условия пък изискваха специални органи. Благодарение на това се създадоха очите, ушите, като условия за развитието на човека и като средства за работа. Ушите и очите, обаче, не се създадоха изведнаж, а постепенно, тъй както постепенно приготвят момата, когато се жени, докато облече булчинската си рокля. Първо я измиват, вчесват, а после ѝ турят бялата рокля. И от нейните дрехи съдим за условията, при които тя живее. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 11)

Ако *чорапите* на булката са вълнени, това показва, че условията на нейния живот са неблагоприятни. Ако чорапите на булката са копринени, тя се намира при най-благоприятни условия на живота. И вълнените, и памучните, и копринените чорапи, обаче, са си на мястото. Когато лошите условия се махнат, *вълнените чорапи* се заменят с *памучни*; когато средните условия се премахнат, *памучните чорапи* се заместват с *копринени*. Когато и най-добрите условия се премахнат, и *копринените чорапи* трябва да се заместят. С

какво? – Тогава младата булка ще ходи *боса*. Не мислете, че е лошо човек да ходи бос – по-добро положение от това няма. За това се изисква идеален свят, а не като нашия. Това значи да живееш в свят без никакви препятствия, да стъпваш като на памук – дето стъпиш, да изпитваш радост. В сегашния свят без чорапи не може. И животните даже си имат чорапчета – и те са си създали някакви чорапи, та като стъпват на Земята, да не се нараняват.¹ (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 11)

Какъв смисъл има Христос да идва на Земята? Ако Христос дойде днес на Земята, първата Му работа ще е да потърси *вълнени чорапи*. Защо? – Зима е сега в света! Няма смисъл Христос да дойде на Земята и да обува било *вълнени*, било *памучни*, било *копринени чорапи*. Когато дойде на Земята, Христос трябва да бъде бос. Какво значи *босотата*? Босотата подразбира открито, светло съзнание, което не ограничава човека, а му дава свобода, простор на действие. (УЧИТЕЛЮ БЛАГИ, Неделни беседи XII серия (1929), т. 1, София 1934, с. 23-24)

Лозето е символ на духовния живот, който съдържа в себе си условия за прогрес и развитие. Лозата се отличава с качеството да пуска надлъж своите клони; нейните корени са по-къси, а клоните ѝ са по-дълги, докато при другите растения клоните и корените се развиват съразмерно. В този смисъл лозата е символ на Живота – затова Христос казва „Аз съм лозата“; Той не казва „Аз съм крушата, или ябълката, или смокинята, или маслината“, а казва „Аз съм лозата“. Христос е разбирал много добре естествените науки. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 17. ДОМОВИТ ЧОВЕК, Русе 1926, с. 4)

Лозето в България е символ на българина. Сега се взимат мерки да ни гонят, но затова лозята започнаха да съхнат; ако не спрат гоненията, ще започнат да съхнат и ябълките, а ако и след това не се вразумят, ще се явят главни по житото.

¹ Трите вида *чорапи* са трите долни степени на съзнанието; *босотата* е Божественото Съзнание у човека.

(ГОДИШНА СРЕЩА НА УЧЕНИЦИТЕ НА БЯЛОТО БРАТСТВО, Търново 19-24 август 1920 г., Берлин 1996, с. 42-44)

Въздухът има отношение към човешкия ум, *водата* – към Живота, а *хлябът* – към човешката воля. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 27-28)

Дъждът е символ на Божествения Живот. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 113)

Какво представляват *животните*? – Те са символи. Те са букви от азбуката на свещената книга. *Магарето* е една страница от тази Божествена Книга. *Волът, конят, вълкът мухата, паякът* са все страници от Божествената Книга. Четеш нещо от магарето; то казва: «Ти трябва да живееш като истински човек.» Ако имаш убеждение, трябва да го изповядваш свободно, за да покажеш, че си човек. Когато Христос ездил на магарето, с това искал да каже: «Всички, които ме проповядват, трябва да бъдат като магарето – да проповядват без да се страхуват». В древността на магаре се качвал само онзи, който трябвало да мине през четвъртото посвещение. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 241-242)

Волът е символ на търпението, но той има рога, с които разрешава социалните въпроси. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 281)

Вълкът и овцата са два противоположни типа. Вълкът е гъсеницата, а овцата – пеперудата. Това са две фази от един и същ живот. Вълкът обича много овцата, но и той сам може да се превърне в овца. Кога? – Може да се изчисли математически, след изяждането на колко листа една гъсеница може да стане пеперуда. Следователно, докато вълкът живее при условия да се храни с листа, ще ги яде, а като се превърне в пеперуда, той ще измени и своя живот. Значи вълкът е едно отклонение на овцата и дотогава, докато съществува това отклонение, той ще бъде вълк, а после, след като се отвърне от това отклонение, ще стане овца, т. е. ще се превърне от гъсеница в пеперуда. Този биологически закон съществува и между хората – ако ти имаш в себе си едно лошо желание, не трябва да го изкореняваш, а да му противопоставиш някое

добро желание. Някой казва: «Да унищожим вълка!» – Ако унищожих вълка, ще унищожих и овцата. Ако унищожих гъсениците, ще има ли пеперуди? – Няма да има пеперуди. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 23. ЗАЗОРЯВАНЕ, Русе 1926, с. 19)

Под *овца* се разбира разумността и благородството на човека, а под *коза* – неразумността и своенравието. Козата се качва по високи планински върхове, а овцата обича равни места. Козата обича приключенията, както неразумните хора. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 37)

Мравката представя човешкия егоизъм. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 260)

Магарето е символ на нисшия ум на човека. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 112)

Ослето е символ на едно същество, което е и горделиво и тщеславно. Като възседна едно осле, Христос искаше да ни покаже, че трябва да подчини човешката гордост и тщеславие чрез Своето Слово – да ги тури на работа, на велика работа. [...] Възседна Христос това осле – значи подчинил е Той в себе си тщеславието и гордостта, а туй значи: “Отсега нататък аз ще служа на Бога с любов, с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа, с всичката си сила; всичко, каквото имам, подчинявам на службата си на Него”. (ДЪЩЕ СИОНОВА, СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 301-321]

Магарето е много скромно същество. Магарещината му се състои в това, че е много горделиво и малко инат – горделиво е, не е тщеславно. Та хубаво е да имаме хубавите качества на магарето. (ВЗЕМИ ДЕТЕТО, Неделни беседи XV серия (1931-1932), том 2, Бургас 1993, с. 212)

Защо Христос възседна магаре, а не кон? Той искаше да каже, че всички, които ще проповядват Неговото Слово, трябва да бъдат устойчиви като магарето. То знае къде има чиста вода и само такава вода пие. Сто чешми ще мине, но ще се спре пред онази, на която водата е най-хубава.

Големите уши на магарето показват изобилни чувства. В което село влезе, то веднага ще си даде мнението. Който не е устоячив, нека езда магаре. Като се качи на магарето, да го потупа по гърба, за да го предразположи. Магарето е горделиво, а не тщеславно. Понеже е много горделиво, хората го възпитават. Зад магарето седи едно разумно същество, което казва на човека: «Внимавай да не изпаднеш в положението на магарето.» (РАБОТА НА ПРИРОДАТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 2, София 1948, с. 318)

Красива беше другарката на Адама! Когато *магарето* видяло за първи път Ева, извикало от захлас и удивление. Много красива била Ева! Със своето извикване, *магарето* искало да предупреди *господаря си* да бъде внимателен с Ева, за да не стане причина тя да направи някоя пакост. Същевременно магарето виждало някакъв недостатък в мъжа. От този момент Ева намразила магарето и карала Адама да го бие. Тази е причината, поради която и до днес още магарето реве. Със своя рев то иска да каже на хората, че всеки, който казва Истината, ще бъде бит. Голям философ е магарето. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), том 3, София 1940, с. 15)

Магарето минава вода или мост, като се хване за *опашката* и се дърпа назад. Магарето е много упоритият ум, но понеже *опашката* е неговият [висш] ум, ако се хване тя, то веднага започва да мисли и отстъпва. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, извънредни беседи (1920), София 1995, с. 179)

В окултизма *магарето* играе важна роля – то е символ на *четвъртото посвещение*. Онзи, който не разбира живота на магарето, а обръща внимание на неговите форми, на ушите му, на копитата му, на неговия глас, както и на това, което то върши, той нищо не разбира. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 14. ПОЗВАХ СИНА СИ, Русе 1926, с. 17)

Конят символизира практическия ум на човека. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 18)

Конят символизира човешкия ум. Щом се качи на ума си, човек трябва да го направлява добре – ако не може да го направлява добре, *конят* ще го хвърли на земята. Видите ли, че някой човек ходи пеш, т. е. не може да се ползва от своя кон, вие го наричате луд, смахнат. Как трябва да постъпите с този човек? – Ще го качите на коня и ще му държите юлара. Никога не се качвайте на кон без юлар. Юларът е Закон на Живота. Това означава, че човек трябва да познава законите на своя ум. Като държи юлара на коня и го направлява добре, човек се ползва разумно от своя ум. Ако не познаваме законите на мисълта си и не можем да се ползваме от тях, умът ни може да ни хвърли на земята, както конят хвърля своя господар. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), том 3, София 1940, с. 111)

Едно правило: Никога не стой зад коня – той няма доверие в никого. Усети ли, че някой стои зад него, веднага започва да рита. Ако трябва да застанеш зад коня [т. е. зад *практическия ум*], запази известно разстояние, за да не те докосне. Конят е щедър, но в ритането. (НОВОТО НАЧАЛО, Утринни слова, год. XIII (1943-44), София 1944, с. 227)

Петелът може да се уподоби на човешкия ум. Ако човек продаде петела си, т. е. своя ум за няколко лева, той ще кукурига ли? Или ако човек направи някакво престъпление, петелът, т. е. умът му ще кукурига ли? – Няма да кукурига. Той ще се затвори в себе си и ще млъкне. Всяко престъпление води след себе си отдалечаване, изгубване на петлите, преставяне на кукуригането. Когато петелът на човека престане да кукурига, в живота му непременно ще се случи някакво нещастие. Докато петлите на хората кукуригат, те могат да се радват на щастлив, добър живот. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 42-43)

[Христос казва:] *Бъдете разумни като змиите и незлобливи като гълъбите*¹. Христос тук подразбира две велики култури, които са предшествали идването на човека. Под

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ 10; 16.

змии ние разбираме културата, през която са минали ангелите. Културата на гълъбите е културата, през която са минали херувимите. Първата култура е развила качествата на разума, а втората – скромността, качество, което произтича от Любовта, от незлобието. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 17)

Змията не е толкова лоша. Христос я взема като символ и казва: *Бъдете умни като змиите и незлобливи като гълъбите*. Ако змията е толкова лоша, защо ще се препоръчва като символ на разумност? – Значи припоръчва се умът на змията, а не и нейните постъпки. (НОВАТА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 1, София 1947, с. 309)

Няма по-лоши очи от змийските. Змията, обаче, е най-здрава от всички животни. Старите алхимици са взимали малко от кръвта на змията и с нея са инжектирали хората, за да продължат живота им. Каквито и да са очите на змията, ако знаете, че няколко капки от нейната кръв могат да лекуват туберкулоза или рак, веднага ще се подложите на инжекция от тази кръв и ще забравите очите ѝ. Отде дойде тази целебност на змията? Жестока е змията, но тя лекува човека. Ако приемеш качествата на змията, ще бъдеш най-големия нещастник в света. Змията не е готова още да мине в по-високо състояние. Нейната интелигентност е много слаба. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с.174)

Когато *змията* направи най-голямото престъпление, ръцете ѝ изчезнаха, краката ѝ се изгубиха. Тя скри краката си и така, без ръце и крака, можа да влезе в рая. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 25. ИЗБАВЕНАТА ДУША, Русе 1926, с. 20)

Вълкът, змията, това са вътрешни състояния в човека, от които той се страхува. Ако ви е страх от вълка, дръжте го за устата. Ако ви е страх от змията, дръжте я за шията. (ЧАСЪТ НА ЛЮБОВТА, Съборни беседи (1934), том 2, София 1934, с. 14)

Като съберете главата и опашката на *змията*, вие ще образувате вечността. Вечността подразбира неща, които нямат нито начало, нито край. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 190)

Рибите представят първобитното състояние на човека, в което не е съществувал никакъв морал. От рибите не е останала никаква книжнина, никаква култура; за тях може да се каже, че са били някакво разбойническо царство. Между тях съществува пълно разрушение. Те се отличават с голяма жестокост. Голямата им плодовитост се дължи именно на тази тяхна черта. Те снасят от две до три хиляди яйца, но всичко това се унищожава, гълта, и в края на краищата от тия яйца едва ли ще излязат няколко рибки, които да продължат рода. Голямо изстребление съществува между рибите! Същото може да се каже и за човека, когато е бил в диво състояние – той е мислил, само когато се е намирал в опасност. Това не е мисъл – не може да се нарече философ онзи, който мисли само в усилни времена. (МНОЗИНА КАЗВАХА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 1, София 1933, с. 188)

Рибата е емблема на Христос – на гръцки език инициалите ИСУС ХРИСТОС СИН БОЖИ ПОБЕДИТЕЛ образуват думата ΙΧΤΙΣ=РИБА. Водата е светът. В астралния и духовния свят *водата* е символ на Живота. И понеже рибите живеят във водата, за да си представим от тук живота на ангелите, служим си със следния символ: изваждането на рибата от водата. По същия начин вашата душа трябва да излезе от водата на този свят и да възлезе в един друг свят, който способства за нейното понататъшно развитие, т. е. тя трябва да се превърне от риба на птица. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 335, 14 (27) август 1914 г.)

Галилея е мястото на ума [т. е. умственото поле]. *Йерусалим* е в стомаха. *Самария* е в гърдите – дихателната система [духовният свят]. Христос е ходил ту в *Йерусалим*, ту в *Самария*, ту в *Галилея*. (Новият ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 240)

Йерусалим е пределът между физическия и духовния свят. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 24-25)

Назарет [т. е. нисшият ум] представлява ниското, бедното положение, от което ние произлизаме. В това отношение Назарет е прозвище. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 99)

Какво всъщност представлява *Галилея*? – *Галилея* не е някоя голяма област, напротив, тя е една малка област. Галилея е символ на разумното в човека. Следователно, когато искаме да кажем, че някой човек е разумен, казваме, че той живее в Галилея. Затова Христос се нарича Галилеец – разумен човек. В природата има една разумна област – всеки разумен човек живее в тази област. За да може човек да влезе там, неговото съзнание трябва да се повдигне. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 30. И ОБХОЖДАШЕ ИСУС ВСИЧКАТА ГАЛИЛЕЯ, Русе 1925, с. 5-6)

Египет е физическият свят. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 117)

Египет – това е мощното, това е красивото, това е израз на Светлината, на великия човешки дух. Египет – това е символ. И най-великите хора е трябвало да минат през Египет. Мойсей, един от най-видните законодатели и водители на човечеството, трябваше да се учи в Египет. Каквото и да се казва за Христа, и Той трябваше да отиде в Египет, там да се учи. Ангелът казва на Йосиф: «Вземи детето и бягай в Египет!» – Не му казва да отиде в Асирия, във Вавилон или някъде другаде, а в Египет. Под Египет се разбира силното, крепкото, където човешкият дух може да се закали. Казва някой: «Ще отида в Египет – при това плодородие, поне да се наям на плодове.» Та няма това е Египет? Че и в България има плодове! Египет е място на знание. Египет е място на мъдрост. Египет е място на работа и труд. Евреите са учили там цели 400 години и затова са станали днес най-умният народ. Те служиха 400 години на египтяните – *кирпичи* правиха, и то без *слама*. Като четете тяхната история, ще кажете: «Горкият народ!» Не, не са горки те. С това служене те придобиха големи знания. Този дух, този ум, който имат евреите, се дължи на Египет. Египет – това са условията, при които човешкият дух може да укрепне, да заякне и да стане мощен. Вземете пример от Йосиф – като четете неговата

история, какво обяснение си давате за него? Защо трябваше той да отиде в Египет? – Той трябваше да отиде в Египет, за да стане силен, крепък, за да стане виден човек. Ако беше останал като баща си в Палестина, какво щеше да спечели? Казвате: «Братята му го мразеха, затова го продадоха.» Какво зло му направиха с това? Без да знаят, те му направиха едно добро. Йосиф беше много гален. Баща му го обичаше много и го обличаше с пъстри дрешки за отличие от другите, но братята му един ден казаха: «Хайде, долу тези дрешки – ще отидеш в Египет, човек да станеш.» Като отиде в Египет, как го посрещнаха там? Трябва да повикате Йосиф сам той да ви разправи своята история. Той мина там през известна дисциплина... Ако вземете сега думите ми буквално, в тях няма никакъв смисъл. Знаете ли, че целият свят, в който живеем, това е Египет? Земята, в която сега живеем, това е Египет – нищо повече! Следователно всеки дух, всяка душа, която иска да укрепне, трябва да отиде в Египет. Като отиде в Египет, там ще намери и затвора – две години седя Йосиф в затвора. После, като Мойсей, царската дъщеря ще ви намери в кошницата и най-после у вас ще се яви желание да спасите *народа си*. Първо ще бъдете герой, а после ще ви нападне страхът и ще бягате в *пустинята*. Много противоречия ще срещате в живота си. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 14. ПОЗВАХ СИНА СИ, Русе 1926, с. 4-6)

Египтяните представят физическия, човешкия живот. Ако в миналото е имало държава, в която хората да са живеели идеално, това е египетската държава. Някои дават за пример индусите, но те не могат да се сравняват с египтяните. Ако е въпрос за истинска култура, такава са имали само египтяните в миналото. Ако бяха се запазили от чужди влияния, те и до днес щяха да запазят своята държава. Докато бяха изолирани от чужди влияния, те имаха държава, чиито поданици са живели в мир и съгласие цели пет-шест хиляди години. Откакто влезе чуждото влияние сред тях, те се развалиха. Същият закон се отнася и до личния живот на човека – докато човек се подчинява на Закона на Любовта, той може да запази своя вътрешен мир; щом престава да се подчинява на този закон, той изгубва всичко. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 189-190)

Повиках Сина Си от Египет¹. Този син, който е отишъл да се учи в Египет, трябва да слезе в материята, да мине през страданията, за да се научи. Страданията представляват една велика Божествена Наука. Без страдания човек не може да се научи – знанието винаги е свързано със страдания. Страданията носи знание, а знанието само по себе си представлява условия за живота. Животът носи условия за придобиване на Великото Благо, Благого създава условия за проявяване на Божията Любов, а Любовта ни въвежда в условия да влезем във връзка с ония разумни същества, които са минали по този път. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 14. ПОЗВАХ СИНА СИ, Русе 1926, с. 19)

Колко време е седял Христос в Египет, за да се учи? – Той седя дотогава, докато ангелът се яви на Йосиф и му каза: «Вземи детето и се върни в Ханаан.²» Ханаан е Обетованата земя – той е символ и означава онези благоприятни условия, при които може да се проповядва Истината. Когато няма тези благоприятни условия, човек трябва да отиде да се учи в Египет, да придобие знание, мъдрост, и тогава да се върне в Ханаан и занесе това богатство със себе си. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 14. ПОЗВАХ СИНА СИ, Русе 1926, с. 14)

Онзи, който се е учил в Египет, знае какво е смърт и какво е живот. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 14. ПОЗВАХ СИНА СИ, Русе 1926, с. 20)

Бягането в *Египет* е излизане от Бащиния Дом, отиване в *странство* за да се учи човек; връщането в *Израилевата земя* е връщане към Бога, връщане в Бащиния Дом. Господ иска да учим, затова е създал света. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 19. ЗАКОН НА СЪПОСТАВЯНЕ, Русе 1926, с. 20)

Египет е физическият човек [физическото поле]; *Асирия* е умственият човек [респективно менталното, умственото поле – нисшият манас, *Вавилон* е астралното поле, а *Рим* е вис-

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ: 2; 15. Вж. също КНИГА НА ПРОРОК ОСИЯ: 11; 1.

² ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ: 2; 20.

шият манас]. *Израил* е духовният човек. (ЗАВЕТА НА ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА, София 1912, с. 37)

Христос обичаше Марта, Мария и брат им Лазар. Марта, Мария и Лазар представят *ума, сърцето и волята* на човека. Тези три принципа, съединени в едно, представят човека. Следователно, когато умът, сърцето и волята на човека работят едновременно, той може да бъде събуден. Когато се казва, че Христос отиде да събуди Лазар, имаме предвид съвършения човек – само съвършения човек може да пробуди заспалия. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 323)

* * *

Мажорната гама представя *ума, минорната* – сърцето, а *хроматичната* – Живота. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 242)

Цигулката мога да уподобя на човешката душа – в нея има четири струни и един лък. Цигулката – това е човешката душа; струните – това са четирите човешки темпераменти; човешката воля можем да сметнем за лък. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи I серия (1914), София 1915, с. 146)

Повечето хора са цигулки Страдивариус без струни. Лесно се турят струни на цигулки – ще вземат червата на някоя овца и ще направят струни. В последно време употребяват струни от меко желязо. Оттук-оттам ще се намерят струни и за човешката цигулка, но те не са струните, които майсторът е поставил. Днес употребяват и *вълчи струни*, но те са по-лоши от другите. Ако една от струните е вълча, а другите три – овчи, вълчата ще скъса овчите. И тук вълкът не може да се помири с овцата. Какво е положението на цигуларя, който свири на такава цигулка? – Той трябва да свири и да помирява вълка с овцата на цигулката си. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 358)

Човек представлява цигулка с четири струни. На четирите струни отговарят четирите темперамента. Дали човек е сангвиник, холерик, флегматик или меланхолик не е важно.

От човека се иска да умее да управлява своя темперамент – ако знае да го управлява, той ще върши добре дадената му работа. Флегматикът е спокоен, безгрижен, подобен на застояла вода. Той е бавен в говора, в движенията си, вследствие на което е склонен към затлъстяване. Холерикът е противоположен на флегматика – той е огнен, динамичен. Като знае свойствата на своя темперамент, холерикът трябва да бъде внимателен и да не хвърля навсякъде кибритените си клечки, за да не предизвиква пожар. Обикновено военните хора са холерици; те обичат реда и порядъка, но като знаят свойствата на огъня, те трябва да го регулират, т. е. да постъпват разумно. Сангвиникът е човек на въображението, на охолния и весел живот. Той много обещава, но малко изпълнява; като не изпълни обещанието си, той вдига рамене и казва: «Имах доброто желание да направя нещо, но не можах.» Сангвиническия темперамент наричат още и въздухообразен. Човекът с меланхоличен темперамент обича да философства. Като мисли върху известен въпрос и не може да го разреши, той започва да се нервира. Той мисли, че може да разреши въпросите на живота само с ума си, но остава излъган. За да свири добре с цигулката си, човек трябва да настрои добре струните ѝ – да нагласи, настрои и четирите темперамента, за да свири едновременно на всичките. Струната *sol* в цигулката отговаря на флегматичния темперамент, *mi* – на холеричния. Вие ще определите кои темпераменти отговарят на струните *re* и *la*. Който може да настрои правилно в себе си четирите темперамента, той е влязъл вече в хармонията на живота. Той има основна идея в живота си, около която нарежда всички свои работи. Той има инициатива, има камертон, според който настройва всички свои прояви. Докато един народ, едно общество, едно семейство, един човек се настройват според своя камертон, всичките им работи вървят добре. Не се ли съобразяват със своя камертон, те са осъдени на фалит. И наистина, когато цигуларят обтегне една струна повече, отколкото камертонът показва, тя непременно ще се скъса. (ДА ВИ ДАДЕ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 2, София 1938, с. 78)

* * *

Според правилата на Окултния закон за отношенията имайте предвид, че вие не сте свободни да мислите, да чувствате и да действате както си искате. Някой казва: «Аз съм свободен да правя каквото си искам.» Това не е вярно – за да може това да става, ти трябва да си свободен от всички чужди мисли. Ако ти искаш това, което хората искат, то не е право. Туй е също както когато десет стражари карат някого – той върви натам, накъдето те го карат. Запомнете добре следната ми мисъл: Аз не искам да ви убеждавам в нищо, не искам нищо да ви налагам. Аз искам да ви освободя от робството, в което се намирате. Може погрешно да ме разберете – *искам* е човешки израз, а тук става дума за *желанието* на Невидимия свят, на Бога, всички Негови Деца да са свободни. С вашето минало аз не искам да се занимавам – това си е ваша работа. Аз се занимавам само с вашето настояще и с вашето бъдеще. И единственият човек, който може да ви помогне в Пътя, в който сега се намирате, това съм аз – ако аз ви изоставя, вие сте загубени в дадения момент; ако аз пусна пръчката, за която сте заловени, само след хиляди години може да дойдете пак и аз да ви избавя. Тук няма никаква философия: Животът на детето зависи от майка му, която го носи в утробата си – ако тя реши да го износи, ще го роди; ако реши да пометне, то няма да се роди живо. Би било смешно, ако докато едно дете се намира в утробата на майка си, дойде друга и му каже: «Излез от тази утроба и мини в моята.» Детето трябва да се износи. Който дървен философ каже противното, той е първокласен невежа и не разбира този велик закон. (ГОДИШНА СРЕЩА НА УЧЕНИЦИТЕ НА БЯЛОТО БРАТСТВО, Търново 19-24 август 1920 г., Берлин 1996, с. 112-113)

Съществува един Божествен План, според който трябва да станат всички неща в света. Колкото и да се отклоняват хората от този план, в края на краищата те пак ще го изпълнят, но ще минат през големи страдания. Красив е Божественият План! (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 105)

Програмата, която човек трябва да изпълни на Земята, е отдавна определена. Неговата задача не се състои в това, да си съставя нова програма, а да изпълни онази, която е вече

определена. Въпреки това, човек си създава своя програма и търси щастието си там, дето го няма. Каквото и да прави човек, в края на краищата неговата програма се анулира. (ДА ВИ ДАДЕ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), том 2, София 1938, с. 37)

Аз не искам да изменям Божествения Ред на нещата нито на една стомилионна част, нито желая вие да се опитате да го измените – това е светотатство. От седем милиона години законите на Бялото Братство не са се изменили нито на една стомилионна част. Взимам това число, което е една величина от Висшата Божествена Математика, от Божествения Свят. Тези закони са строго определени за всяка мисъл, чувство и действие – всяка мисъл, чувство и действие имат съответна форма, в която може да се изразят. **И законът гласи: Когато нашата мисъл, чувство или действие се изрази в тази форма, усещаме задоволство.** Това означава, че формата е изразена както трябва. В противен случай ние усещаме недоволство – това недоволство не е лош признак, а подтик да се стремим да възприемем тази висша форма. По времето на апостолите имаше разделение на тогавашните християни на петровци, павловци, христовци и други. И Павел каза: *Аз посях, други поляха, а Господ възрасти*¹. Та какво от това, че си посял или посадил и полял – важното е, че Господ възраства. И всички принципи се свеждат към възрастването, а не към това кой посадил и кой полял. И на вас казвам: Там, където Бог ви е поставил, там, където земеделецът ви е посял, там, където вашата майка ви е поставила в училището – не напускайте вече тези отношения, които са създадени за вас. Земеделецът и майката са по-умни, отколкото вие, които напускате училището. (ГОДИШНА СРЕЩА НА УЧЕНИЦИТЕ НА БЯЛОТО БРАТСТВО, Търново 19-24 VIII 1920 г., Берлин 1996, с. 112-113)

Казвате: «Нека се избират свободно местата, на които ще седим!» Но знаете ли какво значи свободен избор? Попитайте един музикант, който е вещ в своето изкуство – той ще постави всички тонове на съответното им място в музикалната стълбца. А който не разбира от музика, ще ги постави където намери за добре и ще каже: «Аз така мисля.» Който

¹ Сравни с Първо послание до коринтяните: 3; 6-7.

разбира, ще разпредели нотите – и цели, и половинки, и осминки, и шестнайсетинки, ще ги употреби на място, ще употреби правилно различните тактове – 2/4, 3/4 и т. н. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 245)

Аз искам да оставя в ума ви мисълта да бъдете свободни по ум, сърце и душа. Ако има нещо, което не обичам, това е измамата. Ето защо, когато дойдете у дома, ще ви предложи най-чистото ядене, което може да ви освежи и облагороди. Всяко нещо, което ви давам, трябва да отговаря на думите ми. Това изисква Законът на Любовта, в това е приложението на Новото учение. (ЖИВИЯТ ГОСПОД, Неделни беседи (1922), София 1948, с. 227)

Няма същество в света, на което Бог да е казал “ти направи това”, а на друго да каже “ти не прави това”. Бог е дал на хората абсолютна свобода всеки да извърши това, което е вложено в него, което счита за добро. Малкото дете Той е оставил да постъпва като малко дете, възрастния – да постъпва като възрастен. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 326)

Бог никога не насилва хората – ако ти затвориш кепенците на своята стая, Божествената Светлина никога няма да влезе там – друга светлина може да влезе, но не и тази. Твоите очи винаги ще бъдат затворени за Божествената Светлина. Отвориш ли кепенците, тя сама ще влезе. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 23. ДА СЕ НЕ СМУЩАВА СЪРЦЕТО ВИ, Русе 1925, с. 25)

Като дойда при вас да ви проповядвам, не мислете, че идвам да ви убеждавам. Аз ще ви запаля – имам скрита в джоба си една главня, и след като ви приказвам, ще ви запаля дрехите и ще си замина. Паля ви, пък после да става каквото ще! Не искам да зная нищо. Ако сте добри, ще ми благодарите – ако сте от лошите, ще станете на пепел. Да горите – нищо повече! (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 117)

За кибритената клечка е важен моментът, в който се запалва, а не процесът на горенето ѝ. И за човека е важен моментът,

когато Божественото в него се е запалило. Запали ли се свещеният огън в човека, той е добил Вечния Живот, към който душата му се стреми. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 287)

Моята длъжност е да осветлявам пътя на хората. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1983-1984 – 28 XII 1983)

Аз не искам да ви направя религиозни фанатици. Със знанието, което ви давам, искам само да ви предпазя да не се спънете, понеже като тръгне човек в Пътя, има много да се спъва. Когато нямате достатъчно светлина, ще се спъвате на много места. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 155)

Ако сега ви говоря, не искам да ви направя адепти, а искам да ви видя какви сте като хора. Приятно ми е да разговарям с вас и да ви кажа: Не бойте се, един ден и вие ще живеете с Бога. Това казва и Христос. Дошло е времето, когато Господ ще влезе в човека и ще му проговори. Сега е това време. Който казва, че времето още не е дошло, той не казва истината. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 171)

Искам да ви предам Любовта от един висок свят. Ще ми бъде приятно, ако вие разберете това, което ви предавам и приложите поне една хилядна от него. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1988-1989 – 3 IX 1989)

Като казвам [да бъдете] *женени от Христа*, подразбирам разширяването на вашето съзнание, за да влезе Христос и ви обясни. Ако това не стане, вие ще се хванете за буквата, та после и аз ще се чудя какво ви е дошло на ума. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 260)

Съзнанието се разширява от съзнание. Ако вашето съзнание не дойде в контакт с друго съзнание, то не може да се разшири. Ако един ум не дойде в съприкосновение с Божествения Ум, той не може да се разшири. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 260-261)

Учението, което ви предавам, не е на буквата, на сектантството, а учение на Мъдрост и Любов, което ако се приложи, ще обнови целокупния живот. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 78)

Природата не търпи никакъв фанатизъм. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 34)

* * *

Сега като говоря, аз повишавам малко гласа си. Силата на думите, обаче, не е във високото им изговаряне – те са силни дотолкова, доколкото са в съгласие с Божественото в човека. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 108)

Сега аз повиших гласа си като някой моралист. Аз не обичам това и предпочитам да говоря естествено, не искам да забивам моите мисли. Аз се пазя да не говоря силно, за да не кажете, че налагам мислите си. Не искам да налагам своето – аз искам да ви представя какво е Любовта. Ако вие приемете тази любов, тя ще ви донесе мир и радост в дома, децата ви ще бъдат здрави, работите ви ще се оправят, в живота ще ви върви добре, ще се спасите и ще намерите Царството Божие. Всичко ще дойде едно подир друго. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 180)

Някога, като говоря, повишавам гласа си. С това нарушавам Закона на Любовта. Неприятно ми е, че понякога си служа с горчиви думи. Това е неизбежно. Нужно е да бъда към вас внимателен, учтив, както към себе си, за да не ви обидя с нещо. Това изисква човешкото благородство. Най-малкото ми навъсване ви огорчава. Това е човешко. Аз тегля думите и постъпките си на везни, за да не ви обидя. Като говоря за братя или сестри, спирам се и проверявам думите си как им се отразяват. Зная, че Бог живее във всяка душа и не искам в съзнанието им да остане нито една крива мисъл. Аз искам да бъда искрен към себе си и към вас – да ви обичам, както обичам Божественото в себе си. Не е въпросът да ви направя щастливи. Земята е училище, а не място за щастие. (ЖИВИЯТ ГОСПОД, Неделни беседи (1922), София 1948, с. 227)

Има случаи, когато аз изпращам да ви говори някой от Невидимия свят, а вие мислите, че съм аз – хем не приличам на себе си, хем повишавам тон. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 222)

Вие, разбира се, искате да ви кажа това, което вие искате. Това не мога да ви кажа, нито пък мога да ви кажа това, което аз искам. В дадения случай искам да ви кажа туй, което трябва да бъде. (ВЗЕМИ ДЕТЕТО, Неделни беседи XV серия (1931-1932), т. 2, Бургас 1993, с. 82)

Вие често казвате: «Учителят говори точно това, което аз мисля.» Вие обаче се заблуждавате – не Той мисли като вас, а вие сте мислили, както Учителят е мислил по-рано, и възприемате Неговата мисъл. И като чуете мисълта Му, вие казвате: «И аз така мислех.» И както вие сега пеете, Той е пял по същия начин хиляди години преди вас. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 234)

Отлично ме слушате, по-добри слушатели не съм намерил! Тъй както ме слушате, за слушането ви пиша шестица, но за изпълнението – двойка. Не че имате слаба воля. Като ме слушате, казвате: «Всичко ще стане!» Вярно е, но после, щом се стигне до изпълнение, аз сам трябва да направя всичко. Този труд не ми създава особени затруднения, но не искам вие да се осакатявате. Ако аз върша всичко вместо вас, няма да се развиват краката ви, ръцете ви. Затова ви съжалявам – за да не се атрофират вашите органи. Ако ме карате аз да работя, аз само печеля от това. Затова сега казвам: Нужно е приложение! (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 47)

В човешкия ум са складирани много знания, които един ден ще се заличат, както се заличава напечатаното в книгите. Защо се заличават тези знания? – Защото не са приложени. Всяко неприложено знание лесно се заличава. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 148)

Учителят се обръща към стенографите: Тези сестри и този брат, които пишат тук, какво придобиват? Те на книга са го нашарили, но вътре не са го нашарили. На книгата става много лесно. «Виж, написахме го – казват – каквото каза Учителят, всичко е схванато.» Не е схванато – в ума вътре не е написано, в сърцето не е написано. Казвате: «Аз разбрах Учителя!» Да, разбрали сте ме толкова, колкото те. На книгата е написано, много добре е разбрано там, но важно е дали е разбрано в ума, в сърцето. Тези слова са Божествени и Господ изисква от вас да ги имате не на книга, а да са написани в сърцата и в умовете ви. (РАЗУМНИЯТ ЖИВОТ, Съборни беседи от Учителя, дадени на учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1924 г. в София, Берлин 1997, с. 37)

Ти казваш: «Учителят каза така и така.» Нали и Христос е казал хубави неща? – Всички проповядват това, което Христос не е казал. Често и вие говорите това, което Христос не е казал. И често говорите това, което аз не съм казвал. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. 2, Берлин 1995, с. 244)

Гледам как използвате моето име за щяло и нещяло – казвате: «Учителят тъй каза». Казвам: Не говорете в мое име лъжи! Но вие казвате и доказвате кога съм го казал. Колко хора са ме питали: «Учителю, каза ли това?» – Не съм казал! «Те казват, че ти си го казал». – Техният учител го е казал! Светът е пълен с учители. Наскоро едни правят сеанс, казват: «Учителят тъй казва». – Това е безобразие! Не си играйте, не се подигравайте с Името Божие! Ако влезете в света, научавайте духовното, но не си играйте! Никой, който е лъгал, не е прокопсал. Каквато и да е лъжата, бяла или черна, дръжте я настрана! Не казвам да се освободите от всички тези духове, но дръжте ги настрана. Не се самозаблуждавайте, защото и между „учителите“ има тщеславие. Трябва да се пазите – има учители, които искат хората да говорят за тях. Аз казвам тъй: Защо да говорят хората за мене? Бог е направил света и светът принадлежи на Бога – какво да говорят хората за мене. Да говорят за мене дотолкова, доколкото аз изпълнявам Волята Божия. Христос казва: *Аз дойдох да изпълня Волята*

Божия¹. Казват: «Ние, Учителю, вярваме в тебе». – Няма защо да вярвате в мене. В Писанието е казано: *Това е Живот Вечен, да познаят Тебе, Единствения, Истинския Бог и Исуса Христа, Когото Си изпратил*². Тъй стои въпросът – а не да повярват в Исуса Христа. Не първо в Христа, а после в Бога. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 151-152)

Като влезете в религиозния живот, вие се излагате на известни опасности – именно при религиозните хора възникват най-опасните скандали. Между напредналите ангели се появиха най-лошите постъпки и грешките, които те направиха, Господ не им прости, върза ги и ги изпрати в изгнание. А понякога аз гледам тук някои приятели, които си играят с огъня, и съм дошъл до едно място да кажа, че трябва да затворя Школата. Не намирам за нужно да ви говоря по-нататък и трябва да ви оставя сами да научите Божествения Закон. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. 2, Берлин 1995, с. 244)

Тук има братя и сестри, които вече толкова време следват този път! Има някои неща, които могат да се търпят, но аз не искам вие да престъпвате Божия Закон. Защото тъй, както вие постъпвате, не си мислете, че Небето е място, където могат да ви пуснат както тук. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. 2, Берлин 1995, с. 244)

* * *

Аз зная, че вие ще предадете на други това, което сега ви говорих, без още сами да сте го проверили. Щом го предадете, едновременно с това всичко ще загубите. Така ще се намерите в положението на онази бедна вдовица, която поради незнание, от бързана, изгубила една кесия със злато, която един богат човек ѝ подарил. Един ден той ѝ изпратил кофа брашно, в която турил една кесия със злато. Като

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 6; 38.

² ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА:17; 3.

видяла кофата с брашното, тя си казала: «Кой ще меси сега това брашно? Нямам време да меса, а ще го продам на някого, за да взема малко пари и да си купя нещо.» Минал покрай дома ѝ един човек и тя му продала брашното. «Поне да се улесня малко!» – Да, ще се улесни, но ще отиде златото! Казвам: Не продавайте брашното с кофите си, преди да сте го пресипали, за да видите какво има в него. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 352-353)

Не желая другите да влагат в думите ми смисъл, какъвто аз не съм вложил. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 258)

Като държа своите беседи, аз зная, че много неща ще бъдат изопачени, но като говоря Истината, ще я кажа такава, каквато е в действителност. Като говоря Истината, не хваля себе си, но и вас не жалия. Щом дойда до Истината, казвам: Божията Истина е еднакво важна както за мен, така и за вас. (ПОУЧАВАШЕ ГИ, Неделни беседи (1923), София 1949, с. 38)

Няма да ви оставя да изопачавате моите думи. Ще ви накарам и търпението да научите, и милосърдието, и добрите обноски, и надеждата да влезе у вас. И прощаването, и волята, и всичко ще дойде. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 270-271)

По някой път как ли не изопачавате моите думи! Аз се чудя на това гениално, майсторско пресъздаване на моите думи – как ви идват на ума, как ги измисляте! (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 74)

В съвременната наука, философия, музика, поезия, изобразително изкуство има по една вътрешна слабост, която ние наричаме проказа: Каквото добро и да направиш на хората, те все ще му турят някаква качулка. И най-хубавото чувство да отправите към някого, той пак ще си го обясни по своему, все ще му тури някаква качулка. Аз взимам тази качулка в добър смисъл и я уподобявам на качулката на пауна. Обаче, колкото малка и да е, щом влезе в човека, тя произвежда обратен резултат. Там тя внася вкисване, изопачаване на

човешкия ум. (ВЛИЗАНЕ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 2, София 1930, с. 151)

Близък до мене е всеки, който слуша Словото ми и го изпълнява точно, навреме, с чистота и в Божествен Порядък. Това са мои ученици. Другите са мои последователи. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 282)

Казват, че тук не е Царството Божие. Едно трябва да знаете: Царството Божие е само там, където хората са дали път на Бога в себе си. Ако не дават път на Бога в себе си, адът е между тях, както и във външния свят. (НАЧАЛО НА МЪДРОСТТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), том 3, София 1947, с. 305)

Във Веригата има три лоши духа. Аз искам те да се хванат и турят на работа, това е Волята Господня.¹ (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 44, 24 VIII 1908)

Където има добри хора, там посред тях са и най-лошите. Където има един светия, има и един дявол. Единият е бял светия, а другият е чер светия. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1983-1984, I V 1984)

Аз бих ви говорил много откровенно, но сега тук има ненапреднали духове, така че е възможно да изтече маслото, което ще се постави в кандилото им. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 306, 11 (24) VIII 1914)

Някой ще дойде тук, за да вземе нещо и да го обърне после против мен. Горко на този, който направи това! Проклятие ще тегне над него не до *четвърта*, а до *тисяща* рода! Такъв е Великият Божи Закон, такава е Божествената Истина. Христос казва: ***Който съгреши против Духа, нито през този век, нито в бъдещия ще му се прости***². (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 139)

¹ Освен Учителя, на срещата са присъствали още 13 членове на Веригата.

² ЕВАНГЕЛИЕ ОТ МАТЕЯ: 12; 32.

Някои казват: «Учителю, кажи ни нещо!» – Нищо няма да ви кажа! Докато нямате средства да си купите тази светлина, тази свещ, нищо няма да ви кажа. Цял живот ще работиш, за да си купиш една свещ. Тази Свещена Книга се чете при особена Светлина – ако имаш тази свещ, ще четеш тази книга. А щом я четеш, в нея има всички правила. А учениците в България са гениални! За две-три години, за пет години те искат да узнаят всички тайни в природата и тогава да кажат: «Знете ли кои сме ние?» – Няма такава нещо в света. Ще се учиш при Бога. Аз да ви кажа: За една малка, микроскопическа свещ аз съм работил цели десет хиляди години. Ще кажете: «А, това е от 1001 нощ.» Цели десет хиляди години съм работил за една малка, микроскопическа свещ! Има и други, по-големи свещи от тая, но за тебе тук, на Земята, една малка, микроскопическа свещ е достатъчна. От вас се изисква да работите сто години за една такава свещ. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 72)

* * *

Не е нужно да се възхищавате от моите беседи, нито от мене. Важно е да приемете учението, да го приложите и да решите задачите си. Аз още не съм видял вашите решени задачи. Никой от вас не е решил задачата на Любовта. Тая задача не е решена дори и по отношение на близките ви. Ако днес дойде Христос между вас, на всички би писал двойка върху задачата на Любовта. Аз ще Го покания някой ден да ви изпита. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 206)

Моето желание не е да ви говоря красиво – не, аз нямам това за цел. Моето желание е да ви туря в контакт с Бога – сега, а не след хиляди години. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 333)

Мнозина слушат Словото, но казват, че не са съгласни с някой мисли. Това нищо не значи. Всеки е свободен да съгласува мисълта си с моята, или да не я съгласува. И аз съм свободен да бъда в съгласие с вашата мисъл, или да не бъда. Аз поставям въпроса другояче: Вие носите цигулка в ръката

си и минавете за цигулар. Щом е така, искам да изсвирите нещо. – «Разбираш ли музиката?» – Разбирам я, защото музиката представлява основния тон на моята душа. Докато съм здрав, мисля и чувствам право, свързан съм с душата си, разбирам музиката и я прилагам. Това се отнася до всички хора. Който изгуби музиката в себе си, т. е. скъса връзката с душата си, той полудява, заболява умствено. Това значи човек да изгуби основния тон на музиката в себе си. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 363)

Като говоря, аз имам страх. От какво се страхувам? – Да не би да кажа нещо, което не е вярно. Аз се страхувам да не кажа нещо, което да не е съгласно с Божията Любов, с Божията Мъдрост, с Божията Истина. Само пред Бога имам страх, затова претеглям своите думи. Всички трябва да имаме един свещен страх. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 8. ДО СКОНЧАНИЕТО НА ВЕКА, Русе 1926, с. 25)

Някой от вас, които ме слушате, казва: «Речта на този човек е толкова впечатлителна – той иска да запечата нещо в нас!» Не – пазил ме Господ от това! Аз не съм някой печатар, та да запечатвам. Ако запечатвам във вас, вие ще заприличате на някоя книга. Аз съм от онези, които пишат Свещената Книга, но пиша тъй, както пише Светлината. Моето писане не се отпечатва, а събужда – то е Живото Слово. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 8. ДО СКОНЧАНИЕТО НА ВЕКА, Русе 1926, с. 23)

Когато казвам „аз“, разбирам Бог, Който живее в мене. Когато казвам „ближните“, разбирам пак Бог, Който живее в ближните. Пред хората аз трябва да покажа какво може Господ да направи чраз мене. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 27)

Под „вие“ разбирам всички хора на земята. Под „аз“ разбирам всички разумни хора, а не аз, който седя на стола тук пред вас. Аз се различавам от вас по своето разбиране за Бога. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 214)

С вас заедно слушат беседите и други същества. Когато ви говоря, нямам предвид само вас, но и тези, които съвършено са се освободили. Тях ги няма тук на Земята. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 225)

Като казвам „вие“, под това местоимение не разбирам само вас, слушателите. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 223-224)

Не казвам „вие“ за вас. „Вие“ – това е граматически. Вие не сте граматическо „вие“; вие сте друга единица, вие сте извън граматиката. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 10)

Когато се обръщам към цялото, говоря на „ти“, а когато обръщението си имам предвид частта, казвам „вие“. („ИЗГРЕВЪТ“ НА БЯЛОТО БРАТСТВО ПЕЕ И СВИРИ, учи и живее, съставил д-р Вергилий Кръстев, т. V, София 1996, с. 407)

* * *

Казват, че окултните науки били отвлечени. – Не, те ни най-малко не са отвлечени – те са обективни науки, които съществуват за онези, които ги разбират, а за онези, които не ги разбират, те са отвлечени. Всяка наука, която не разбираме, е отвлечена, а всяка наука, която разбираме, е обективна, положителна. (ВЗЕМИ ДЕТЕТО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 2, Бургас 1993, с. 293)

Често ви говоря неща, които изглеждат за вас отвлечени – без никакво приложение. Знайте, че това, което ви говоря сега, ще има приложение след 100-200 години, то ще живее. Някои неща не могат да се приложат още днес. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 208)

Някой път говоря символически, защото материята е много отвлечена. Символическият път е най-лесният – това значи да съкратя времето, пешта времето. Ако река да се впусна тъй, както вие говорите, за една моя символическа реч ми трябва цяла година – една година трябва да говорите вие за един символ. Всички символи или уподобявания са свързани

помежду си – те си имат своите съотношения, съчетания, дават обяснения как са възникнали, защо и за какво. Тези определения не са турени само току тъй; те следват известни закони, между тях има определени съчетания – това е цяла музика. И природата така говори. Туй е един особен език, който вие в бъдеще ще изучавате. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 377)

Аз ви говоря със символи, за да мислите и да намерите начин да ги превърнете в математически формули; формулите пък ще превърнете в плоскости. Щом се дойде до геометрията, работите се решават лесно – геометрията има практическо приложение на Земята; който не разбира геометрията, ще се натъква на големи нещастия. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 365)

Великата реалност на Живота може да се обясни само символически, защото той е един незавършен процес. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 11. МАРИЯ ИЗБРА, Русе 1926, с. 3)

Духовните неща могат да се изнасят само чрез уподобяване и сравнение. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 5)

Символическият език уподобява туй, което природата върши. За да изтълкуваш символически нещо, то е да разбираш езика на природата – да посадиш едно семе, да израсте, да се разцъфти, да даде плода си, и тогава да го разбереш. Семето е символ. При обикновени условия ти не можеш да видиш красотата на туй семе. Следователно трябва да му създадеш условия. Значи ние наричаме символически език този, при който може да се прояви красотата. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 143)

Понякога виждам, че моите беседи са символични, искам да ви обясня, но някои неща не смея да обясня, защото ще влезете в по-дълбока вода. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 412)

Да разбереш смисъла на някой символ, това значи веднага да се осветиш. (КРАДЕЦЪТ И ПАСТИРЯТ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 1, София 1937, с. 309)

* * *

Какво представлява Христовото учение? – То е Божествената Книга, от която всеки може да чете. Аз всеки ден преглеждам тази книга. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 69)

Всички, които пишат, правят повече или по-малко верни преводи от Великата книга на Твореца. А понякога тези преводи са толкова далеч от първообраза, че от него и помен не остава. И когато ние четем каквито и да било преводи, ще се стараем да ги сверим с първообраза и чак тогава ще си вадим заключение. А трябва да научим Живия Език на Бога и Неговата Жива Реч. Някои ще кажат: «Пак ли от азбуката ще почнем?» – Да, пак от там, защото това е Началото и защото вие всички сте забравили вашия първоначален език. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 124)

Когато се превеждат някои книги или някои мисли от един на друг език, трябва да се разбира техният вътрешен смисъл. Който не разбира вътрешния им смисъл, той не превежда правилно. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), том 3, София 1934, с. 221-222)

Аз съм се мъчил по някой път да превода ангелския език на земния език, и от толкова години не съм успял да го превода тъй, че да съвпадат ударенията и римите – не се отдава. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 26)

Кой от вас е изучавал ангелския език? Кой от вас знае първата буква на този език? – Първата буква на ангелския език започва с думата *ЛЮБОВ*, но не тъй, както я знаете на български. В ангелския език гласните букви съставят основните добродетели – това, което са за нас принципите, в ангелската азбука са гласните букви; в ангелския език буквата **А** и буквата **О**, например, представят известни добродетели. В ангел-

ската азбука има повече гласни букви, отколкото в нашия език – колко гласни букви имат всъщност ангелите, няма да ви кажа. Те имат и повече съгласни. Ние, съвременните хора, се стремим по възможност да опростим езика си и днес всички езици са много бедни. Има много деликатни изрази, деликатни произношения, които не могат да се предадат със съвременните езици. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 31. СТАНА ПЛЪТ, Русе 1926, с. 32)

Като разглеждам по някой път Писанието, тази свещена книга, или като разглеждам някои поетични творби, виждам, че тези поети, писатели и пророци са имали най-добрите желаниа да изразят Божественото, но думите в съвременния език не са в състояние да изразят тези идеи. Нашият език не е достатъчно развит – впрочем не само нашият език, а който и да е език сега на Земята, не е тъй развит, за да предаде тези възвишени идеи. В бъдеще ние очакваме да имаме един език по-хубав, по-изразителен, в който сърцето ще има преобладаващо влияние. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 24. В КОЙТО ГРАД ВЛИЗАТЕ, Русе 1925, с. 4)

Някой минава за учен, играе си с думите, но ако го накарате да тури всяка дума на мястото ѝ според силата, която тя съдържа, не може. Думите крият в себе си динамическа сила. Една дума може да произведе цяла реакция; една дума може да запали един килограм барут; една дума може да превърне известно количество желязо в злато. «Възможно ли е това?» – Възможно е. Именно в това се заключава изкуството на човека да работи с думите, като с определени величини и сили. Който знае да работи с тях, той лесно превръща желязото в злато; който не знае – седи, гледа и се оплаква от неблагоприятните условия, от противоречията в живота. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 364)

Ще ви прочета изреченията, които някой някога е казал и аз съм преповторил¹. Ще направя тук-там една малка корекция,

¹ Учителят има предвид някои мисли, предадени от Него в книгата Ценното из Книгата на Великия Живот, София 1932.

понеже виждам, че или времето е било развълнувано, или фотографията не е станала правилно, както когато някой фотограф не е избрал добра поза, че светлината не е паднала добре и снимката трябва да се коригира, да се ретушира. Сега аз ще ретуширам – без ретуширане не може. (ЖИВОТ, СВЕТЛИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1932), т. 3, Бургас 1994, с. 313)

Стремежът на човешкия дух е да разбере съдържанието и смисъла на думите, които съставят неговата реч. Думите приличат на скъпоценни камъни, които могат да се оценят само от разумните хора – глупавите хора не могат да оценят скъпоценните камъни. Това виждаме в баснята ПЕТЕЛ И АЛ-МАЗ. Един петел, като ровил на бунището, намерил в него един алмаз, голям като кокошо яйце. Като видял този лъскав камък пред себе си, той го ритнал и казал: «Как не можах да изровя едно житно зрънце вместо този камък!» Петелът обаче не знае, че ако алмазът се продаде, с получените пари ще може да купи жито, с което да се нахранят хиляди петли като него. Казвате: «Това се отнася за петлите.» – То се отнася за петлите, но същевременно се отнася и за онези хора, които обичат да се ровят в бунището. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 3, София 1931, с. 114)

Трябва да говорим Живото Слово на един понятен език. Ако аз ви казвам да правите обреди или да палите свещи и да се греете на тази светлина, това е заблуждение. Онзи, който иска да ви запознае със Светлината, трябва да ви заведе на Слънцето и да ви запознае с неговата Светлина. Онзи, който иска да ви запознае с истинската религия, трябва да ви говори за Бога. Всички свещеници днес са хора на обикновения живот, а в старо време всички езически жреци са разбирали, че не е достатъчно само да бъдат свещеници, а думите, които те изговарят, трябва да имат лечебна сила. Някой е болен, викат свещеници да му четат молитви. Викат три попа, четат му молитви – не оздравява човекът. Викат баба Драгана, хвърля тя своя боб, туря ръцете си отгоре му, казва три думи, и болният оздравява. Поповете казват: «Това е дяволска работа!» Чудно нещо – те работят с Бога, пък нищо не могат да направят! Значи, според тях, дяволът може да

направи нещо повече от Бога! Казва три думи, и човекът оздравява! (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 33. В СВОИТЕ СИ, Русе 1926, с. 18-19)

Във всеки език, който говорим, има думи, които ако разберем, добиват магическа сила за нас. Когато вдигна своя жезъл при Червеното море, Мойсей изрече една дума и то се раздели. Когато беше пред гроба на Лазар, Христос вдигна очи нагоре, каза само една дума – *“Лазаре, излез от гроба”*¹ – и Лазар възкръсна. Господ в началото на Битието изрече само една дума, и светът стана. (ДУХЪТ И ПЛЪТТА, Неделни беседи II серия (1914-17), Пловдив ³1933, с. 43)

В бъдеще, когато се научим да говорим хубаво, речта ни ще бъде тъй музикална, че като говорим, ще ни бъде приятно. Тази реч ще внася в нас живот и здраве и всички ще се насърчаваме от Божественото. Но първо трябва да се отвори ума на човека и да се разшири неговото сърце. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 25. РЪКАТА СЪБЛАЗНЯВА, Русе 1925, с. 23-24)

* * *

Аз мога да имам език на учените хора, но този език не би ви принесъл полза. Аз разговарям с вас тъй, както с някои деца. Ще седна като дете, ще видя как те разглеждат и как аз разглеждам. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 158)

Аз мога да говоря на два езика – на някои с прост език, а на други – с научен. На всички нас е нужна гимнастика на ума и затова трябва да наглася машината така, че всички ние да се ползваме. Трябва да се изпитаме, готови ли сме да възприемем Истината. Около Исуса Христа имаше дванадесет ученици, но някои не възприеха мисълта, че ако не ядат Плътта Му и не пият Кръвта Му не могат да го последват. От нашето разбиране много зависи. Това разбиране трябва да бъде у нас една подкваса и затова трябва да внимаваме, защото често правим грешки и спъваме Царството Божие, като възприемем

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 1; 43

маме възгледи, които само ни вредят. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 241, 29 VIII 1912)

Аз мога да ви обясня много неща по философски – мога да ви обясня произхода на света, мога да обясня защо е създаден човекът, защо жената е жена и мъжът мъж, защо се женят хората. Но какво ще разберете от тези философски обяснения, какво ще ви ползват? Всички тия неща мога да ви обясня, мога да ги докажа практически. Добре, но за да се докажат нещата, ние трябва да бъдем разумни, добродетелни и пълни с Любов. Ако аз, който свиря, съм един виртуоз и се въодушевлявам, а вие сте глухи или слепи, ще ме разберете ли? Вие ще се мъчите, ще се мърдате на местата си, като ще мислите, че се въодушевлявате. Аз свиря, напъвам се и питам този-онзи: Благодарни ли сте от моето свирене? А те не са ме чули, не са ме видели. Следователно, ако ви доказвам защо човекът е станал човек, а не ангел, защо слугата е станал слуга, а не господар, трябва да ви го докажа чрез Закона на Любовта. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 377)

Аз мога да говоря поетически – по природа съм поет. И музикално мога да говоря – по природа съм музикант. И философски мога да говоря, защото по природа съм философ. Но някой път обичам да говоря с грешки като децата. По-хубаво е това, защото да се говори на Земята с грешки е по-добре, а на Небето да се говори съвършено е по-добре – на Земята да говориш съвършено, значи да правиш грешки, а на Небето да говориш погрешно, значи да бъдеш несъвършен. Ще ви кажа сега защо трябва да говорим с грешки на Земята: Като направиш на Земята една къща, не трябва да я направиш херметически затворена, без *аралък*, без *пролука*, а с големи дупки, че като дойде вечерно време някой беден човек, да може да влезе. Понеже си заспал, като чука, не може да влезе, а като намери тази пролука, да каже: „Слава Богу, намерих!“ Затуй в моите беседи оставям големи пролуки, за да може някой човек да влезе въкъщи, защото някой път не съм въкъщи, а слугите са заспали, тъй че за да влезе, оставям пролуки. Разбирате ли тази философия? Туй е фигура на реч-

та – от онези фигури из ХИЛЯДА И ЕДНА НОЩ. Впрочем такива къщи поне в България няма направени – нито в Англия, нито в Индия. Никъде по света няма направена такава къща с пролуки, за каквато ви говоря – никъде по света! Следователно, като един факт тя не съществува, но съществува като вероятност – математическа вероятност. А когато тази математическа вероятност може да се изпълни, тя става математическа надежда – защото има математическа вяра и математическа надежда. Математиците казват: *Когато всички условия са благоприятни, верни и няма изключения, може да вземеш печалбата в аванс.* Това значи математическа надежда. А когато тази математическа вероятност е малко проблематична и един от елементите е несигурен, тогава ще чакаш да се получи, за да вземеш, колкото ти се пада. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 373-374)

Аз държа тази беседа за учениците, които ме разбират – онези, които не ме разбират, нека само слушат и ако намерят някакви междини, нека прочетат някой роман, за да видят, че и там се срещат междини. Междините трябва да съществуват, за да се даде възможност на онзи, който слуша или чете, да размишлява, да държи съзнанието си будно. (МНОЗИНА КАЗВАХА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 1, София 1933, с. 144-145)

* * *

Съвременните философи си служат с думите *есенциално, субстанциално* и т. н. Какво разбират те под думите *субстанция, есенция*? Това са неопределени понятия. Според тях субстанцията е някакво вещество, което изпълва пространството. Те дават определение на думата субстанция, а се натъкват на друга неопределна идея – идеята за пространството. Тя пък влече след себе си неопределената идея за времето и т. н. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 339)

Всички говорят за обективен и субективен свят, за субстанция, за понятия и т. н. Казвам: Животът не се заключава в понятията, а се изразява чрез тях. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 135-136)

Аз говоря на научен език, не говоря по форма. Разбиране се изисква сега от хората! (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 34)

Не искам да ви карам да си блъскате ума. Това, което ви говоря, е за гениални музиканти. Но аз ви го превеждам като скрита картина. Туй, което ви говоря, ще бъде толкова разбрано от вас, колкото тази картина. (*Показва картината.*) Когато ви говоря, аз правя свой превод. Тези неща не са ясни, понеже самият Майстор, който ни ги разправя, ги изказва не съвсем ясно. Има неща, които не са открити, има хиляди неща, които са пропуснати. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 118-119)

Аз ви говоря в превод, а вие ще намерите оригинала. Туй е превод от четвърта степен – това е най прост превод в обикновения живот, а вие ще го преведете в трета степен, ще го преведете след това във втора степен, докато най-сетне стигнете до оригинала. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 383, 4 (17) VIII 1915 г.)

Една слабост имате всички – всички се занимавате само с преводна книжнина. В тази книжнина фактите не са проверени. (П. Дънов, Учителя за себе си, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 293)

Някои, като ме слушат, казват: «Този език не е религиозен.» – Аз отдавна съм се отказал да говоря на религиозен език. И аз пиша един нов речник, в който казвам тъй: Всеки разумен човек трябва да се научи да говори по Божественому; всеки разумен човек трябва да изучи Божествената Граматика. Глаголите, прилагателните, съществителните, съюзите, местоименията, приставките – там как ги казвате – всички тия неща трябва да се научат. Знаете ли колко велико е това нещо? (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 162-163)

Аз ви говоря на един разумен език. Когато вечността се ограничава или когато се проявява в своята разумност, трябва да я вложа в една малка форма – именно там е най-голямото

изкуство в света. Изкуството не е в създаването на великите светове, в създаването на слънцата и планетите, а в създаването на дребни, нищожни форми, където не виждаме никаква интелигентност. Но във всяка форма, колкото и малка да е тя, има толкова интелигентност, колкото и в човешкото естество. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 6. ДОБРАТА ЗЕМЯ, Русе 1926, с. 7)

Изучавайте беседите, без да се смущавате от това, че не разберете всичко – каквото и да правите, вие не можете да разберете всичко. Не мислете, че ако разберете какво представлява смъртта, ще разберете смисъла на живота. Не мислете, че ако разберете какво представлява Законът за саможертвата, ще разберете смисъла на Живота. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1988-1989, 7 IV 1989)

Аз мисля, че пред себе си имам едно събрание интелигентно, което може да използва това, което казвам. Не говоря на онези, които не разбират, а на онези, които разбират. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 81)

Това учение е за висш интелект и за светещи умове. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 278)

Аз говоря за философи, а не за деца. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 184)

Има неща, които аз не ви обяснявам, за да не уроня вашия престиж – професори сте вие! Как ще ви говоря какво нещо е единицата, какво е двойката – няма смисъл, вие знаете тези неща! Да седна да ви обяснявам какво нещо е жената – пак няма смисъл! Защо? – Защото много писатели, много философи обясняват какво представлява жената. Не бутайте този въпрос! Не бутайте двойката! – Жената в аритметиката е двойката; Адам в Писанието е единицата. Не бутайте нито двойката, нито единицата! Защо? – Защото хората сами по себе си са професори. Като ви говоря тъй, вие ще ме разбирате в прекия смисъл. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 6. ДОБРАТА ЗЕМЯ, Русе 1926, с. 4)

Когато вие приемете Любовта, ще може да ви говоря на един език разбран и много научен – да ви науча на тия факти, закони и принципи, как те съществуват и действат в света. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 179)

Някои казват, че беседите ми не отговаряли на изискванията на речта – липсвало въведение, изложение първа и втора част и заключение. Ето, хиляди години вече как хората държат беседи по всички правила, с въведение, изложение и заключение, но светът още не се е оправил. В живота се извършват действия, които се развиват по всички правила – с въведение, изложение и заключение, но животът на хората не се подобрява. Какъв е смисълът на такъв живот? Някой намислил да обере един богат човек – въведение. Потърсил съучастници и ги намерил – първа част на изложението. Уговорил се с тях колко да им плати – втора част на изложението. Обирът е извършен и виновниците са в затвора – заключение. Това действие се описва и отпечатва. Всички познават тия беседи, но никой нищо не е придобил от тях. Такива беседи нито съм държал, нито ще държа. Аз оставам далеч от тях. Тази е причината да проповядвам без въведение, без първа и втора част на изложението и без заключение. Когато някой иска да чуе една беседа от мене, аз ще го поканя в градината си да види моите плодове – въведение в беседата. После ще му предложи да опита тия плодове – първа част на изложението. След това ще разговаряме върху начина на посаждането им и техните качества – втора част на изложението. Най-после той ще пожелае да си посади същите плодове; ще му пожелае Бог да бъде с него – заключение. Това е новият начин на проповядване. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 184)

Когато говоря за духовния свят, аз имам строго определена идея – не идея, която съм създал, а идея, която съществува в природата, която има свое място. (ЖИВОТ, СВЕТИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1931-1932), том 3, Бургас 1994, с. 342)

Тези идеи, които излагам в беседите и лекциите, вие и сами можете да намерите, но за всяка идея трябва да работите 25 хиляди години, за да я намерите. Да кажем, че в една беседа има десет идеи – колко години ще ви трябват тогава, за да намерите само идеите в една беседа? А колко беседи има? Затова с тези беседи и лекции времето за вашето развитие се съкращава извънредно много. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 224)

Вие искате всичко да ви обясня, но това не се позволява – нито Бог, нито природата обясняват всичко. Кой учител е показал на житното зърно как да слезе в земята, как да поникне нагоре? (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 267)

Това, което ще остане недовършено от моята беседа, ще ви се даде по друг начин. Ново знание, Нова светлина иде – тя ще оправи пътя ви. Това, което сега ви говоря, е само въведение. После ще дойде съдържанието и заключението. Във въведението нещата не са строго систематизирани. Когато дойде, Бог ще ви говори така, както никога в живота си не сте слушали. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 192)

Това, което вие слушате да ви проповядвам, аз не наричам още проповед. За да се въплъти една моя проповед в плът и кръв, аз трябва да я прекарам още през десет степени. Вие казвате: «Този човек съвсем ни обърка умовете. Ние знаехме, че трябва да обличаме добре децата си, да се храним добре и т. н., а сега какво трябва да правим?» Моята проповед още не е разработена у вас. Като се върна сега у дома си, аз трябва да работя още върху вас, да прекарам моята проповед още през десет степени. Да ви проповядвам, разбирам да ви дам нещо от себе си, а не да взема нещо от вас. И като се върнете у дома си, да кажете: «Сега разбираме Бога!» Тъй че това, което имате, още не е проповед. Не е проповед и това, да наредя една мисъл с нейните точки и запетайки, двоеточия, дълги и къси изречения, периоди и т. н. Всички тия неща са красиви, но те представляват малки и големи спирки. Аз наричам периодите в речта малки и големи станции. Такава

една голяма станция, един голям период, например, е Горна Оряховица. Там се спират много пътници, починат си малко, купят си нови билети и пак продължават пътуването си. Другите малки спирки са точки, запетаи, двоеточия. След ред такива малки и големи спирки се стига до Варна, дето цялата глава е завършена. Тази глава се скачва в общата фигура. И тъй, Разумното Слово трябва да се въплъти! (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 31. СТАНА ПЛЪТ, Русе 1926, с. 17-18)

Сегашните хора искат да знаят Истината. Истината не може да се каже на сегашните хора. При това разбиране, което те сега имат, може да им се кажат само известни факти, но не и самата Истина. Да ви кажа Истината, значи да ви освободя, значи да ви направя щастливи. Това за мене е Истината. (П. Дънов, Учителя за себе си, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 288)

Когато човек се ражда и когато човек заминава за онзи свят, песента е една и съща, но когато се ражда ще я изпеете до половината, а когато умре, ще изпеете другата половина. Една и съща песен ще изпеете: половината при раждането, другата половина – при заминаването за другия свят. Ако песента е от четири куплета, първите два ще изпеете при раждането, а другите два при заминаването. Няма да пеете различни песни. Ако ви се роди дете, вие ще искате да му изпеете една хубава песен, която да му носи щастие – ще изпеете първата половина на песента, а при заминаването му ще изпеете другата ѝ половина. Сега аз ще ви кажа половината истина, а като заминавате за онзи свят, ще ви кажа другата ѝ половина. Всичко не може да се каже сега. Има неща, които, ако ви открия сега, ще кажете: «Времето не позволява това, времето не позволява онова.» Но когато се раждате и когато умираете, времето е различно и при раждането то позволява едно, а при заминаването – друго. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 407)

Каквото и да ви се говори, вие никога няма да разберете Словото Божие, докато не възлюбите Бога. Това се изисква

от вас. Пък и от моя страна – ако и аз не обичам Бога, никога не бих могъл да предам Неговото Слово. Значи Законът е еднакъв и за мен, и за вас. Ако обичате Бога, ще разберете дали това, което ви говоря, е Истина. И ако аз обичам Бога, ще говоря Истината. Аз сам зная говоря ли Истината или не. Тъй щото, когато не разбирате Словото, това не значи, че не слушате или не чувате – това показва, че не обичате Бога. Щом не обичате Бога, любовта ви към вашите желания е много силна. Тогава каквото и да ви се говори, всичко е безполечно. Следователно, и като ви говоря, и като ви слушам, Божията Любов трябва да е в мен. Ако говоря с Божията Любов, всичко мога да предам; ако слушам с Божията Любов, всичко мога да възприема. Същото се отнася и до вас: Ако слушате с Божията Любов, всичко можете да възприемете; ако говорите с Божията Любов, всичко можете да предадете. (ЛЮБОВ КЪМ БОГА, Рилски беседи (12.-22.07.1931), София 1932, с. 43-44)

* * *

Всеки човек трябва да яде – и светията трябва да яде. Мнозина казват, че не трябва да се яде много. Вярно е, но и малко не трябва да се яде. Храненето е процес, чрез който човек възприема Великия Живот. Затова Христос казва: ***Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, ще има Живот в себе си***¹. Следователно, каквото е хлябът за човека, такова е и Вярата за него. Хлябът и Вярата са храна за поддържане на Живота. Хлябът дава Живот и поддържа Живота, затова трябва да бъдем в постоянно общуване с него. Да възприемем *хляба*, т. е. Словото Божие отвътре, това подразбира да бъдем свободни, независими. Възприемем ли Словото само отвън, ние сме зависими. Разбира се, все трябва да дойде някой отвън, за да ни го предаде. Нашата работа обаче е да възприемем това слово вътре в нас, да го преработим, да го направим *плът* и *кръв*. Хлебарят трябва да прави *хляба*; земеделецът трябва да сее *житото*; градинарят трябва да отглежда *плодните дръвчета*. В бъдеще *хлябът*, *плодовете*, изобщо *всички храни* ще бъдат в самия човек. Достатъчно е той да

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 6; 54.

помисли за *крушата*, и тя веднага ще се изпречи пред него. Ако е в *планината*, достатъчно е само да помисли за някой *извор*, и този извор ще блика пред него. Това ще бъде само за вярващите в Единия Бог – който вярва в много богове, ще ходи да оре и копае. (ЛЮБОВ КЪМ БОГА, Рилски беседи (12.-22.07.1931), София 1932, с. 149-150)

С малко *хлебец*, като го *дъвчем* дълго, можем да се нахраним. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 110)

Хлябът е Словото. Няма по-хубаво нещо за човека от това, да слуша Словото Божие! Казано е в Господнята Молитва: „*Хляб наш насъщни, дай ни го нам днес*“. Словото е насъщният хляб за душата, от който тя се нуждае всеки ден. Когато душата се храни със Словото, тя става мощна, велика. Който е хранил душата си със Словото, днес той е гражданин на Царството Божие. Сега и вие се подгответе да станете граждани на това Царство. Ако се храните със Словото Божие, вратата на това царство ще се отвори и за вас. За тази цел вие трябва да бъдете абсолютно здрави, да имате здрави крака, ръце, очи, уши, мозък, сърце. Не мислете, че ако сте болни, ще ви занесат в Царството Божие на носилка. В Царството Божие болни не приемат. Отвори ли се веднаж вратата, вътре ще влязат само ония, които са здрави и могат да станат. Които са болни и не могат да станат от леглото си, ще чакат, докато втори път се отвори вратата на Царството Божие. Това значи: Които чуят Гласа на Господа, те ще живеят; които не чуят Гласа на Господа, ще останат за други времена. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 246-247)

Всичко, каквото досега сте чули и продължавате да чувате, е Словото Божие. Който се храни с туй слово, гладен не остава – който не се храни с него, винаги гладен ходи. Словото е хлябът и водата, които поддържат Живота. В такъв случай питам: Кой хляб е по-добър – пресният или коравият, приготвен от няколко седмици? – Пресният, разбира се. Коя вода е по-хубава – тази, която днес извира, или онази, която е извирала преди хиляди години? – Днешната вода е по-хубава. Кое слънце е по-важно за вас – слънцето, което днес изгрява, или

онова, което е изгрявало преди хиляди години? – Днешният изгрев е най-важен. Значи най-важно за хората е Словото, което Бог днес им говори. В миналото Бог е говорил на хората според степента на тяхното развитие – и в бъдеще ще им говори пак според степента на развитието им. Когато детето е малко, майка му му говори по един начин; когато стане голям син или голяма дъщеря, тя говори по друг начин. Но и за детето, на което майката говори, и за човека, на когото Бог говори, важен е сегашният момент. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 242-243)

Словото Божие е Живият Хляб – стъстена Божествена Енергия. Житното зърно е едно от любимите деца на ангелите, то не е нещо обикновено. Колкото повече го дъвчете, толкова повече дава. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1983-1984, 12 II 1984)

Доброто представлява пресния топъл хляб. Тъй че искате ли да изчистите ума си от всички утайки в него, турете на първо място в главата си мисълта: Мухлясъл хляб няма да ядем, развалени храни и плодове няма да ядем, мътна вода няма да пием, лоши думи няма да говорим и да слушаме! Какво трябва да прави човек? Той трябва да насажда в ума и в сърцето си чисти и възвишени мисли. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 7-8)

Преди грехопадението хората не са работили на *нивите*. Тогава *житото* е расло самт и то е идвало при човека, а не човек при него. Също така и *крушите*, *ябълките*, всички *плодове* са расли сами и са отивали направо при човека. Човек е имал само грижата да остави *кошницата* си под *дървото* и плодовете сами влизали вътре. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 205)

Защо не се оправя светът? – Докато ядете *супа*, светът няма да се оправя. Здрава, твърда храна трябва, която да подложим на нашите зъби, да я дъвчем! [...] Пазете се от *супата* – яжте *твърда храна*! (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 157)

Течните храни, супите, са трудносмилаеми. Само *храната*, която се *дъвче*, е лесно смилаема. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 110)

В моето меню супа няма – ябълки има, твърда храна¹ има. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 157)

Хранене означава превръщане на *твърдата храна* в *течна*. След всяко хранене това, което изядеш, трябва да превърнеш в чувство – и то в най-възвишено чувство. И да не се спреш там, а да превърнеш тази енергия в най-възвишени мисли. Тогава растежът на душата е правилен и тези функции постепенно съграждат организма. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 10)

Яжте *твърда храна*, но ако тя не се превърне в *течна* и не премине през мозъка като кръв, нищо не може да се постигне – без кръв в мозъка не може да се роди никаква мисъл. (НОВИЯТ СВЕТИЛНИК, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XXIII (1943-44), София 1946, с. 100)

Аз съм изнесъл пред вас много неща, но има още много, които няма да изнеса, защото те са твърда храна. Днес всички знаят, че твърдата храна не е за децата – тя е само за възмъжалите. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 308)

Ако *храната*, която влиза в устата не се *сдъвче* добре, тя и в *стомаха* не може да се *смели* правилно; ако в *стомаха* не може да се *смели* добре, тя не може да се използва правилно и от *белите дробове*; ако и *белите дробове* не я използват правилно, и *мозъкът* не може да я възпроизведе и преработи както трябва. По този начин възприета, *храната* не може да ползва човека. В този смисъл храносмилането е важен вътрешен процес. Не е достатъчно само да се нахрани човек и да мисли, че процесът е завършен. Той трябва да държи съзнанието си будно, докато целият процес в него завърши. И след това, ако е *ял* правилно, той ще почувства в себе си вътрешен глад – ще почувства приятно разположение към *яденето*. Не

¹ Сравни с ПОСЛАНИЕ КЪМ ЕВРЕИТЕ: 5; 14 – *Твърдата храна е за пълнолетните, които чрез упражнение са обучили сетивата си да различават доброто от злото.*

е ли извършен процесът правилно, той ще седне пред трапезата да се храни и ще каже: «Ще ям, защото трябва да се яде – но нещо не съм разположен, не ми се яде.» Не се ли храни правилно, човек може да изчисли след колко години в организма му ще се появи някакво разстройство, някаква дисхармония. Ето защо съвременните хора трябва да проучват новите разбирания за храносмилането. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 180)

Ако *храната*, която приемате в себе си, не се *сдъвче* добре, не се разпространи из цялото тяло, не се възприеме от ума, сърцето и душата ти и не се превърне в динамична сила, за да се използва в света за работа за Господа, в тебе няма да се роди плод. (СВЕЩЕНИЯТ ОГЪН, Съборни беседи от Учителя, дадени на учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1926 г. в София, Берлин 1997, с. 164)

Храна, която не си сдъвкал добре, не гълтай. (СЪБУЖДАНЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), т. 1, София 1944, с. 239)

На вас ви е противно да се молите, а за мене е по-противно като ви гледам как *дъвчете храната* си. Вземете например онзи професор, който е завършил четири факултета – и той *дъвче* като вола. Няма нищо лошо в това, но казвам, че професорът по този начин учи първата наука за придобиване на Живота. На този човек дават една малка задача за проява на Висшия Живот. Този професор има учител, който му казва: «Ще *дъвчеш!*» И горко на онзи професор, който не *дъвче!* Ще дойде учителят му със своята тояжка и ще го пита: «Защо не изпълни моето предписание?» Какво ще стане, ако не *дъвче?* – Професорът ще се хване за корема си от болки по същия начин, както се хваща и най-простият. Тъй че знаете ли колко пъти трябва да *дъвчете храната* си? Това поне е най-елементарното нещо, трябва да го знаете. С математическа точност е определено колко пъти трябва да се дъвче. И ако дъвчеш повече или по-малко пъти от определеното число, правиш престъпление. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 33. В СВОИТЕ СИ, Русе 1926, с. 9-11)

В *дъвченето* е силата, то е вътрешно упражнение. Между дъвченето, мисленето и чувстването има известна връзка – както дъвчеш, така ще мислиш; както мислиш, така ще чувстваш; както чувстваш, така ще постъпваш. Тези процеси са тясно свързани помежду си. (СЪБУЖДАНЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), т. 1, София 1944, с. 223)

Неправилното ядене се състои в това, че много хора от лакомия ядът бързо, не *дъвчат* добре храната си и си създават ред болести и разстройства на *храносмилателната система*. Като ядете, не пълнете чинията с ядене и не режете големи парчета хляб. По същия начин постъпвайте и с гостите си. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи, София 1935, с. 249)

Не може да имаш добри чувства и мисли, ако не *дъвчеш* добре *храната* си. *Дъвченето* определя чувствата и мислите на човека. (СЪБУЖДАНЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), т. 1, София 1944, с. 225)

При храносмилането всяка частица от храната се изпраща на определено за нея място. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи (1935), София 1935, с. 84)

Ако не знаете как да *дъвчете* Словото, което слушате, ще го глътнете, без то да ви допринесе някаква полза. Така и млекопитаещите гълтат храната си, без да я дъвчат. Това ги отличава от човека. Човек дъвче храната си, но трябва да знае как да я дъвче. Всяка мисъл, която човек възприема, трябва да се сдъвче добре, т. е. да се разбере и приложи. Приложението е процес на храносмилане. (ЦАРСКИЯТ ПЪТ НА ДУШАТА, Съборни беседи (1935), София 1935, с. 83-84)

Щом *сдъвче храната* си, човек е вече свободен – работата на стомаха вече не е негова работа; други същества взимат участие в *храносмилането*. (ФАКТОРИ В ПРИРОДАТА, Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. XI (1931-32), том 2, София 1947, с. 3)

Ако *дъвчете* само на лявата страна, ще станете много чувствителни; ако *дъвчете* само на дясната страна, ще развиете повече мисълта си. За да има хармония между мислите и чув-

ствата ви и да придобиете вътрешен мир, *дъвчете* и на лявата, и на дясната страна. (МЕТОДИ ЗА САМОВЪЗПИТАНИЕ, Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. IX (1930-31), том 2, София 1941, с. 271)

Мъдростта е едно състояние на Любовта. И Истината е едно състояние на Любовта. Мъдростта е отляво, а Истината е отдясно. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 24.В КОЙТО ГРАД ВЛИЗАТЕ, Русе 1925, с. 13)

Едно време сърцето и умът живеели заедно; сърцето било от лявата страна, а умът – от дясната. Днес те са разделени. В Новата епоха ще стане точно обратно: сърцето ще бъде отдясно, а умът – отляво. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 169)

Какви отношения трябва да има между Любовта, Мъдростта и Истината? Ще взема за пример водата. Водата има три състояния. Течното е нормалното, естественото ѝ състояние. Отляво имаме твърдото състояние на водата, т. е. замръзването ѝ; отдясно имаме газообразното състояние на водата. Значи, като изгуби топлина, водата може да стане твърда, лед, а като увеличи топлината си, става пара. Как се проявява животът между света на течната и на твърдата материя? Представете си, че имате вода, а нямате твърда почва. Вие казвате: «Най-важното нещо в света е водата.» Добре, приемам това, но представете си, че нямате почва – къде ще отиде всичката тази вода? Допуснете сега, че имате Живот в себе си. От Божествено Гледище Животът е подобен на водата – нищо повече! Каквото е отношението на водата към твърдата почва и към въздухообразната материя, такива са и отношенията между Любовта, Мъдрост и Истината в Живота. Любовта е естественото състояние на водата в Живота, Мъдростта представлява твърдото ѝ състояние, а Истината – газообразното състояние на водата. Следователно, за да може водата да се прояви, нужни са ѝ твърда и газообразна материя. Водата проявява своите качества само в твърдата почва, понеже там растат всички семена. Като прониква през почвата, тя постоянно ги напоява. В течното си състояние, обаче, водата може да засегне само техните корени –

прахът отгоре на цветята не може да се очисти от тази вода. Необходимо е значи част от тази вода да се превърне в пара, да се охлади във въздуха и да падне на земята във вид на капчици, за да измие листенцата и цветовете от натрупалия се върху тях прах. Но всичката вода не може да се превърне в пара; и всичката вода не може да се превърне в лед. Закон има за това. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 24. В КОЙТО ГРАД ВЛИЗАТЕ, Русе 1925, с. 12-13)

Не всички съвременни хора знаят как да *ядат* и как да *дъвчат*. Някои хора бързо *ядат*, бързо *дъвчат* и бързо *гълтат*. Който *яде* бързо, зле си изпаща. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 128)

По време на *яденето* не бързайте – *яжте* бавно, дъвчето добре и мислете върху процеса, който протича във вас. (НОВИЯТ СВЕТИЛНИК, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XXIII (1943-44), София 1946, с. 184)

* * *

Онези, които не разбират дълбоките закони, въз основа на които е създаден света, се стремят към бързо развитие, към бързо придобиване на щастие. Като не могат да постигнат това, те казват: «Защо светът е създаден така?» Човек трябва да бъде разумен и да разбира законите, за да види, че при създаването на света е взела участие Висша Разумност. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), том 3, София 1934, с. 119)

Виждате една хубава книга – не пожелавайте тази книга да бъде в библиотеката ви, а я прочетете, за да видите какво е написано в нея. Книгата казва: «Прочети ме и вземи за себе си само това, което можеш да разбереш. Останалото, което не разбираш, не бутай – то не е за тебе.» (БЪДЕЩОТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, Съборни беседи (1933), София 1934, с. 63)

Съвременните хора искат да разберат нещата отведнаж. За всеки ден е определено какво може човек да разбере, да научи. Той не може да разбере нито на йота повече от това, което е определено. Закон е: **Човек не може да види или да**

че повече от това, което му е определено за даден момент. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 160)

Богат англичанин отишъл в Германия да учи философия. Среќнал се с един германски професор и му казал: «Господине, аз съм англичанин, не обичам да протакам времето си. Колко години е курсът по философия у вас?» – «Четири години» – «Аз бих искал да свърша един курс за шест месеца. Имате ли такъв?» Професорът му казал: «Когато Господ иска да направи дъб, употребява за него сто години; ако иска да направи тиква, употребява шест месеца. Ако искате нещо солидно, нужни са сто години. Вие искате един курс за шест месеци – тиква ще бъдете.» (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 83)

Един турски ходжа се молил на Господа да просвети ума му да научи и разбира всичко, каквото се съдържало в Корана. Той се молил на Бога: «Господи, четиридесет дни наред ще постя, само да ми помогнеш да разбирам всичко, което е писано в нашата свещена книга.» И наистина, той постил четиридесет дни, след което придобил големи знания. Тези знания, обаче, му донесли толкова много страдания, че той започнал пак да се моли на Бога: «Господи, четиристотин дни ще постя, но моля Те, помогни ми да забравя всичко, каквото съм научил!» Следователно ние не трябва да бъдем като този ходжа да искаме да придобием всичкото знание за четиридесет дни, за да не става нужда после да постим четиристотин дни, за да забравим това знание, което сме придобили. Казвам: Всеки ден човек трябва да придобива толкова знания, колкото е способен да възприеме и асимилира. Всеки ден носи своето благословение. (БЛАГОСЛОВЕНА МЕЖДУ ЖЕНИТЕ, Съборни беседи (1930), София 1930, с. 28)

Известни истини, известно знание трябва да се даде на хората само тогава, когато им е необходимо и те могат да го използват разумно. (ОТИВАНЕ И ВРЪЩАНЕ, Съборни беседи (1931), том 3, София 1932, с. 108)

* * *

Човек иска да разбере Любовта, Мъдростта, Истината. Той трябва обаче да знае, че тези неща не са за него – той може да се интересува от проявите им, но не и от самите тях. Дойде някой при мен и казва: «Кажи ми какво е Мъдрост?» – Ето, вземи тази книга с формулите и я изучавай! – «Не я разбирам. Ти ми кажи нещо за Мъдростта.» – Ето, погледни това езеро, тази река, това море! В тях се крие голяма Мъдрост. – «И тях не разбирам.» – Наблюдавай, изследвай, учи! Един ден ще разбереш какво представлява Любовта, какво – Мъдростта и какво – Истината. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 157)

Докато децата спят, те нищо не искат, защото нищо не ги смущава. Те представляват човек със заспало, с непробудено съзнание. Щом се събудят, децата веднага се обръщат към майка си и започват да викат: «Мамо, дай хляб!» Ако хлябът не е готов, трябва ли те да се събуждат? – По-добре нека поспят още малко, до обед, докато хлябът се приготви – като се приготви хлябът, тогава ги събудете, иначе ще ви безпокоят. Някой казва: «Време е вече и моето съзнание да се пробуди.» Питам: Като се пробуди съзнанието ти, хляб ще искаш ли? – «Ще искам.» – Имаш ли? – «Нямам.» Тогава нека съзнанието ти поспи още малко, докато приготвиш хляба. Това значи: Когато нашето съзнание се пробуди, ние трябва да имаме необходимата за него храна. Нямаме ли нужната храна, страдания ни очакват. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 182)

Гледам, някое малко дете си играе с пумпалче – трябва ли да му развалям играта? Като учен човек аз трябва да го попитам: Върти ли се добре твоето пумпалче? Докато това дете си играе, аз не трябва да го занимавам с нищо сериозно. Престане ли да си играе, насити ли се на детинския си живот, тогава аз имам право да му говоря за сериозни неща, за които то вече е готово да работи съзнателно. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Нещелни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 42-43)

Това знание, което съществува днес, е само въведение към истинското знание. Дълбоки знания има, които още не могат да се дават на хората – те не са готови още за тия знания.

Защо? – Тези знания могат да възгордеят или да обезсърчат човека, ако той не е готов за тях. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 20)

Много неща има още да ви кажа, но нито ще ги разберете, нито ще ги приложите. Защо? – Защото съвременните хора са крайно користолюбиви и жестоки. Те трябва обаче да знаят, че с жестокост и користолюбие не може и да се припари в Царството Божие. Казвате: «Велик е Бог, велико е Неговото Слово!» – Велико е Словото Божие, но то иска изпълнение, то иска чистота. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Съборни беседи, София 1932, с. 106)

* * *

Като говоря сега, някои от слушателите намират, че речта ми била несвързана. Не зная коя реч е несвързана – моята или вашата. Моята реч изглежда несвързана, защото аз си служа едновременно с две величини – с плюс и минус, а вие си служите с една от тях – някога с плюс, а някога с минус. Следователно, според вас аз съм нелогичен, а според мене вие сте нелогични. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 71)

Когато дойдат някои, искат да кажат, че моята реч не била свързана. Ами че аз мога да покажа у колко от вас музикалното чувство е развито. Ако ви дам един тон с 40 до 50 милиона трептения, а вие възприемате тоновете само до 32 хиляди трептения, ще чуете ли нещо? – Нищо няма да чуете. Или ако сваля трептенията от 16 надолу, ще чуете ли нещо? – Нищо няма да чуете. А под тези вълни има в света и други вълни. Ние още не сме дошли до онази Божествена Логика – нашата логика е безлогичност горе, на Небето. Когато ние тук говорим най-логично, небесните жители се хващат за корема. И аз често давам за пример един ангел, който посетил Земята и искал да изучава живота на конете. Като възприел тяхната форма, понеже слязал при тях да ги изучава, станал кон. Когато се молел, всички коне му се смеели, че не може да произнася думите като тях, че не може да цвили. Всички му се смеели и казвали: «Колко невежа е той – не може да

цивили тъй, както ние цвилим!» И сега, понеже аз не мога да цвиля, признавам грешката си и ми трябва още хиляди години да живея между тези коне, за да мога да произведа таква цвилене, както тяхното. Ще се уча. Но казвам: Ако аз трябва да се уча на вашето цвилене, и вие трябва да се учите на моята наука. Защо? – В бъдеще не аз ще слизам при вас, а вие ще дойдете при нас. Сега аз съм при вас, аз ще се уча, а когато напусна вашите форми, тогава ние ще ви се смеем, че не можете да говорите като нас. Тъй че взаимнообразно трябва да учим уроците си с езика си. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 312-313)

Това, което ви говоря, ви се вижда разхвърляно, защото не виждате връзката, която съществува между отделните мисли. Извън нашата логика, извън нашите обикновени мисли, съществува един друг свят – това трябва всички да знаете. Нещата имат една обвивка, която е потребна, но тя не е същественото в тях – не бива да се заблуждаваме от обвивките на нещата. Логика е само онова, което съдържа Истината в себе си. Божественото Слово съдържа в себе си онази логика, която изключва всички бели и черни лъжи. В тази логика всички неща така са наредени, че нито едно от тях не е нито надценено, нито подценено. А в лъжата има само подценяване и надценяване на нещата. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1984-1985, 18 II 1984)

Съвременните учени хора, като слушат някого да говори, казват: «В думите на този човек няма никаква логика, никакъв смисъл.» Същото казват и за мене. Чудни са хората! Тогава какъв смисъл намират те в избиването и осакатяването на милиони хора по време на война? Да се избиват на бойните полета хиляди и милиони хора, да се откъсват ръце, крака, да ослепяват и оглушават, а след това да ги награждават с ордени и кръстове за храброст, в това имало смисъл! Ако избиването и осакатяването на хората е правилно и разумно, защо, когато един апаш обере или убие някой богат човек, не закачват на гърдите му орден за храброст? Къде ли не стават кражби и убийства в съвременния свят? Почти навсякъде хората крадат, само че едни крадат много, а други – малко. Много или малко, кражбата, сама по себе си, е престъпление.

(ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 60)

Тук доста се приказва, че не съм говорил логически. Логиката не е за мене – тя е за вас. За себе си аз разсъждавам логически, тъй както другите не разсъждават. Когато говоря, вие ще слушате и ще разсъждавате логически. Моето говорене може да ви ползва дотолкова, доколкото вие можете да мислите, да разсъждавате логически. Храната, която ви давам, аз не мога да ви я дъвча – доколкото можете да я сдъвчете, дотолкова ще ви ползва. Това, което не е свързано, вие ще го свържете. На мен не ми остава време да се занимавам с детински работи на Земята. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 70)

Аз ви говоря символически и вие няма защо да си задавате въпроса дали моята мисъл е свързана или не. Там, дето не е свързана, свързвайте вие. Аз ви давам камъни от това здание, а вие свързвайте тези камъни дето трябва и съграждайте с тях зданието. Аз пък ще гледам доколко може да градите. Хайде сега на работа с вашите мистрийки! Не само да казваме, че туй здание не е хубаво, онуй здание не е хубаво – вземете вашите нивелири и отвеси и турете всичко в действие! (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 1. ЗАВЕДОХА ИСУСА, Русе 1926, с. 5)

Има три вида логика: логика на формите, на съдържанието и на смисъла. Логиката на формите е механически процес. Например казваме: Човек е двукрако същество; и кокошката е двукрако същество; следователно кокошката е човек. Религиозните пък казват: «Кръвта Христова спасява; човек се е умил в тази кръв – следователно той е спасен.» Питам: Кръвта, в която човек се е умил, принадлежи ли наистина на Христа? Това е логична мисъл, вярна по съдържание, но не и по смисъл. Човек трябва да знае да превръща кръвта в енергия, в сила. Религиозният трябва да изучава духовния език. Кръвта е червена. Какво означава червеният цвят? – В духовно отношение червеният цвят е носител на Живота. Дето има Живот, там има и топлина. Значи Христовият живот спасява хората, а не Неговата кръв. Това е логика по смисъл. Кръвта

е символ, форма на нещо, а Животът, облечен в символа на червения цвят, носи спасението на човека. Като живее по законите на Любовта, т. е. по Христовото учение, човек може да се спаси. Това е дълбокият смисъл на Христовата кръв. (ВСЕ ЩО Е ПИСАНО, Неделни беседи (1917), София 1942, с. 132)

Като ви говоря върху тези въпроси, ще кажете, че между тях няма логическа връзка. Така е, обаче логическата връзка между нещата не всякога подразбира Истината. Логическата връзка има отношение само към ума, а не и към душата и духа. Умът прави връзки и поставя нещата в стройна система. А духът предава на мисълта други качества – той внася в нея Истината. (ЩЕ УПРАВЛЯВА ВСИЧКИ НАРОДИ, Неделни беседи (1920-22), София 1948, с. 174)

Вместо логика, в Божествения Свят съществува особена наука, известна под името „разумно поставяне на нещата“. Значи всяко нещо трябва да се постави на определено място. Докато живее на Земята, човек се нуждае от логика, както слепият се нуждае от изпъкнали букви, за да може да чете и да мисли. Щом прогледа, слепият оставя изпъкналите букви настрана – той не се нуждае вече от тях. Щом вижда, той трябва да постави всяко нещо на своето място. (ДА ВИ ДАДЕ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), т. 2, София 1938, с. 3)

Съвременната логика твърди, че ако една от предпоставките на логическото заключение не е вярна, и цялото заключение не е вярно. Аз пък казвам: Предпоставката може да е вярна, може и самото заключение да е вярно, но мисълта да не е вярна. Има много заключения, които са верни на Земята, но не са верни за самата Истина. Нашата логика не е логика на Небето. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 30. И ОБХОЖДАШЕ ИСУС ВСИЧКАТА ГАЛИЛЕЯ, Русе 1925, с. 19)

Аз заключения никога не правя. Някой път ме упрекуват, че няма връзка в беседите ми. Аз връзки не правя – друг да ги прави. Аз правя развръзки. Дето има връзки, аз ги развързвам, защото в тези връзки няма морал. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 138)

Казвате: «Буквално ли да разберем това, или по смисъл, идейно?» – Кое разбиране е буквално и кое – идейно? Когато предавам нещо буквално, това значи, че ви давам хиляда лева на ваше разположение; когато ви говоря идейно, само на думи ви давам сто хиляди лева. Ще кажете, че това е материалистическо схващане. Материалистическо схващане е, но ако ви дам сто хиляди лева, или ще ги върнете, или няма да ги върнете. Търговецът, който продава стоката си, е материалист – той купува и продава. В идейното разбиране площта на човешката дейност е голяма, широка. Ти сееш в земята, но имаш вяра, че тя ще даде жито. Плодът, който се реализира от нивата, подразбира материалистическото схващане. В това схващане на нещата има известно ограничение. Докато е в поезията, човек има идейно разбиране за живота. Щом влезе в прозата, той има материалистическо разбиране за живота. Нещастията в живота са в прозата, в материалния свят. В този свят ние стигаме до резултатите на нещата, а в идейния – до възможностите за тяхното реализиране. Това са два процеса, които трябва да имаме предвид. Следователно човек трябва да бъде едновременно материалист в тесен смисъл на думата и идеалист в широк смисъл на думата. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 373)

И аз мога да говоря неразбрано: *Au au хоу* и т. н. Това е онзи неразбран дух, духът на всички противоречия. Неразбраното – това е злото в света. Разбраното невежество е доброто, неразбраното е злото, то е престъпление. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. 2, Берлин 1995, с. 160-161)

В английския език членът е турен пред думите, а българите го турят отзад. Французите също турят члена отпред. Това са техни съображения, това е личното в развитието. Щом славяните минат през това развитие, един ден и те ще изменят своята реч. В речта може да има член, може и да няма. Може да се тури една буква, която да членува. Тези членове в българския език – *ът, та* – не са красиви. Нашите добри приятели се стремят да избегнат членовете. В гръцкия текст на Писанието са използвали много пъти неопределителния

член. Един американски учен посветил целия си живот да изучава неопределителния член в Писанието – изучава какво иска да каже апостол Павел, когато туря неопределителния член или определителния член, напр. *човек* или *този човек*. Всяка дума е определена само тогава, когато е свързана с реалното – колкото повече се отдалечава от реалното, толкова повече тя губи своята сила. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 282)

Аз не казвам „може би има бъдещ живот“ или „може би няма бъдещ живот“. В мене няма „може би“, аз другояче разбирам живота. Въпроса „има ли Господ“ аз не разрешавам тъй, както те го разрешават. За мен логиката на съвременните хора е логика на слепите. Хората казват: „Да разсъждаваме логически“. Туй аз наричам слепота. Хубав е и този начин, но има и друг начин – този не е единственият път. Когато си сляп, ще аргументираш със сетивата си, ще пипаш, и като намериш съотношението между съществата, ще си съставиш известна представа за съществото, което изследваш. И понеже тези хора не виждат Бога, те Го напипват. Цели томове има по този въпрос, аз ги чета и казвам: Много хубаво се аргументираш, но не е този единственият и най-правилният начин да намерим Бога. Те казват: „Да разсъждаваме, като вървим от следствието към причините и от причините към следствието“. – Да, не оспорвам това. – „Преди хиляди години някой пророк казал така.“ – Казвам: Но този пророк, който преди хиляди години е говорил, днес се е въплътил и пак говори. Аз го намирам в Европа и му казвам: Приятелю, ти преди две хиляди години си писал една книга, апостол си бил, Йоан, Петър – но какво си искал да кажеш? И почва човекът да ми разказва. А другите коментатори, които не отиват при Бога, започват сега да разсъждават, да го претеглят на везните си. Например Посланието на апостол Павел – на гръцки език има неопределителен член; цели дисертации има по въпроса защо апостол Павел някъде употребява неопределителния, а някъде определителния член. Защо апостол Павел е казал тъй? Казвам: Когато апостол Павел е писал, не е мислил за членове, той е искал да изкаже една велика идея, а членовете са дошли без да мисли. Седят сега и мислят

какво ли е имал апостол Павел в ума си, когато турял този или онзи член. И като намерят това, казват: „Колко учен богослов!“ Защо Павел туря неопределителния член? – Аз казвам, че разговарям с апостол Павел, но той ни най-малко не е мислил за тези членове. Апостол Павел казва друго нещо: «Много неща, които писах, не са изнесени – моите писания са осакатени, всичко не е изнесено там.» Аз питам и Христа. Някои ме обвиняват, че не се отнасям благочестиво към него. Аз не се отнасям към него благочестиво, а имам любов към Христа, обичам го – какво повече от това? Казвам му: Някои хора казват, че туй си казал, онуй си казал. А той ми отговаря: «Аз толкова неща казах – моето учение не е изнесено, съществени неща са изхвърлени, всичко е окастриено, остават само семките на учението ми.» И съвременната църква е съградена само върху семките на Христовото учение – него там го няма, Любовта там я няма, в църквата я няма. Аз бих желал да видя под фелона на всеки свещеник тази жива любов, бих желал под всяка дреха да видя Живата Любов на Христа, това Живо Учение! (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 309-310)

Днес много филолози разглеждат критически посланията на апостол Павел и разискват върху това, защо някъде той е употребил определителния член, а някъде неопределителния член. Когато е писал своите послания, апостол Павел не е мислил върху това какъв член да употреби – пълния или непълния. Той е употребявал единия или другия в зависимост от положението на думите в изреченията. Във всяка реч има три основни неща, които трябва да се спазват: Първата важна дума е подлогът, т. е. предметът, за който се говори – той е проявеното в света. Втората важна част в изречението е сказуемото, т. е. глаголът, който показва на каква основа трябва да се постави проявеното в света – глаголът подкрепя проявеното. Между подлога и сказуемото има една съединителна частица, която се поставя като връзка. Преведете сега тези думи. Какво означава подлогът и какво сказуемото в духовния живот на човека? – Подлогът е сърцето, сказуемото, т. е. глаголът е умът, а съединителната връзка, частицата „е“, т. е. спомагателният глагол, е душата, която свързва ума

и сърцето на човека. Всички съвременни хора говорят за сърцето. Понеже душата на човека е далече от ума и сърцето, тя не ги разбира добре. За да ги разбере, тя трябва да дойде близо до тях – затова тя се явява като съединителна връзка помежду им. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 63-64)

* * *

Аз не говоря за философията на сенките, не аргументирам нещата. Ако започна да аргументирам всичко по математически начин, как ще ме разберете? (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-1920), София 1946, с. 160)

Аз нахвърлям много мисли. От тази материя могат да се съставят няколко беседи, които да попълнят празнините във вашия ум. Защо правя това? – Защото ви каня на угощение, на което слагам богата трапеза. Като слушате беседата, казвате: «Не е свързана речта му.» – Право е, речта ми не е свързана, защото представлява богато угощение, на което ви предлагам и телешко готвено, и пилешко, и сладкиши, и плодове, и вино. На вас остава да си изберете каквото искате. Ако някой философ ви разведе из стайте на една богата къща и ви покаже де какво има, вие ще кажете, че той е отличен философ. – Отличен е, но за човек, който не е гладен. Гладният няма търпение да се разхожда от стая в стая – той иска да яде. Ако срещна гладен човек, който няма търпение да философства, ще му кажа: «Ела при мене да си хапнеш.» Ако ме пита добре ли е сготвено, разбирам, че този човек не е гладен. Ще му кажа: «Приятелю, опитай първо и после говори!» Аз не обичам много да говоря за това, което съм приготвил. Хареса ли ти – яж! Не ти ли хареса, ще те поканя друг път, когато приготвя това, което обичаш. Щом веднаж съм се съгласил да стана готвач, ще готвя това, което се харесва на клиентите ми. Това изисква съвременното общество. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 80)

Като ви говоря, едни ме разбират по един начин, а други – другояче. Някой казва: «Защо не ни говориш по-ясно, че да те разберем?» – Аз говоря така, че всички да ме разберат поне

25 %. Такъв е законът. Останалите 75 % сами ще ги откриете. Вие трябва да преживявате нещата – да не очаквате наготово, защото условията, дарбите и способностите са у вас. Всичко ви е дадено, вие само трябва да работите. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 251)

Някой казва: «Докажи, че е така!» – В Божествения Свят нещата не се доказват. Там всичко се опитва, и като направиш сто опита, и стоте трябва да излязат верни. Ако искаш там да научиш нещо, сам ще влезеш, ще го видиш и ще го опиташ. (НОВИЯТ ЧОВЕК, Неделни беседи (1921), София 1947, с. 255)

Езикът на съвременните хора е лишен от пластичност и музикалност – необходимите качества за предаване на Божествените Мисли. (ДАЛИ МОЖЕ, Неделни беседи (1917-18), София 1942, с. 56)

В съвременния наш език няма изразителни думи. Езикът на поезията, и той не е изразителен. Език, който не предава идеите, не е изразителен. Виж, грубият език е много изразителен. Когато някой ти каже обидна дума, ти подскочиш високо от земята, засегне те. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 234)

Тъй както човек сега се развива, мислите ли, че след хиляда години човешкият език ще бъде туй, което е сега? Българският език такъв ли ще бъде? Ами след две хиляди години, след пет хиляди, след десет хиляди години какъв ще бъде езикът? Като дойдете тогава на Земята, нито помен няма да има от сегашните езици. Звуковете тъй ще бъдат изменени, че този език ще представлява нещо архаично – само останки ще има от него, ще бъде нещо като стария санскритски език. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 219)

Въпрос: Формите, които има църквата, например четенето на разни молитви, ако се преведат на български, ще имат ли сила? – Те са ритмувани на славянски. ДОБРАТА МОЛИТВА е ритмувана по същия закон и ако се преведе на славянски, ще изгуби смисъл. (Значи по-хубаво е да научим славянски?) – Трябва да

създадем нови форми. Истината никога не може да бъде стара. Тя не е нито стара, нито млада, тя е извън процеса на времето. Тя създава формите с всичките им изменения. [...] Формата трябва да съответства на онази реалност, която е вътре в нас. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 403, 5 (18) август 1915)

* * *

Често изучавам човешката реч и виждам колко посредствени, несъстоятелни са думите, с които си служим. (НОВАТА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XII (1932-33), том 1, София 1947, с. 84)

Животът на съвременното човечество е преизобилен с празни думи – с думи без съдържание и смисъл. Ето защо на съвременните хора трябва да се изяснява вътрешният смисъл на Живото Слово. Празните думи са костеливи орехи, които хората гледат само отвън. (ВЛИЗАНЕ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 2, София 1930, с. 92)

Като съм дошъл на Земята, между българите, и аз си служа с българския език. С всички български думи се примирих, само с една още не съм примирен. Коя е тази дума, не казвам. И досега още не мога да намеря дума, с която да я заместя. Трептенията на тая дума не са лоши, но има нещо неприятно в нея. Тази дума е неприятна и в английския език – и там не съм намерил дума, с която да я заместя. Като дойда до тази дума, работите се обръкват, обръщат се с главата надолу. Дето и да се тури, все куца нещо. Това показва, че в строежа на българския език липсва нещо. Мисълта на българина трябва да се измени – тогава ще се измени и езикът му. С това заедно ще се измени и българската народна песен. Ще кажете, че има нещо гениално в тъжната песен на българина, но оня, който я е съставил, сам не знае защо е сложил *бемол* в нея. Казвате: «Трябва да има малко тъга в песента.» Това е все едно да кажеш, че макар и малко, трябва да се скарате на човека. Това са неестествени неща. Ако трябва да се караш на човека, да му кажеш няколко строги думи, речта ти ще бъде неестествена. Тя не върви по Закона на Любовта и

Свободата, а по Закона на ограничението. (ЗАКОНЪТ И ЛЮБОВТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), том 2, София 1936, с. 222)

В българския език днес няма дума, която да означава проявлението на Бога – онова абсолютно проявление на Абсолютната Любов, която включва всичко в себе си. В туй състояние на благодет у Бога няма ни най-малкото желание да стори някому най-малкото зло. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 10. БЛАГ, Русе 1926, с. 8)

В българския език първо трябва да се научим да употребяваме по възможност думите на място – тъй да употребим всяка дума, че в нея да се вложи искреност. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 225)

Аз не съм срещнал още между българските писатели такива, които да употребяват всяка дума на своето място. И минават за много видни писатели! Не само между българските не съм срещал, но и между английските писатели. Това не е един недъг на съзнанието, а съвременните народи още не са достигнали тази висша степен на развитие да разберат съдържанието на езика. Съвременните народи говорят само по форма. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 385)

Да говориш на разбран език, това значи всяка дума да има точно определен смисъл. В Божествената Математика всяка дума, всяко число има определен смисъл. В човешкия живот, обаче, всяка дума става разбрана, само когато човек страда. Страданието е метод, от който човек се учи да говори кратко, правилно и съдържателно. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 245)

Човек мъчно произнася думи, на които не разбира смисъла. (ВЕЛИКИТЕ УСЛОВИЯ НА ЖИВОТА, Неделни беседи (1919), София 1944, с. 86)

Ако човек дойде до своето първично състояние, той ще започне да произнася думите така, както някога ги е произ-

насял. Днес хората не говорят правилно, езикът им е изопачен. Съвременните народи трябва да се заемат да изправят езика си. Има думи в човешкия език, които имат двойко значение. Как ще се справите с една дума, която има две-три значения? Всяка дума трябва да има само едно значение. При това трябва да имаме такава наука, която да не извърта нещата логически, за да вадим неверни заключения. Защото Истината не зависи от заключенията, които правим, а заключенията трябва да излизат от Истината. Нашата мисъл трябва да бъде построена, както Истината изисква. (ГОЛЯМОТО БЛАГО, Неделни беседи XII серия (1929), т. 3, София 1936, с. 111)

Някои казват: “Защо ти не употребяваш по-избрани думи?” – Ако аз употребявам най-избраните думи, от вас нищо няма да остане. И вие се благодарете [на туй], че в моите беседи има някой плевел от думите ми да израстне. [Но това] има и друго значение: Понеже аз кажа някоя дума и зная колко други значения има тя, може дяволът да дойде и да каже: “Може и други думи да употребиш”. – Да, може. Когато Христос е казал “род лукав и прелюбодеен”, не можеше ли да употреби друга дума? Хубава дума ли е “рожби ехидни”? Те са думите на един човек, на когото устата са били най-святи. “Вие сте – казва – деца на дявола” и т. н. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 26)

Когато употребявам известна дума, аз търся нейните вибрации, защото думите се определят тъй, както слънчевите лъчи. Не може да произведете известен цвят, ако не произведете вибрациите, които му съответстват. Следователно, ако се говори за добродетел, трябва да произведете вибрации, съответни на добродетелта и тогава ще разберете смисъла на тази дума. Само така ще имате една обективна, реална Истина, или Истина, която се изявява в Живота. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи III серия (1915-19), Русе ²1929, с. 178)

Моите думи нямат личен характер. Това са думи, които означават принципи и са предназначени за човек, който разбира нещата принципиално, защото на човек, на когото тези думи, т. е. плевелите, влияят отрицателно, те ще родят плевели в

душата му. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 26)

Не е важно, че ще заместват една дума с друга – важно е всяка дума, която измества друга, да изразява точно и определено нейния смисъл. (ВСЕ ЩО Е ПИСАНО, Неделни беседи (1917), София 1942, с. 162)

Както в речта всяка дума трябва да бъде на мястото си, така и всяка мисъл трябва да бъде определена и на място. Съществата от Разумния Свят обичат да им се говори на определен език – всяка дума да има точно определено значение, без никакво двусмислие. (ЩЕ УПРАВЛЯВА ВСИЧКИ НАРОДИ, Неделни беседи (1920-22), София 1948, с. 168)

Кажете ли думата *аз*, в нея ще виждате Божието Присъствие. Дойде ли човек до това съзнание, той се е обърнал към Бога. Който не разбира значението на тази дума, той още не се е обърнал към Бога. Ония, които не разбират още значението на думата *аз*, при всяко нейно произнасяне си мислят, че те са творци, че те са създатели на всичко, което ги заобикаля. Свещена е думата *аз* и трябва правилно да се произнася. Думага *аз* на български език е така свещена, както е свещена при индусите думата *аум*; и те обаче не могат правилно да я произнасят – само техните адепти могат правилно да я произнасят, но не съобщават този начин на непосветените. Думите *ом*, *ам*, *аум*, *ум* имат едно и също значение. Коя от тези думи е най-права, не се знае точно – възможно е всички те да са прави, а възможно е и всички да не са прави. Когато се научите да любите, да мислите правилно и да говорите Истината, вие ще произнасяте правилно думата *аз*. Докато сърцето ви не затрепти, докато умът ви не светне и докато не придобиете необходимата свобода, вие не можете правилно да произнасяте тази дума. Тя трябва да се произнася в нейната широта и в нейния смисъл. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 196-197)

Учениците запитаха Христа: «Този народ, който дойде тук, може ли да бъде нахранен?» – Може. Христос произнесе една свещена дума. [...] Време е сега – време е някои от вас

да учат този свещен език. Казвам на тези, които мислят, че са се родили от Духа Божи: За тях вече е позволено да учат този свещен език на Любовта и да се учат да служат на Бога. Дойдем ли до това служене, ние ще разбираме този свещен език, между нас ще се установи вътрешна връзка и ние ще се познаваме. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 3. ТОЙ ЗНАЕШЕ, Русе 1926, с. 31)

Само една свещена дума е останала от молитвата – *амин*. И египтяните имали думата *Амин/Амон* – по това време имало някои фараони с това име *Амон*. Индусите имат същата свещена дума *Аум*. Те произнасят тази дума преди богослужението, а християните, като четат ОТЧЕ НАШ, накрая винаги казват *Амин*. Какво се подразбира под тази дума? Когато някой индус чете СВЕЩЕНАТА КНИГА НА ВЕДИТЕ, той започва с думата *Аум*. Какво означава тази дума? Тя е свещена дума, останала от една възвишена култура. Всички казват *Амин* – *така да бъде!* Само тази свещена дума е останала от свещения език. И сега ние трябва да се върнем назад и да възстановим всички свещени думи на този свещен език, за да разберем как са станали нещата, и тогава ще бъдем послушни на Бога. А сегашната култура ще се измени – сегашните думи, които ние произнасяме, носят в себе си разврат. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 3. ТОЙ ЗНАЕШЕ, Русе 1926, с. 26)

В човешката мисъл има нещо, което наричаме разум. [Туй е, което индусите назовават с думата *Аум/Aumen* и отговаря на староеврейската дума *Jahve* – Името на Великата Разумност.] В българския език думата [*Аум*¹=ом] е изменена – О-то е изменено и думата е превърната в *ум*. Българинът казва *ум*. *Аум* означава това, което носи всичко, което Бог е дал: Имате всичко, с което си служите. А сърцето е проява на *Аум* – половината на *Аум* е човешкото сърце. Какво представлява сърцето? – Сърцето носи половината от благословенията, които Бог дава. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 7)

¹ Звукът *ai* се произнася свързано, както във френския език.

Има нещо особено в човешката душа, има един вътрешен глас, на който ние трябва да си говорим. Аз считам това, взаимното почитание, за едно от най-добрите качества. Като срещна някой човек и го погледна, той да познае, че му говоря Истината. Не той да ми казва “кажи ми Истината”. Казвам: Ти готов ли си да ме разбереш? Аз ще ти кажа само една дума: *Аум/Аумен*. И като ти кажа тази една дума, ти трябва да ме разбереш. *Аумен/Амин* – тази дума съдържа всичко в себе си. *Аумен* – това е ключът. Ще ви превода тази дума на вашия език със следното сравнение: Ти си пътник, пътувал си цяла седмица и си замръкнал сред пътя в една тъмна, бурна нощ. Сняг, виелица, краката ти са замръзнали, едва се държиш на тях. Аз те срещна, казвам ти: Вземи този ключ – там, на сто крачки от тук, има едно здание, един великолепен палат, отключи си, и като влезеш вътре, ще намериш ядене, пиене, топлина, баня, библиотека; ще намериш всички удобства, никой друг няма да намериш там. *Аумен* – това е ключът: Човекът, който е избавен от всички несгоди на човешкия живот. Ще отключиш и ще влезеш в палата. А щом започнеш да ме питаш „ама по кой начин да отворя – ръцете ми измръзнаха, не мога да държа ключа“, тогава аз ще дойда с тебе, но няма да ти кажа *Аумен*, ти няма да чуеш тази дума, а ще чуеш само „кръц-кръц“. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 3. ТОЙ ЗНАЕШЕ, Русе 1926, с. 26-27)

Какво рече Бог в Началото? – То е на Божествен Език, аз не мога да ви го изкажа, но хайде да го превода на български език: ***И рече Бог: Да бъде Светлина!*** У нас думата *Светлина* подразбира само да се *видят* нещата; под думата *Светлина* свещеният език подразбира друго нещо: ***Да бъде Светлина!*** значи *Аум*. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 2. ТРИДЕСЕТ И ОСЕМ ГОДИНИ, Русе 1926, с. 26-27)

Ако аз ви говоря на един особен език, за пример кажа ви ***Хаушъ-бжнь-зугъ, хашамаимъ***, какво ще разберете? – Ще кажете: «Е, какво означава това? – Нищо не означава.» Туй, което човек не разбира, нищо не означава. Не, за онзи, който разбира, то означава нещо, но за вас нищо не означава. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 14. ЗАМЪЖДЯЛО СВЕЩИЛО, Русе 1925, с. 6)

Хаушъ-бжнь-зуть! Е, какво разбрахте? – Не мога да ви го преведа – пък и няма защо да ви го превеждам. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 14. ЗАМЪЖДЯЛО СВЕЩИЛО, Русе 1925, с. 27.)

Свещеният език на Писанието е малко опорочен. И много думи се опорочават. У нас думата *Любов* е почти наполовина опорочена – думата *Любов* не е разбрана, опорочена е. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 117)

Христос, Който никога не е бил разпъван, казва: «Учете ги да пазят благо, което съм ви дал, и ето, аз ще бъда с вас до скончанието на века. Амин!» Това свещено име *Амин*, е Името на онзи Бог, Когото египтяните познаваха. Те Го наричаха *Амон*, но то не е така. *Амин* го наричаме ние. И когато някой човек бактиса – както българите често казват *бактисах от живота* – те употребяват думата *аман*. Като каже българинът *аман*, той се обръща към Бога и казва: «Господи, помогни ми Ти – в тази беда никой не ми помага!» Като каже *аман*, избавлението идва. *Аман* е името на Бога! Едно време в Сирия имаше някой си Аман, който носеше свещеното име на Бога и искаше да избие евреите, но този Аман окачиха на бесилката за едно престъпление, с което наруши Божия Закон. И съвременните хора, които се кръщават с името на Възкръсналия Христос, които носят Свещеното Име на Бога, а проповядват смърт, ще увиснат на въжето, като този Аман. На бесилката, която сте приготвили за другите, сами ще увиснете – сами ще паднете в собствената си клопка. [...] Велик момент е този, да почувствате тази висша интелигентност, да почувствате връзката между всички същества, от най-малките до най-големите, да почувствате това Великото, което наричаме *Амен* или *Амин*, или както индусите Го наричат *Аум*, или както евреите Го наричат *Йехова-Яве*. Българите пък казват *наяве* – значи всичко разумно трябва да бъде *наяве*, всичко разумно трябва да става пред онази Разумна Виделина, която носи в себе си Топлина, която носи Светлина и Свобода за човешката душа. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 8. ДО СКОНЧАНИЕТО НА ВЕКА, Русе 1926, с. 8-11.)

Някой ме пита: «Ти знаеш ли немски?» Казвам: Преди няколко хиляди години съм го учил, а сега трябва да си го спомня. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 10. БЛАГ, Русе 1926, с. 23)

Аз съм изучавал езици – и английски, и френски, и немски, и китайски, и индуски, и санскритски, и ватански, и ангелски. И намирам три основни неща: За да говориш добре един език, в ума ти трябва да има Светлина, Топлина и Сила. Силата е в ясното произношение – трептенията трябва да бъдат музикални и всяка дума да има мекота. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 74)

* * *

Във всички беседи съм вложил много знания в проста, достъпна форма за разбиране. Мога да ви говоря научно, с формули, дето с хиляди години не бихте ме разбрали. За някой от вас тези формули и знания са обикновени мисли. Доста примери съм дал в беседите. Всеки пример е закон и е на място, ако разбирате. Вие цитирате тия примери, но не ги прилагате. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 95)

Моето Слово не е литература. Вие мислите, че аз не разбирам от граматика. Моето Слово изтича от Първоизвора, то не може да се вмести в обикновения говор. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 119)

Светът е пълен с критици, които постоянно прелистват Божествената Книга, за да видят дали подлогът и сказуемото са поставени на място. Коя е мярката, с която ще определите тези неща? (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 111)

Вие постоянно коригирате моите думи: «Господин Учителю, това граматически не е вярно, така не може.» Не знаете ли, че вашата граматика на Земята е безграматичие на Небето? Мислите ли, че българската граматика е най-съвършена? Съществителното трябвало да се постави след глагола! Има

езици, където съществителното стои след глагола. Някой път съществителното се поставя накрая, на опашката, някой път в средата, друг път в началото – зависи от езика. Ако българският език е толкова съвършен, произнесете ми думата *Любов*, но по такъв начин, че хората да разберат какво е *Любов*. Сега, като кажеш *Любов*, трябва да говориш един час. Такъв език много ли е развит? (НОВИЯТ ЖИВОТ, Съборни беседи от Учителя, дадени на учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1922 г. в Търново, Берлин 1997, с. 287)

Някой ме слуша и после критикува, че не съм турил на място съществителните, прилагателните и местоименията. С тези местоимения, съществителни и прилагателни аз разговарям, по особен начин ги разбирам. Някой път казвам на глагола: Макар, че ти си от много високо произхождение, ще чакаш! Аз ще повикам най-напред прилагателното или местоимението, с него ще разговарям, а после с тебе. «Ами кога аз ще дойда?» – Когато ти дойде времето. Немците, например, в речта си турят глагола накрая. Някой немец ти говори, говори, каже ти някое километрическо изречение и накрая ще тури глагола. [...] Французите пък имат друг строеж. А българите имат свой специален строеж – изобщо всеки народ се отличава по конструкцията на своята реч. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 10. БЛАГ, Русе 1926, с. 23)

Мнозина мислят, че за да говорят правилно, трябва да изучават граматиката. И граматиката е нужна, но съществува и природна, естествена граматика. Ако човек спазва законите на тази граматика, мислите му ще се нареждат правилно и хармонично. Ще срещнете мнозина учени хора в света, които не се ръководят от правилата на обикновените граматики, но пишат и говорят правилно. Те нареждат мислите си според законите и правилата на природата, които са неизменни. А какво виждаме в граматиките на човешките езици? – Там стават постоянно промени. В българския език, например, често се сменя правописът – днес една дума се пише с *э*, а утре – с *е*. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 2, София 1933, с. 197)

Съвременните народи нямат строго определена граматика, нямат съвършен език. (ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ, Сборни беседи, София 1932, с. 338)

Езикът е разумното в човека. Понякога ние казваме, че едичкой си човек не знае да говори правилно. – Действително, човек трябва да знае да говори правилно, но за да говори правилно, речта му трябва да отговаря на три качества: правилна мисъл, правилни чувства и правилни постъпки. Това значи праилен говор. Човек не може да говори правилно, т. е. перфектно, на един език, ако не мисли правилно – ако в него няма правилни чувства и правилни постъпки, езикът му не може да бъде изящен. Някой може да каже, че лошите хора говорят красноречиво. – Не, един лош човек не може да говори красноречиво. И хората, у които музикалността не е развита, могат да говорят, но само след като чуеш един човек да говори, след като каже няколко изречения, ще знаеш мисли ли правилно, чувства ли правилно, може ли да говори правилно. Речта му ще определи вътрешното му състояние. (ВЗЕМИ ДЕТЕТО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 2, Бургас 1993, с. 6-7)

Вие не можете да разберете смисъла на човешката реч, докато не дойдете до обикновените съюзи. Извадете съюзите от речта и вижте какво ще представлява тя. Туй, което циментира, споява, са съюзите. Прилагателните, глаголите, съществителните имена са без съюзите като овце без овчар. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 224)

Кога се появиха глаголите? – Глаголите се появиха, когато Адам съгреша – преди Адам да съгреша, нямаше никакви глаголи. (ИЗНОВО, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 1, Бургас 1992, с. 224)

Какво от това, че някой автор поставил по-напред глагола, а после местоимението? В българския език поне много неща се търпят в граматическо отношение, докато в някои други езици не е така. Изобщо всеки език си има свои особености. Например англичанинът не може да каже две думи, без да

употреби личното местоимение „аз“. В него личността е много силно развита – той казва: «Аз съм англичанин!» Законът на Англия е закон на природата – каквито са законите на Англия, такива са и законите на природата. Англичаните имат високо мнение за себе си, те са подобни на старите римляни. Отдето mine англичанин, той все ще фотографира. Англичанинът е практичен човек. В Европа има главно четири типа народи с четири различни характеристики: славяни, англосаксонци, латински народи и тевтонци. Ще приведа един пример за характерните прояви на тези народи. Пред една маса, под открито небе, са седнали и си приказват англичанин, французин, германец и славянин. По едно време и четиримата виждат на небето нещо като птици, но не могат от това разстояние да различат точно какво е това. Англичанинът веднага взема чантата си, тръгва към мястото, изважда бинокъла си и започва да изследва какво е това дете хвърчи. Французинът веднага отива в най-близката редакция, за да види дали няма нещо писано във вестниците по появата на тези птици. Германецът се запътва към някоя библиотека, за да прочете дали някой учен не е писал в миналото нещо по този въпрос. А славянинът, полегнал на гърба си върху росната зелена трева, поглежда към небето и спокойно казва: «Орли са това!» Той проверил този факт чрез своята интуиция. Всеки народ си има специфичен начин за изразяване на своите стремежи и психологически състояния. Всеки човек има качества, които сам си е изработил още в далечното минало и ги носи днес готови в себе си. Важното е човек да се добере до Истината, а по кой начин ще се домогне до нея, това е второстепенен въпрос. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 4, София 1931, с. 188)

Мъчно е да се говори и на български език – не само да говориш граматически правилно, а в говора ти да има музика. Можеш нещо да поставиш правилно граматически, но е нужна и музикалност – само граматически правилното поставяне на думите не е достатъчно. Цяло изкуство е да се научи човек да говори. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. II, Берлин 1994, с. 194)

* * *

Езикът съдържа цял космос в себе си. Като влезете в Божествения Свят, ще видите, че всяка дума си има своя определена форма. Например думата Любов има своята форма във вид на тяло, на предмет, с който може да се забавлявате. Думата Мъдрост също така има определена форма. Думите са реални, а не отвлечени понятия. Те съответстват на известни предмети на Земята. (ЗА СЪДБА ДОЙДОХ, Неделни беседи XI серия (1927-28), София 1928-29, 4 Работникът и неговата прехрана, с. 25)

Когато някой пише, той трябва да познава елементите, с които си служи. Тези елементи са буквите. Той трябва след това да знае как да съпостави тези букви, да знае как да ги нареди. Това зависи от любовта, която съществува между буквите. Той не може да ги нареди една след друга по войнишки: **А, Б, В, Г...** Така постъпват децата. С **А, Б, В**, нищо не става. Това не е наука. Който пише, непременно трябва да познава законите, по които буквите се съчетават. Основният закон, който ги съчетава, е Законът на Любовта. Според този закон те се съединяват две по две. Следователно човек трябва да знае кои букви се съединяват помежду си и така да ги нарежда. Съгласните или *меките* букви, наречени още *женски* букви, показват, че жената има доминиращо влияние в писмената реч. Гласните букви пък са наречени *мъжки*. Най-доброто съчетание между буквите е, когато съгласни се съединяват с гласни. Това показва, че те имат помежду си по-голяма Любов, отколкото когато се съединяват две съгласни или две гласни. Когато между две букви има Любов, те започват да си пишат писма, да си говорят, а това създава условия за тяхното растене и развиване. Като резултат на растенето е образуването на слоговете, на думите, на изреченията, а най-после и на цялата реч. Достатъчно е две думи да се наредят правилно, по един вътрешен закон, за да образуват мисъл. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 196-197)

Първото нещо, което трябва да имате предвид по отношение на българския език, е да знаете значението на буквите. Например буквата **И** е свързана с ума, буквата **А** – със сърцето, **Е** – с волята. Ако си служите с тия три вокала при

пеенето, вие може да се лекувате с тях. Служете си с буквата **И**, но не я поставяйте в междуметието *их*. Когато имате голямо неразположение и дойде някой при вас, изпейте вокала **И**, а след това изговорете думата Истина. (ПРАВЕДНИЯТ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 3, София 1931, с. 108)

Ние сега не се спираме върху формата на буквите, а казваме, че буквите, т. е. звуковете, представляват скрити сили в природата. Тъй че за нас не е важна само външната форма на буквата, например буквата **А** или някоя друга буква, а имаме предвид още и вътрешното усилие, което се прави, за да се произнесе дадена буква. Това вътрешно усилие пък говори за съдържанието на буквата, което иска да се прояви навън. Това усилие крие в себе си известно течение на сили. И ако в даден случай не може да произнесе известна гласна или съгласна буква, човек ще си създаде някакво нещастие. И ако не знае как да съчетава буквите в думи и в изречения, той пак ще си създаде някакво нещастие. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 197)

Буквата **А** е символ на проявения човек. Едно време, когато Господ решил да създаде света, извикал на разговор при себе си всички букви. Те се представили пред Господа, Който запитвал всяка от тях поотделно различни неща. Всяка буква искала да се представи първа пред Господа, че дано с нея започне началото на света. Всяка буква си имала свои добри черти, но същевременно имала и свои дефекти. Като се явила пред Господа буквата **А**, помолила Го да започне създаването на света с нея. Тя пожелала също така и човекът да започне своите работи с нея. Господ изпълнил желанието ѝ. Той започнал с нея създаването на света. На същото основание човекът, каквато и работа да започне, все казва „**Аз!**“ – «**Аз** ще направя това, аз ще направя онова.» Обаче това „**Аз!**“ ражда най-големите злини в света. Защо? – Защото то не може да храни света – в буквата **А** няма растение, няма размножение. Днес Бог наново извиква буквата **А** при Себе Си и ѝ казва: «Понеже ти внесе злото в света, сега ще направя втори опит за пресъздаването на света, и за начало на Новия свят ще взема буквата **Б** – Битие.» Тази буква крие в себе си

условия за развитие, за размножаване и хранене на света. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 52)

Буквата **Б** означава известна трудност. Как ще я преодолеете? – Първо ще поставите **А** пред **Б**, ще образувате сричката **АБ**. Като видите, че не можете да разрешите тази трудност, ще размените местата на буквите и ще образувате **БА**, т. е. след пречката ще отправите вниманието си към Бога. Така ще се справите правилно с трудността. Не може ли без трудности? – Не може. Трудността се разрешава чрез чистене – ще изчистиш пътя си към Бога, т. е. ще премахнеш греховете си от своя път. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 205-206)

Какво означава буквата **И** в името на Исуса? – На египетски език буквата **И** означава начало на нещата. Исус е първият човек, който излезе от началото на нещата, т. е. от Любовта, от Бога. Тази буква означава още и Истина. Всеки човек трябва да съдържа тази буква в себе си. С буквата **Л** се пише и думата **Любов**, но и думата **лъжа**. Това опорочава донякъде значението на буквата **Л**, но поради **Любовта** тази буква става свята, затова тя разкрива всяка **лъжа**. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 177)

Звукът **И** е мястото, откъдето започват нещата. Дясната страна на буквата **И** е положителна, а лявата – отрицателна. При **Н** е точно обратното: лявата страна е положителна, а дясната – отрицателна. Дето е плюсът, там започват нещата. Следователно Истината е там, където нещата стават ясни. Светът е резултат от Истината. В думата **Истина** характерна е буквата **Т**. Тя е сила, която побеждава всички трудности. В Истината се крие сила, която побеждава всичко. Буквата **Н** е методът за побеждаване на мъчнотиите. Буквата **а** представлява един от египетските йероглифи, с който изразяват човека в движение и мисъл. Човек се движи в определена посока. Истината съдържа началото и края на нещата. Докато си в Истината, не можеш да започваеш по един начин и да свършваш по друг – както запонеш, така ще свършиш. Кривата линия на буквата **с** показва, че се движиш в реално време и

пространство. Буквата Т е съставена от две прави линии: хоризонтална – препятствие на духа – и отвесна – духът, който преодолява мъчнотиите. Истинолюбив човек е оня, който не се колебае и не се обезсърчава. Когато трябва да направи нещо, той не го отлага и не мисли за последствията. Той знае, че всичко, което става в името на Истината, е добро. (НАЧАЛО НА МЪДРОСТТА, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XI (1931-32), том 3, София 1947, с. 14-15)

Буквата Г означава закон на вечността, по който се трансформират силите. Като спазва този закон, човек ще преодолее всички страдания. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 187)

М означава закон на жертва. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 187)

За да бъде името ви щастливо, трябва да съдържа букви от трите категории – като разделите азбуката на три дяла, от първата до деветата, от деветата до осемнадесетата и от осемнадесетата буква до края, то трябва да съдържа поне по една буква от всеки дял. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), Берлин 1995, с. 111-112)

Ние не омаловажаваме нито гласните, нито съгласните букви, а казваме, че има закон, по който се редят нашите мисли и чувства, тъй както има закон, по който се редят буквите, за да се образуват думи, а после и цели изречения. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 148)

Ако някой човек ви напише едно писмо само от съгласни букви, какво ще излезе от него? – В живота не могат да се употребяват нито само *гласни*, нито само *съгласни* букви. Някой пита: «Какво е морал?» – Моралът са *гласните* букви. Тогава какво означава буквата А? Буквата А означава даване – ние знаем, че Божественото в човека дава. Какво означава буквата М? – Тя означава стягане, затваряне на крана. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 147)

Аз не искам да поправам човешките грешки, но и вие не ги поправяйте. Като видите, че някой е написал нещо, казвате: «Погрешно си го написал.» Как искате да го напише? В българския език има Е и Ъ. Буквата Е е гласна, тя показва разширение и повишение – нещата се разширяват и повишават. В Ъ има разширяване, но има и една права мярка, с която се мери стойността на нещата. Не можеш да пишеш Ъ, ако не знаеш да носиш страданията. Който се е научил да носи страданията, само той може да пише Ъ, само той може да тури правата линия в буквата. Философите знаят защо евреите имат само съгласни букви, гласните се подразбират. Какво показва това? – Че еврейският народ ще премине през големи изпитания. Ние българите повикахме гласните букви на помощ. Ако не си юнак да носиш едно голямо страдание, не можеш да пишеш буквата А. Когато жената е бременна, тя се учи да пише А. И мъжът, като тури раницата на гърба си, учи се да пише А. (ЗАВЕТЪТ НА ЛЮБОВТА, Беседи от Учителя (1944), том II, София 1944, с. 21)

В правописа няма нещо установено. Да кажем, ако в правописа има Ъ, когато пишете, постоянно ще има зачерквания, че не сте писали Ъ, но като изхвърлят Ъ и остане просто Е, тогава къде е грешката? (ВЪЗМОЖНОСТИ НА КРАСОТАТА, Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. XVII (1937-38), София 1998, с. 9)

Като изучавате българския език, дохождате до буквите Ъ и Ѫ. Буквата Ъ е хубава. Ако се изхвърли от употреба, българите ще закъсат. Буквата Ѫ казва, че преди да говори, човек трябва да мисли – преди да тръгнеш на път, мисли! Буквата Ѫ съществува само в българския език. Богат е българският език, но българите още не могат да си служат с него. В буквата Ъ са свързани заедно Божественият и човешкият принцип. В думата *славянин* сричката *ава* означава Бог, Баща. Значи Бог живее в славяните – в ония, които Го славят. Бъдещето е на славяните. Бъдещето е и на българите. Те ще оправят всички народи, понеже в техния език е буквата Ъ – двата принципа са свързани в едно. (СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА, Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. XXIII/1 (1943-44), София 1947, с. 245-246)

Никой не може да оправи света, освен славяните и българите. Това се дължи на буквата **Ѣ** – кръстът, търпението. Тази буква означава още събиране и примиряване на доброто и злото. Българинът казва: «Аз зная да събирам доброто и злото, да ги примирявам.» Някои пишат тази буква по два начина – **Ѣ** и **ѣ**. Както и да се пише, тя означава едно и също нещо. Знакът **Ѣ** е на сърцето, **ѣ** – на ума. (СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА, Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. ХХІІІ/І (1943-44), София 1947, с. 246)

Защо изхвърлиха от българския език буквата **Ѣ**? И други букви изхвърлиха. Някои питат: «Защо е в българския език буквата ер малък?» – Някои букви могат да се изхвърлят, но някои не трябва да се изхвърлят. Може да направиш една цигулка с три струни, но с четири струни е по-хубава. Може да направиш една китара с четири струни, но ако имаш с шест струни е по-хубава. Ако имаш една арфа, не четири, а 36 струни са нужни. Вие свирили ли сте на арфа? Не е толкова лесна работа. Аз по някой път опростявам нещата и вие мислите, че е лесна работа. Не е лесно. (ВСЕКИЙ ДЕН ПО ЕДНА ДОБРА МИСЪЛ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас год. ХХ (1940-41), София 1998, с. 110)

Ще кажете, че **Ѣ** и **ѣ** на края на думите не са важни, нямат голямо значение за смисъла на думата. Какво ще правите, ако пишете писмо на английски език, дето има думи, в които се пишат няколко букви, без да се четат? Защо са нужни тези букви? – Не може без тях. Една от причините за вмъкването на тези букви представлява борба срещу леността в човека. Те служат като стражари, които заставят човека да бъде работлив, дееспособен. Мързи те или не, бързаш или не бързаш, ще ги напишеш. Днес хората са работливи, и без стражари вършат работата си, но въпреки това стражарите си остават. (ВЕЧНОТО БЛАГО, Съборни беседи (1943), София 1944, с. 279)

* * *

Като пише буквите, човек трябва да бъде внимателен, да не ги изкривява. Всяко изкривяване се отразява върху подсъзнанието. Който иска да се освободи от своето песимистично състояние, трябва да пише хубаво. (СИЛИТЕ НА ПРИРОДАТА,

Лекции на Учителя пред Младежкия окултен клас, год. ХХІІІ/1 (1943-44), София 1947, с. 246)

Като пишеш писмо, трябва да знаеш как да пишеш буквите. Гледам някой като пише писмо – започва широко, по княжески, а свършва като обикновен човек. Някои започват много добре, но свършват много зле. Започни да пишеш красиво, но и накрая почеркът да бъде хубав. Тури два листа, напиши всичко хубаво – да е ясно, да кажеш каквото искаш да кажеш. Някои така пишат буквите, че не можеш да разбереш какво искат да кажат. Оправдавате се, че нямате време. В света няма нищо повече от време – време дал Господ колкото искате! Който от вас няма търпение, да започне да пише думата *търпение*, най-малко тридесет пъти да я напише! Да вземе една тетрадка и да напише днес 10 пъти думата *търпение*, на следващия ден като стане, пак да пише и все така докато дойде до положението да е доволен, да му е приятно да пише тази дума. Дотогава, докато не ти е приятно да го пишеш, ти не си търпелив. Като ти стане приятно, кажи: Чакай да го напиша! Ти вече си навлязъл в областта на търпението. (БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. ХVІІ (1937-38), Берлин 1995, с. 177)

Графолозите обръщат голямо внимание на начина, по който се пишат буквите. Те казват, че човек, който пише чисто, правилно, красиво, се отличава с добре развити и проявени мисли и чувства. Той има нещо завършени в характера си. В мислите, чувствата и постъпките на този човек има известна хармония. Видите ли, че някой пише нечисто, неправилно, изяжда букви, не очаквайте много нещо от него. Той не е лош човек, но не обръща внимание на външността на нещата. Някои хора обръщат по-голямо внимание на външния живот, а други на вътрешния. Великите и гениални хора пишат чисто, красиво, правилно. Гениалният не обича да преписва произведенията си, а талантливият преписва своите съчинения. Той е готов да ги препише по няколко пъти, за да бъдат чисти, за да бъдат правилно и красиво написани. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи ХІІІ серия (1930), том 3, София 1940, с. 284)

Имате един човек, който пише съвсем дребно – събрал буквите една до друга, ситно, сбито писал. Този човек не е от щедрите, той е много дребнав – както казват женски почерк. Казват, че като влезе жената вкъщи, с игла да събира, цялата къща ще напълни – но и с игла да изнася, цялата къща ще изнесе. Тя се е научила да работи с малките величини. А щедрите хора пък пишат едри букви. (СЪЗВУЧИЕ, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XVII (1937-38), т. 2, Берлин 1995, с. 127-128)

* * *

Като ви наблюдавам, виждам, че някои се съмняват. Аз не казвам, че трябва да се държите за мене, да вярвате във всяка моя дума – напротив, аз не искам да се излагате заради мене, нито да страдате заради мене. Крайно неприятно ми е, когато някой страда без Любов. Ако имаш съзнание, доблест, да страдаш за Истината, това става само с Любов. Какво ще спечеля, ако ви изложа на страдания, на гонения, на глад, заради мене? Ако в душата ви се яви дълбоко желание да разберете и намерите Бога в целокупния живот, страданията ви имат смисъл. Това са страдания с Любов. Като срещна такъв човек, мога да го прегърна и целуна. Ако не страдате с Любов, ще ви кажа: Братя, вие ми причинявате големи страдания. «Защо?» – Защото страдате без Любов. Аз съм готов да поправам работите на онзи, който страда заради мене без Любов. Мнозина идват тук, слушат беседите ми, страдат, но без Любов. (ЖИВИЯТ ГОСПОД, Неделни беседи (1922), София 1948, с. 200 – 17 XII 1922)

Дали вярвате в думите ми, аз не се интересувам от това, защото целта ми не е да ми вярвате – аз искам да мислите. (ЖИВОТ, СВЕТИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 3, Бургас 1994, с. 11)

Аз не искам да възприемете нещата на вяра. Направете поне един малък опит върху това, което ви говоря, и ще видите дали съм прав или не. За себе си аз съм прав, защото съм опитал всичко, което говоря, а ако и вие се уверите, че съм прав, печелите. Ще кажете, че може да има изключения. Възможно е и това. Някой път изключенията биват 25 %,

някой път 50 %, а някой път 75 %. Когато говоря, даже и 75 % да има изключение, пак ще спечелите. Ако имате резултат 25 %, това е максимумът, с който ако работите, животът ви ще бъде десет пъти по-добър, отколкото сега. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 134)

Изпитвайте Писанията! Даже и тази написана книга, Библията, трябва да се изпитва. Ако имате тънък усет, сензитивност, вие може да се пренесете във времето на Христа, във времето на пророците, и понеже те сега живеят, да влезете в общение с тях и да научите какво са искали да кажат. Сега те са по-напреднали, тяхното съзнание се е разширило и ще ви осветлят. А ние се спираме и казваме: «Преди две хиляди години тъй рекъл пророкът.» Но оттогава досега колко вода е изтекла! Ако дойде Христос, ще каже: «Изпитвайте Писанията! Изпитвайте какво е писано не само тогава, но и от две хиляди години насам, защото се пише не само тук на земята, но и горе на Небето – и ангелите, и светиите пишат. Затуй се препоръчва на всички ви да имате буден ум, да изпитвате Писанията. (НОВИЯТ ЖИВОТ, Съборни беседи от Учителя, дадени на учениците от Всемирното Бяло Братство на Събора през 1922 г. в Търново, Берлин 1997, с. 149-150)

Аз ви казвам Истини, които всички ще проверите. Аз говоря на онези, които не сега са се родили, а са били родени в миналото и сега пак се явяват в света. (ЖИВОТ, СВЕТЛИНА И СВОБОДА, Неделни беседи XV серия (1931-32), т. 3, Бургас 1994, с. 13-14)

Мнозина ще проверят думите ми, ще разберат, че казаното днес се е сбъднало. Като проверят това, могат да ми напишат по едно писмо. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), т. 3, София 1940, с. 351)

* * *

За да се провери Истината се иска търпение, за да се провери Истината са нужни години. А вие трябва да я осъзнаете и усвоите. За откриването ѝ не са нужни лампи, не е нужна Светлина, защото Истината сама по себе си е Светлина и Светли-

ната предава своите вибрации. Но Светлината трябва да се яви най-напред в душата ви, за да слезе след това и в тялото. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 270, 20 август (2 септември) 1912 г.)

Всичко, което тук ще учите, е Велика Истина, която ще трябва да приложите в живота си и при чието приложение трябва да сте искрени със себе си – да сте искрени не спрямо мен, а спрямо вашия Господ, спрямо вашия ум и вашето сърце, спрямо вашият дух и вашата душа във всичките им пориви. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 139)

Какво ви ползва знанието на цялата Библия, знанието на много стихове от нея наизуст, ако не ги прилагате в живота. Срещате двама души, единият от които знае цялата Библия и Евангелията, но не ги прилага в живота си, а другият знае само стиха „*Бог е Любов*“¹ и го прилага в живота си. Как мислите, кой от двамата се ползва повече от знанието си? Кой е по-силният човек? (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 94)

Христос е казал: *Всичко опитвайте, доброто дръжте*². Аз ви казвам: Опитвайте това, което ви говоря; опитвайте това, което Христос е говорил; опитвайте и това, което добрите, учените и гениалните хора са казали! [...] Всички хора се допълват. Всички добри, учени и гениални хора вървят към една и съща цел. В знанието, което те внасят в света, има единство. Щом е така, между науката и религията не трябва да има разногласие. Между религията и обществения живот също така не трябва да има разногласие. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 98)

Аз искам да ви освободя, ако не от всички заблуждения, поне само от някои. Ако ви освободя от всички заблуждения и страдания, ще причиня зло на себе си. Важно е да ви освободя от онези заблуждения и страдания, които пречат на развитието ви. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 204)

¹ ПЪРВО ПОСЛАНИЕ НА АПОСТОЛ ЙОАН: 4; 8.

² ПЪРВО ПОСЛАНИЕ ДО ТИМОТЕЙ: 5; 21.

Слушайте всичко, но не вярвайте на всичко. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 205)

Навремето, преди 2000 години, Христос дойде да научи хората да не лъжат, а аз ще ви науча да не ви лъжат. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1988-1989, 9 XI 1988)

Досега аз съм проповядвал на хората да се обичат едни други, но отсега нататък оставям този въпрос настрана и казвам: Хората трябва да обичат Истината. Сега вече аз проповядвам Любов, обич към Истината. Този е кардиналният въпрос, който може да освободи хората от робство. (ВЕХТОТО ПРЕМИНА, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 4, София 1931, с. 133)

Като ваш брат, аз съм длъжен да ви предам Любовта и да ви кажа Истината. И ще дойде ден тази истина да заговори. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 192)

За да бъде свободен, човек трябва да се стреми към Истината като цел в неговия живот. Истината представлява онази вътрешна сила в човека, която му дава възможност да преустрои себе си. Тя впряга всички сили в човека, заставя го да работи. Любовта разширява човека, а Мъдростта му отваря пътя към великите светове. За да се домогне до това, човек трябва да приеме Любовта, Мъдростта и Истината в тяхното приложение. Само по този начин човек може да преустрои себе си. (ДА ВИ ДАДЕ, Неделни беседи XIII серия (1929-30), том 2, София 1938, с. 172)

Ние няма да определяме какво представлява Истината, защото всяко нещо, което се определя, не е Истина – това, което не може да се определи, то е Истина; това, което не може да се обгърне, то е Истина; това, което не може да се постигне, то е Истина; това, което не дава пълно щастие изведнаж, то е Истина; това, което съживява човека, то е Истина. Изобщо Истината може да се определи като права насока в Живота. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 1, София 1929, с. 3)

Съвременните хора търсят Свобода и човешки права, но само Истината може да даде права на човека. (КОЙТО ДОЙДЕ ПРИ МЕНЕ, Неделни беседи (1924-25), София 1950, с. 232)

Истината не се нуждае от доказателства. (УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕНЕ, Неделни беседи XIV серия (1930), София 1949, с. 59)

Мнозина искат да им се говори Истината. Истината може да се говори само на онзи, сърцето на когото трепти от Любов. Истината може да се говори само на онзи, умът на когото е пълен със Светлина. Когато в сърцето на човека няма Любов и когато в ума му няма Светлина, той не може да разбере Истината. Когато сърцето на човека е раздвоено и когато умът му е помрачен, той не може да разбере Истината. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 201)

Ако вие сами не можете да познаете Истината, тя не може да ви се предаде отвън. (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 121)

Често си казвам: Слушай, на тези хора не можеш да предадеш Истината – те криво те разбират. И досега съм изменял постоянно методите и все съм оставал неразбран. Понякога вие ме слушате и очаквате нещо ново. Но новото в света не идва – новото идва от една запалка. Мога да ви запаля, но има друга опасност. Казвам си: Ако ги събудя и запаля с този огън, ще запалим света отвън, а няма кой да го гаси. Сегашното положение е по-добро. В бъдеще пак ще има огън – ако света има да гори, ще гори. Не трябва да палиш със свещен огън същества, които не са готови. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 189)

Ако има човек в България, който говори Истината, който изнася нещата, както са в целокупния живот и в разумната природа, това съм аз. Как ще постъпят българите с мене, какво отношение ще вземат към идеите, които проповядвам, за мене е безразлично. Важно е, че хората са малодушни, не се решават да приемат Новото учение. Отдето и да е обаче, от водата, от въздуха или от Светлината, те трябва да приемат това учение. Аз не искам хората да тръгнат след мене,

както момите, които се влюбват в един момък. Влюбили се 400 моми в един момък и всички тръгнаха след него – всяка мома искала да го срещне, да поговори с него. Това би било най-голямото нещастие за мене. Това не са последователи. Истински последовател е онзи, който с цялото си същество приема Учението и го прилага. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 205-206)

Като дойдете при Истината, вие трябва да бъдете съвършено сухи, за да не се запалите и изгорите. Ако пък се запалите, не се страхувайте – няма да изгорите. Отопявайте се с този огън, осветявайте се с него, за да се запазите от големите зимни студове и от опасни крадци. Носите ли този огън в себе си, където и да влезете с него, всичко се нарежда добре – плодовете започват да зреят, хората възстановяват своя вътрешен мир и се залавят за обща работа. Запали ли се веднаж този огън, той никога не загасва. (ДЕЛАТА БОЖИИ, Неделни беседи XIII серия (1930), том 3, София 1940, с. 137)

Казано е: *Истината ще ви направи свободни*¹. Тя съдържа в себе си всички условия, в които Животът, Светлината и Любовта се проявяват в своята пълнота. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 96)

Да познава човек Истината, значи да бъде свободен – познанието подразбира Свобода; онзи, който е свободен, той е разумен човек. Свобода, Светлина и Разумен Живот, това са възходящи сили, които отиват към центъра на Слънцето, отиват към един друг център на вселената, който ние наричаме *Божественото*. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия (1925-26), 19. ЗАКОН НА СЪПОСТАВЯНЕ, Русе 1926, с. 14)

Христос казва: *Аз съм Пътят, Истината и Животът*². Ако човек разбере Пътя и Живота, той ще разбере и Истината. Истината пък включва в себе си всички разбрани неща – лъжата включва в себе си неразбраните неща. Разбраните неща внасят Живот, а неразбраните – смърт. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 96)

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 8; 32.

² ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 14; 6.

Истината е път да се изяви Животът. (ВЕЧНИЯТ ПОРЯДЪК, Лекции на Учителя пред Общия окултен клас, год. XIII (1933-34), София 1999, с. 668)

Стихът *Аз съм Пътят, Истината и Животът* може да се преведе с думите: *Аз съм Светлината, Животът и Любовта*. Пътят представя физическия живот, а Животът представя човека. При това Животът се проявява само в Истината, в Мъдростта и в Любовта. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 96)

Истината е центърът и Христос казва: *Аз съм Пътят към тази Истина, която може да ви направи свободни. Аз съм тази Истина, Аз я призовавам в света и живея в нея*. Значи Истината е вратата за влизане и излизане от материалния свят в духовния и от духовния в материалния. През нея всички влизат и излизат. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 200, 13 (26) август 1911 г.)

В пътя на придобиване Свобода, Истината е посредницата – тя е ръководителят, който може да изведе душата към мястото на Свободата, да я изведе до извора, от който душата винаги може да се ползва. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 199, 13 (26) август 1911 г.)

Има Истини, които не мога да изнеса, нито мога да ги доказвам. Те са опасни. – Защо? – Защото не можете да ги разберете. (ПЕТИМАТА БРАТЯ, Неделни беседи (1917-38), София 1949, с. 10)

Опасно е преждевременно да се вдигне булото на Истината – човек трябва да е готов за този момент. Христос е дошъл на Земята, за да ни приготви без страх да посрещнем този момент. (ДУХЪТ И ПЛЪТТА, Неделни беседи II серия (1914-17), Пловдив 1933, с. 54)

Някои казват, че са намерили Истината. – Не, Истината се търси вечно. Който търси Истина само за един момент, той още не е разбрал какво всъщност представлява тя. Който е разбрал Божията Истина, той вечно ще я търси. Истината е подобна на Светлината, която постоянно се разкрива пред

очите на човека. Любовта, Мъдростта и Истината се разкриват постоянно, затова човек трябва непрекъснато да ги търси. Не е достатъчно човек само веднаж да вкуси от Любовта Божия и да каже, че вече се е задоволил. Не – постоянно ще се стремиш към тази Любов и постоянно ще я изживяваш, и то в различни направления. (НИ МЪЖ, НИ ЖЕНА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 2, София 1933, с. 76-77)

Истината обективно не може да се проучва. И Любовта обективно не може да се проучва; и Мъдростта обективно не може да се проучва. Туй, което ти можеш да обхванеш с ума си, не е Истина, то е само един факт. Истината е извън нашия ум – Любовта също е извън нашия ум. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 15. КОЙТО ИСКА СЛАВАТА, Русе 1925, с. 14)

По някой път Истината хвърля своите проекции в ума и ума по косвен път може да я проучва. (НАСТАНАЛО Е ЦАРСТВОТО БОЖИЕ, Неделни беседи VII серия (1924-25), 15. КОЙТО ИСКА СЛАВАТА, Русе 1925, с. 14)

Който е разбрал Истината, разбрал е Любовта. Настъпи ли този миг, страданията изчезват, защото те идват от неразбирането на Истината. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 270, 20 август (2 септември) 1912 г.)

Христос казва, че се е родил, за да свидетелствува за Истината¹. Развитието на един народ зависи от неговото отношение спрямо Истината, зависи от това, дали той ще свидетелствува за Истината. За да свидетелствувате за Истината, вие трябва да осъзнаете, че сте слуги на Господа, а не господари, трябва да си припомните вашите задължения. Вие трябва да разполагате с много познания – и то не само да ги възприемете, а да ги осъзнаете и усвоите. Вие може да изгълтате Божието Слово, но ще ви ползва ли то? – Не, то ще ви ползва само тогава, когато го съдвъчете. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 270, 20 август [2 септември] 1912 г.)

¹ ЕВАНГЕЛИЕ ОТ ЙОАНА: 18; 37

Адът не е нищо друго, освен липса на Истина – където Истината я няма, там е ад. Там е вечното безпокойствие, вечната тъмнина, защото Истината е единствената сила, която усъвършенства и въздига човешката душа. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 200, 13 (26) август 1911 г.)

В света Истината е придобита чрез търпението. И всеки от вас, който иска да намери Истината, трябва да намери нейното дете – търпението. Намерите ли го, ще намерите и Истината. Като говоря за търпението, аз разбирам същественото в Истината – търпеливият човек е човекът на Истината. (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи VIII серия, (1925-26), 6. ДОБРАТА ЗЕМЯ, Русе 1926, с. 32)

Търпението е основа на знанието. Само гениалните хора, само светиите, ангелите и боговете могат да бъдат в пълния смисъл на думата търпеливи. Казва се за Бога, че е търпелив. Мнозина запитват защо им е търпението, не може ли да се живее без търпение? – И без търпение може, но нищо няма да се постигне. (ВЛИЗАНЕ, Неделни беседи IX серия (1926-27), том 2, София 1930, с. 92)

Търпението изисква Вяра, Вярата – Любов, Любовта – послушание, а послушанието носи Знание и Мъдрост. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 258)

Страданията са един метод за придобиване на търпение – това е една Божествена Наковалня. Но ако ти не знаеш как да употребиш тези страдания, ще развалиш себе си. При страданието има мерки, има закони, според които то трябва да се употребява. Например желязото го турят в огъня, нагорещават го и го турят във водата два-три пъти, докато се закали. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 143)

Съвременната култура е култура на нетърпението. Хората считат нетърпението за свое качество, но то е движение надолу – търпението е движение нагоре. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 6)

Само ученикът може да разбере търпението, защото то е качество на душата. Истинският ученик минава през живота на душата, той не живее в сърцето и ума си, чийто живот е временен, преходен. (МНОЗИНА КАЗВАХА, Неделни беседи X серия (1927-28), том 1, София 1933, с. 149)

* * *

Аз не ви проповядвам спасение – проповядвам ви как да изпълнявате Волята Божия на Земята. Уча ви как да изпълнявате Волята на Живия Господ, в Когото се крие вашата свобода. Той ще ви накара да се почувствате братя помежду си, да се приготвите за Великия Живот, който сега иде. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 183)

Аз не говоря за спасението в този смисъл, както религиозните го разбират. И те са прави, и аз съм прав. И Мойсей е прав, и Христос е прав. Прави са всички ученици – и тези от първоначалните училища, и тези от прогимназиите и гимназиите, както и тези от университета. Защо? – Защото между това, което изучават децата от основните училища, учениците от прогимназиите, както и студентите от университета, има известно отношение. Какво ще кажете, ако тези ученици се съберат на едно място и започнат да разискват върху даден въпрос – ще се разберат ли те? – Не могат да се разберат. На оня от първо отделение казвам: Приятелю, ти не можеш да разбереш оня, който е завършил гимназия или университет. «Аз го разбирам, но той е еретик, не разбира.» – Не е еретик той, а съзнанието му е по-широко от твоето. За себе си и ти си прав, и той е прав. Ще вървите постепенно все по-нагоре, докато разберете правилно Великия Божествен Смисъл на Живота. Павел казва: *Когато бях младенец, мъдрувах като младенец, а като станах мъж, напуснах младенческото*¹. Докато е в основното училище, ученикът минава за младенец. Следователно, ако влезеш в религиозно общество, което дели хората на праведни и грешни и по тоя начин ги изолира, това

¹ ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪМ КОРИНТЯНИТЕ: 13; 11.

е религия на младенците. За студента е нужна религия, която обхваща цялото човечество. Тая религия се основава на Любовта. Тя дава право и свобода на хората да мислят и чувстват, както Бог ги е научил. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 251)

Всички хора не са на еднаква степен на развитие. В духовно отношение някои хора са в първо отделение, те сега едва изучават буквите и само тях разбират. Други са във второ отделение, трети – в трето, в четвърто отделение, а някои са в класовете на прогимназията или гимназията. Има обаче деца от първо отделение, които се считат големи и се държат като важни авторитети. Те едва смятат от едно до десет и мислят, че много знаят. (ПО БОГА НАПРАВЕНИ, Съборни беседи (1929), София 1929, с. 16)

* * *

Някои ми правят бележки, че винаги не съм достатъчно сериозен – говоря умни работи, ама тъй несериозно не ми подобава. Някои думи са малко грубички, но езикът ви е такъв – какво да правя? Аз българския език от двадесет години го изучавам – има думи толкова груби, и аз виждам, но какво да правя? Езикът е такъв. Ако този език беше пластичен и имаше сто хиляди думи – да! А сега колко хиляди думи имате? (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 158)

Аз не съм много сериозен, но ако стана много сериозен, вие ще заспите. Аз не обичам да се смея, но някой път се смея – искам да видите, че и аз съм донейде като вас, да не кажете, че не съм. Аз съм много естествен, някой път се поусмихна и аз като вас. Казват, че понякога обичам и да поухапвам. Казвам: Приличам на вас, но не съм като вас. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 158)

Казвали са ми: «Ти като говориш, твоите хора спят.» – Те не спят, но са така вдъхновени, че са се пренесли в друг свят, далеч по-красив от този тук. Когато човек не може да разбере нещо тук, на Земята, той заспива и се пренася в друг свят, за да понесе по-леко трептенията на Висшето Слово. Тези хора

спят, но слушат. После, ако ти седнеш между двама души, чиито чувства са по-гъсти от твоите, у теб идва едно неразположение и заспиваш. Когато слушаш човешки работи може да спиш, но когато слушаш Божествени Работи бъди буден. Божественото дава радости, веселие, светли мисли, насърчение – приеми го, откъдето и да дойде. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1992-1993, 7 III 1993)

Когато аз говоря, мнозина спят – пренесени са в друг свят. Наредени сте на столовете по един неестествен начин, до някой хора, с които не можете да работите, и заспivate, за да излезете от неестественото положение. Когато мисълта е тежка, напрежението е голямо, двойникът излиза навън – това е заспиването. Някой път двойникът се разширява повече от допустимото и тогава пак идва заспиването. Едно ще ви кажа: Не се занимавайте с това кой спи и кой – не, кой слуша и кой – не. Гледайте себе си. Някои са в будно състояние – нищо че спят. А има хора, които не спят, а съзнанието им е спящо. Съзнанието трябва да бъде будно! (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1992-1993, 31 III 1993)

Спането не е голям недъг. Онзи, който спи, е човек, който търпи. Аз бих предпочел някой да спи, отколкото да дърдори. Кое е по-хубаво? Спането е най-малката грешка, която може да има на земята. Вие сега ще се посмеете малко на себе си. Че някой спал тук, в събранието, или спал в къщи, каква разлика има? Тук се спи по-сладко. Един проповедник казал на едно събрание: «Аз проповядвам на тези, които спят.» И които спят, и които не спят, са еднакво отговорни, стига това, което се говори, да се приложи. Да кажем, че десет сестри спят и изпълнят задачата, а тези, които не спят, не я изпълнят. Тогава кои са за похвала – които спят или които не спят? Разбира се, че тези, които спят и изпълняват задачата, са за похвала, защото и като спят изпълняват. А пък най-хубавото е човек, без да спи, да изпълни. Писанието казва: **Стани, ти, който спиш!**¹ (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 471-472)

¹ ПОСЛАНИЕ КЪМ ЕФЕСЯНИТЕ: 5; 14.

Това че мнозина от вас спят, е хубаво. Понякога ми е приятно да видя, че някой спи, защото ако го щавам десет души и девет от тях спят, ще нахраня само единия, а другите няма да нахраня. Затова ми е приятно другите по-дълго да спят. Който е буден, той се ползва. Някой път ще ви обясня защо заспивате. Понякога тези, които спят, се събират на едно място. Аз гледам другояче на спането – от Бога е благословено да спи човек когато трябва. Ако той тук не може да ме разбере и отива *горе* да ме разбере, това е също хубаво. Но ако отиде *горе* и пак не може да ме разбере, тогава спането няма смисъл. Да спиш и да си починеш, това разбирам, но да спиш и да не си починеш – това вече няма смисъл. Благословеното спане се познава – тогава спящият прилича на светия. Но ако заспи на стола и започне да си клати главата, тогава не е хубаво. Първо ще се отучите да си клатите главата при спането. Аз ви позволявам да спите – онзи, който спи, мога да го събудя много лесно с амоняк. Някоя сестра заспала – обременена е, пари ѝ трябва, уморила се е. Но ако ѝ дам да носи една торба със злато, тогава тя не спи. Това заспиване се дължи на натрупване на млечна киселина – от големи грижи и тревоги в мозъка се натрупва млечна киселина, която има свойството да скъсява израстъците на мозъчните клетки. Когато тези израстъци са скачени, всички енергии протичат правилно, а в противен случай движението им се нарушава и човек заспива. Затова трябва да не се грижите много. Много грижи и безпокойства, много бърборене за това и за онова причиняват натрупване на тази отрова – млечната киселина. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 471-472)

На стотина души все трябва един да спи. (ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА, Лекции на Учителя пред сестрите (1917-1932), Берлин 1997, с. 472)

Аз не искам от моето учение да ви става тежко. Понякога ви става тежко, защото не разбирате въпросите, мъчно черпите знанието, не можете да го асимилирате. Неразбрани за вас са още въпросите за Слънцето, за Любовта, Мъдростта и Истината. (МИСЛИ ЗА ВСЕКИ ДЕН 1992-1993, 12 X 1992)

Някой ще каже: «Това е тежко учение.» – Тежкото учение беше досега – това, което се е вършило досега. (КРОТКИТЕ, Извънредни беседи (1921-23), София 1996, с. 189)

В туй учение, което аз проповядвам, пътят е най-лесен, но методите са най-мъчни. Опитите, които ще направя, няма да бъдат тъй сполучливи. Ще си дадете голям труд – учение, учение трябва, учение! То няма да дойде лесно. Най-голямото заблуждение е дето някои си мислят, че Господ изведнаж щял да ги научи. Хубаво – покажете ми един човек, който се е родил учен. Той се ражда с известни дарби, но Духът не може всичко да даде. Най-учените хора са минали през такива страдания, мъчения, изпитания, за да добият туй знание! Сега искат да ни убедят, че то лесно може да се даде. Това е лъжлива философия. Бог обича прилежните, трудолюбивите, искрените хора, които обичат да работят. Трябва да се работи честно и почтено. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 328)

Не мислете, че туй учение, че този път, по който вървите, е най-мъчният път. Сравнявайки го с другите пътища, някои казват, че той е тесният път. Не, не – след всички проверки, които съм правил, аз казвам, че той е най-лесният път – пътят, в който има Любов, Мъдрост и Истина. А в другите пътища какви мъчнотии има! (КРОТКИТЕ, Извънредни беседи (1921-23), София 1996, с. 152)

Като говоря за Божественото Учение, не мислете, че то отведнаж ще преобрази света. За да се реализира това учение, нужни са хиляди години. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 83)

* * *

Аз желая вие да растете и Словото да расте във вас. Да бъдете благородни духом и да бъдете здрави, да израстете по дух и ум, и това е, което ще ме радва. (ПРОТОКОЛИ ОТ ГОДИШНИТЕ СРЕЩИ НА ВЕРИГАТА 1906-1915, Берлин 1994, с. 97, 18 (31) август 1909 г.)

От години говоря на българите, но те не разбират и не слушат. Те не знаят, че щом сляза от това място, болшевиките ще дойдат. Аз говоря за Мир и Любов, за Божествения Принцип, който ще спаси човечеството. Ние трябва да се молим да дадем път на Божествения Принцип в себе си. Откажем ли на тоя принцип, ще дойде омразата. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 133)

Сега и вие сте като апостол Петър¹ - разтривате си очите и питате: «Дали това е вярно? Дали този човек говори истината или ни заблуждава?» Като излезем на улицата и аз изчезна, тогава ще познаете – когато аз си замина от България, тогава българите ще познаят. И втори път вече няма да дойда – и десет милиона свещи да ми запалите, няма да дойда! Свещи не ми трябва - искам човешките сърца да бъдат запалени. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи IV серия (1921-22), София 1922, с. 217)

Докато съм в света, слушайте ме! Аз като си замина, мрак ще има, какъвто не е бил - туй да го знаете! Христос казва: *Докато Съм с вас, Виделиища ще бъде с вас. Докато Ме слушате да ви говоря онова, което Бог казва, прав е пътят ви. Един ден като престане Господ да ви говори, мрак ще има в света. Опитайте онова, което е вярно и го приложете. Кое не е вярно, оставете го настрана. Опитайте да познаете нещата – опитайте, не се страхувайте, а се радвайте, че сте се освободили.* (БЛАГОСЛОВЕН, Неделни беседи [XXV серия] (1941-42), Кърджали 1997, с. 16)

Ако аз замлъкна, в света ще дойде нещо много страшно – когато казвам аз, подразбирам *когато умните хора млъкнат, когато поетите престанат да пишат своята поезия, когато певците престанат да пеят* – това е един от най-страшните моменти, които човечеството може да преживее. Докато умните хора говорят, докато поетите пишат, докато певците пеят, докато добрите хора изказват свободно своята мисъл, човечеството е на правия път в развитието на своята мисъл и те имат Божието Благословение. Почнат ли те да ограничават човешката мисъл, почнат ли да ограничават чо-

¹Деяния на апостолите: 12; 8

вешките чувства, почнат ли да ограничават човешките действия, в света идва нещо страшно. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 325-326)

Едно време, когато тръгнах от Слънцето за Земята, запитах Господа какво да кажа на българите. Той ми отговори: Ще им кажеш да бъдат добри, умни, честни и справедливи. Ако хората на стомаха спазят тия изисквания, ние чрез нашата артериална система ще им изпращаме нужната енергия. Ако не живеят както трябва, ние ще затворим крановете си и ще ги лишим от нашата енергия. Това изискват слънчевите жители от нас, това изисква Бог от нас. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 119)

(Замолват Учителя да говори по-силно.) Моят глас е за много малко хора, а светът е широк и затова не се чува. Ако чуете гласа ми, можете ли да изпълните това, което ви казвам? (АЗ ВИ ИЗБРАХ, Извънредни беседи (1920), София 1995, с. 59)

Аз говоря на учениците, а не на вярващите и на оглашените – те са свободни! (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 370.)

Туй учение, което аз проповядвам в днешната си беседа, не е за света, а е за вас. (СИЛА И ЖИВОТ, Неделни беседи V серия (1922), София 1922, с. 369)

Аз говоря за България, говоря за вас – не говоря за себе си, понеже не мисля да живея в България. Аз не мисля даже да живея на Земята. Един ден ще се върна в своето отечество и от друго място ще ви гледам. И тогава няма да правя добро, както сега – няма да ви проповядвам. Щом видя, че някой плаче, ще го утеша, без той да ме види – ще бъда невидим. Ако вярвате в моите думи, ще бъде добре за вас – тъй ще стане. А ако не вярвате, ще станете на сухи дървета. Нищо повече! Вие ще опитате всичко това. Туй богатство, което ви давам, това са закони, които вие трябва да приложите. Бог е говорил през всички векове: **Трябва да дадете абсолютна свобода на вашия ум!** Обикнете ли Бога, главният въпрос в света е решен – вие ще влезете в областта на безсмъртието. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 23-24)

* * *

Природата предвижда всичко. Тя отпечатва и хроникира образите и събитията. В нея нищо не се губи. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 203)

Не мислете, че вие ще се избавите от това, което аз ви уча. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 270-271)

Помнете: Всичко, което ви говоря сега, влиза в живота; никой не може да се освободи от влиянието [на моята мисъл], на моите думи. Те ще произведат своя ефект най-много след хиляда години. Като казвам *моята мисъл*, подразбирам Новата мисъл, т. е. Мисълта на Живия Бог, с Когото съм свързан. Както Бог мисли, така и аз мисля. Каквото Той пожелае да направя, това върша аз. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 232)

Знам, че всичко, което съм ви говорил, ще потъне дълбоко в съзнанието ви и че нищо не е изгубено. И доброто, което правите, не е изгубено. Бог е навсякъде, Той пази Своите Неща. Това, което съм ви говорил, не е мое – то е на Бога. Бог ще запази Своите хубави Неща. След време всичко, което сте приели в съзнанието си, ще израсте. Нови пътища ще се открият пред вас и вие ще благодарите за тях. В Бога всичко е хубаво. (П. Дънов, УЧИТЕЛЯ ЗА СЕБЕ СИ, съст. Л. Кръстева, София 1997, с. 263)

Една заслуга искам да ми отдадете, и тя е следната. Като се върна при Господа, да мога да Му кажа: Господи, аз научих хората как трябва да си прощават. Не само, че ги научих да прощават тъй, както се следва, но им дадох един пример и по форма, и по същество. Сега вече, Господи, можеш да слезеш на Земята – те научиха това изкуство. Че научиха това изкуство, ще познаеш по това, че като слезеш втори път на Земята, няма вече да Те разпъват. (ДВАТА ПРИРОДНИ МЕТОДА, Неделни беседи VI серия (1923-24), София 1924, с. 381)

* * *

Които разбират и прилагат Словото, ще оживеят, ще възкръснат. Които не разбират, ще разберат в бъдеще – при

Второто пришествие. Едни ще възкръснат в осъждане, а други – в Живот. Които чуят гласа на Истината, ще възкръснат. (НАШЕТО МЯСТО, Съборни беседи (1931), София 1932, с. 236)

Аз ви предадох едно учение на Христа – учение на Живота, не на буквата; учение не на сектантство, а учение на Мъдрост и Любов, което може да обнови целокупния живот. (ИСКАЙТЕ СИЛА, ИМАЙТЕ ВЯРА, извънредни беседи (1914-19), София 1994, с. 116 – 26 VIII 1917)

Аз съм дал срок на хората десет години, за да познаят, че Бог е жив и между тях. Вярвате ли в думите ми или не, това не е важно. След време ще видите дали имам право или не. Великият Живот е влязъл вече в нас и ще ни измени без нашата воля. Както железарят туря желязото на огъня, за да го пречисти, така и Великият Живот ще ни прекара през огън, за да ни очисти и закали. Така и фитилът, поставен в лампата, гори и дава светлина без да го питат желае ли това или не. (ДА ВЪЗЛЮБИШ ГОСПОДА, Неделни беседи (1916-20), София 1946, с. 191, 7 XII 1919)

Ако българският народ един ден се намери в затруднено положение, само моите думи ще го спасят. Вие можете да преустроите живота си само върху моите думи. (ЗАТОВА СЕ РОДИХ, Неделни беседи IX серия (1926-27), т. 1, София 1929, с. 9)

Един ден, като ме срещнете, ще благодарите, че ви извадих от кръстопътя, на който бяхте застанали и ви показах правия път. Не мислете, че ще се освободите от мене. Един ден ние пак ще се срещнем, и аз ще благодаря, че думите ми са паднали на добра почва и са дали плод. (СИНОВЕ НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО, Неделни беседи X серия (1927-28), т. 3, София 1934, с. 64) Когато ме срещнете след десет хиляди години, ще кажете: «Словото, което ни проповядвахте в XX век, преди десет хиляди години, се сбъдна.» (ЗАВЕДОХА ИСУСА, Неделни беседи, VIII серия (1925-26), 31. СТАНА ПЛЪТ, Русе 1926, с. 38)

* * *

ОТ СЪСТАВИТЕЛЯ

Текстът на цитатите от Учителя тук е даден предимно според първите издания на беседите и лекциите, с изключение на протоколите от годишните срещи на Веригата 1906-1915 и на съборните беседи 1919-1928, както и на лекциите пред сестрите 1917-1932 и пред Общия окултен клас год. XVI и XVII (1936-1938), които са дадени според тяхното берлинско издание (1994-1998). Малко на брой, но важни по съдържание цитати от непубликувани беседи и лекции, са дадени според текста им в редактираните от Лалка Кръстева сборници, чиито заглавия и мястото от където са заети са посочени при съответните цитати. Текстът на цитатите от Библията се дава в нов български превод от съставителя. От съставителя са също всички допълнения и пояснения в текста, дадени в квадратни скоби, както и бележките под черта. Правописът тук се придържа към съвременния, възприет в изданията от БАН ПРАВОПИСЕН РЕЧНИК НА СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ КНИЖОВЕН ЕЗИК, София 1983 – отклонения има само при писането на съществителни имена, като тук с главна буква се дават всички имена на Бога, на Неговите Ипостаси и Качества, а така също на Божествените Принципи и имената на небесните тела, когато те се отнасят за принципите, представяни от тях. Формата на винителния падеж при собствените имена е запазена само за библейските личности, а съществителните имена в именителен падеж се дават с пълен член.

Берлин, октомври 1999

Асен Чилингиров